

MAYIS 2001 ☆ SOSYALİST SİYASİ DERGİ ☆ FİYATI: 1.000.000 TL (KDV dahil) ☆ ISSN: 1303-0078

36

- ◆ EMPERYALİZM, KUTUPLARIYLA NEREYE GİDİYOR?
- ◆ EMPERYALİSTLER ARASI KESKİNLEŞEN REKABETİN ORTAYA ÇIKARDIĞI ASKERİ OLUŞUM: AVRUPA ORDUSU
- ◆ NATO'NUN KONSEPT DEĞİŞİKLİĞİ VE AVRUPA DEVLETLERİNİN YENİ STRATEJİSİ
- ◆ YDD EKSENİNDE KÜRESELLEŞME STRATEJİSİ: MAİ VE TAHKİM
- ◆ KONTR-GERİLLA ÖRGÜTLENMESİ VE UYUŞTURUCU TİCARETİ MÜNFERİT Mİ?
- ◆ EMPERYALİZMİN “BARIŞÇIL” SALDIRILARI VE ANTI-EMPERYALİST MÜCADELE GÖREVİMİZ

FAŞİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜRDEN GERİCİLİĞE KARŞI

PARTİZAN

İÇİNDEKİLER

Emperyalizm, kutuplarıyla nereye gidiyor?	3-68
Emperyalistler arası keskinleşen rekabetin ortaya çıkardığı askeri oluşum; Avrupa Ordusu	69-72
NATO'nun konsept değişikliği ve Avrupa devletlerinin yeni stratejisi	73-77
YDD ekseninde küreselleşme stratejisi: MAI ve TAHKİM	78-83
Kontr-gerilla örgütlenmesi ve uyuşturucu ticareti münferit mi? ..	84-89
Emperyalizmin "barışçıl" saldırıları ve anti-emperyalist mücadele görevimiz	90-96

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SANAYİ LTD. ŞTİ.

Yönetim yeri: Gureba Hüseyin Ağa Mah. İmam Murat Sok. No:23/2 Aksaray-Fatih/İSTANBUL.

Tel: (0212) 521 34 30, 531 48 53 FAKS: (0212) 621 61 33

Genel Yayın Yönetmeni: Memik HOROZ Sahibi ve Yazışleri Müdürü: Barış AÇIKEL Baskı: Kayhan Matbaası ISSN: 1303-0078

BÜROLAR

♣ **KARTAL:** HAMAM SOK. DEMİRLİ İŞHANI NO: 57/14 KARTAL. TELEFAKS: (0216) 306 16 02 Cep: 0535 820 33 96

♣ **ANKARA:** NECATİBEY CAD. NO: 66/4 MALTEPE. TELEFAKS: (0312) 231 77 05 Cep: 0543 362 53 60

♣ **İZMİR:** GAZİOSMANPAŞA BULVARI, KOÇAŞ İŞHANI NO: 87 DAİRE:318 KONAK. TELEFAKS: (0232) 441 93 09 Cep: 0535 310 31 84

♣ **MALATYA:** DABAKHANE MAH. BOZTEPE CAD. BABACAN İŞHANI NO: 9 KAT: 1/16 TEL: (0422) 325 78 13 Cep: 0535 314 36 70

♣ **BURSA:** GÜMÜŞÇEKEN CAD. ERKMEN İŞHANI NO: 7/21 HEYKEL. TELEFAKS: (0224) 224 09 98 Cep: 0535 975 62 32

♣ **SAMSUN:** KALE MAH. YUSUF KEFELİ İŞHANI KAT: 6 NO: 9 TELEFAKS: (0362) 435 64 57 Cep: 0535 454 22 50

♣ **TOKAT/Turhal:** Yavuz Sultan Selim Mah. Tanrıverdi sok. 19/15 2. Noter Yanı TELEFAKS: (0356) 276 37 20 Cep: 0533 414 65 54

♣ **AVRUPA MERKEZ BÜRO:** WESELER STR 93, 47169 DUISBURG-DEUTSCHLAND TEL: 0049 203 40 60 958 FAKS: 0049 203 40 60 959

elektronik posta adresimiz: umutyayimcilik@superonline.com

Emperyalizm, kutuplarıyla nereye gidiyor?

Kapitalist sistemin yapısal sorunlarını, bunalım ve çelişkilerini çözüme kavuşturacak tek sınıf, her açıdan burjuvaziden daha ileri, modern ve zincirlerinden başka kaybedecek hiçbirşeyi olmayan işçi sınıfıdır. Yani enternasyonel proletaryadır. Proletarya, ideolojisi-siyaseti ve öncü gücü önderliğinde mevcut sömürücü sistemi bütün yapısıyla altüst eden proleter devrimi gerçekleştirerek, yeni yapıda ve nihai olarak tüm insanlığı da özgürleştirecek bir sistem kurarak sağlayacaktır.

Emperyalist krizin tarihsel, siyasal, ekonomik, askeri ve ideolojik kökenleri Partizan sayı 26 ve 29'da etraflıca ele alınmış, incelenmişti. Bu yazımız, sözkonusu sayılarda çıkan yazıları daha da somutlayan, veriler ile geliştirilen ve bazı konuları öncekiler ile bütünleştiren tarzda olacaktır. Evet, yazımız başlıkta ifade edilen soruya kısa yanıt bulmaya ve emperyalist gidişatı çok genel anlamda göstermeye çalışacak. Kapitalist-emperyalist dünyanın yönelimine daha yakından bakıp, 21. yy. biz emekçi ve öncülere neler getireceği üzerinde yoğunlaşacağız.

Yazı içerisinde bazı konular genel düzeyde ele alınırken, somutlandırılarak irdelenilen bir çok noktayı da bulacaksınız. Bu yazımızın ana eksenini, emperyalizmin yapısal krizini 'aşmak' için ne tür yöntemlere başvurduğu, bu krizin emek cephesine nasıl yansıdığını, kapitalist-emperyalist dünyanın kutuplaşmalarını, bu kutupların siyasal-ekonomik-askeri durumlarını, teknolojinin bu sistemde ne anlama geldiğini ve gelişimini nerede yoğunlaştırdığını, iletişim teknolojilerine yüklenen büyük misyonu, aşırı üretimin tekellere getirdikleri yeni krizler, tekeller arası birleşme-çatışma-boğuşma ve birbirini yutmalaröb bir çok konuya değinmeye çalışacağız.

Emperyalizmin yapısal krizini "aşabilmesi" için dünya kamuoyuna büyük yaygaralar kopararak getirdiği "yeni dünya düzeni", "yeni liberal politika", "küreselleşme" vb safsataların dünya emekçileri açısından ne anlam ifade ettiğini kısa ancak somut örnekler ile tanımlayacağız. Yazı, emperyalist kampın yöneliminin ne yönde olduğunun emperyalist stratejist ve ideologların görüşlerine başvurarak ele alıyor. Dünya emek cephesinin avantaj ve dez-avantajlarını, yönelimini, güçlü ve zayıf yanlarını bir başka yazıda ele alacağız. Bu durum, doğal olarak bir çok önemli konu üzerinde durmamızı engelleyecektir.

Kapitalizmin üst aşaması, parazitlenen, çürümeye yüz tutan ve can çekişen emperyalizm yapısal bunalımlarından birini daha yaşıyor. Merkezi planlamadan yoksun,

arz-talep uyumuna uzak ve aşırı kar hırsı ile anarşik temel üzerinde yaşam bulmaya çalışan emperyalizmin krizleri derin ve süreklidir. Enternasyonal proletaryanın ustalarından ve bu yıl 84. yıldönümünü kutladığımız Büyük Ekim Devrimi'nin ölümsüz önderi Lenin'in, yaklaşık bir asır önce çok berrak biçimde kanıtlağığı gibi, emperyalizm kapitalist sistemin can çekişen ve çürüme aşamasıdır.

Sosyal-emperyalizmin çökmesi ile geniş yığınlar nezdinde ciddi otorite kazanan emperyalizm, daha önceki süreçlerde yaşanan örneklerde olduğu gibi, yapısal sorunları, çatışmaları ve aralarındaki it dalaşımı geniş yığınlardan belli süre için de olsa gizleyebildi. Özellikle 80'li yılların sonundan itibaren, emperyalizm gelişmiş iletişim teknolojisi vasıtasıyla emek cephesine karşı yoğun ideolojik saldırıya geçti. **Emperyalist saldırının esası ideolojik olduğu halde, ideolojilerin 'bittiği' safsatasını yaydı.** İki esaslı sınıftan birisi olan burjuva, proletaryaya karşı 'zafer'i için tüm vahşiliğini kusarken, sınıf mücadelesinin 'sona erdiği' çığırkanlığını yaptı. Yıllardır kendisi ile ikiz kardeş olan sosyal-emperyalizmin açıktan yıkılışını, dünyaya "sosyalizmin yıkılışı" olarak maniple etti. Ancak can simidi misali sarılan bu kozlar artık yoktu.

Dünya emek cephesine karşı geliştirilen yeni ve daha güçlü saldırılar, 'yeni teori'leri ön görmekteydi. Üstelik şimdi aralarında daha yoğun bir it dalaşı başlamış, **teknoloji geliştikçe pazar alabildiğince daralmış** ve kriz at başı gitmekte idi. Bu durum, 'yeni' emperyalist teorilerin iki yönlü olması anlamına geliyordu. **Birincisi;** emek cephesine karşı birliği daha sağlama alma iken, **ikincisi;** pazar sorunu üzerinde daha büyük it dalaşına, kapışmaya ve kutuplaşmaya gitme şeklinde olmuştur.

Kapitalizm, yaşadığı yapısal krizi "aşmak" için **birincisi;** tekellerin dünya pazarından daha büyük pay kapabilmeleri için birbirleriyle birleşmeleri veya birbirlerini yutmaları. **İkincisi;** gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi, özellikle emperyalizm tarafından geri bırakılmış, sömürge ve yarı sömürge ülkelere ekonomik ve siyasal politikalarını de-regulasyon ve özelleştirme altında daha güçlü uygulamalarıdır. **Siyasal-ekonomik-askeri ve kültürel alanda hakimiyetini oturtan emperyalizm, geniş yığınlar üzerinde ideolojik etkinliğini büyük oranda sağlasada , bunu, sınıf bilinçli proletarya üzerinden asla başaramayacaktır.** Kazanılmış mevzilerini emperyalizme belli bir süre için kaptıran enternasyonal proletarya, tarihinden dersler çıkararak, belli süre için kaybettiği mevzileri daha güçlü biçimde geri almasını bilecektir.

Kapitalist sistemin baş çelişkisi ve yapısal bunalımı

Kapitalist sistemin **baş çelişkisi**, **üretim toplumsal**, üretim araçları üzerindeki **mülkiyetin ise özel oluşundan ileri gelir**. Bir tarafta kafa ve kol emeği harcayarak üreten ancak ne ürettiğine ne de kullandığı hiçbir şeye sahip olmayan **650 bin işçi**, diğer tarafta üretmediği ve emek harcamadığı halde 650 işçinin kullandığı makinaların ve ürettikleri her çeşit mamülün sahibi olan **General Motor'un patronu!** Bir yanda her şey üreten ama emeği dışında her şeyden yoksun olan bir **toplum**, öte yanda asalakça yaşayan tüketen ama her şeye sahip olan **birey!** Üretim araçlarını tekelinde bulduran General Motor'un sahibi burjuvazi, üreten ancak üretim araçlarından yoksun 650 bin işçi proletaryadır. Yani **üretim alabildiğince kitleleşmiş ancak mülkiyet tam zıttı olan bir avuç insanda toplanmıştır**. İşte budur kapitalist sistemin baş çelişkisi!

Kapitalizmin bunalımları, kapitalist sistemin kendisinden, yani yapısından kaynaklanır. **Bunalımlar, aşırı kar hırsı sonucu oluşan üretim fazlalığından ileri gelir**. Peki bu durumda kapitalizm bunalım ve krizlerini nasıl 'çözer'? **Kapitalizm içine düştüğü krizi ve yapısal bunalımı çözemeyiz**. Çünkü bu olgular, kapitalizmin baş çelişkisi ile direkt bağlantılıdır. O **sadece mevcut bunalım ve krizini daha da boyutlandırarak yeni kriz politikaları ile aşmaya çalışır**. Ancak bu durum kapitalizmi öylesi bir konuma getirir ki, özel mülkiyet ve üretim ilişkileri bir yandan üretici güçlerin gelişmesi önünde çok ciddi ayak bağı olurken, toplumsal gelişmeler önünde de büyük sınırlamalar getirir. Bu aşamada kapitalizm, üretim ve dinamikliğinden giderek uzaklaşır, asalaklaşır, çürür ve kokuşmaya başlar.

Kapitalist sistemin yapısal sorunlarını, bunalım ve çelişkilerini çözüme kavuşturacak tek sınıf, her açıdan burjuvaziden daha ileri, modern ve zincirlerinden başka kaybedecek hiç bir şeyi olmayan işçi sınıfıdır. Yani enternasyonal proletaryadır. Proletarya, ideolojisi-siyaseti ve öncü gücü önderliğinde mevcut sömürücü sistemi bütün yapısıyla alt-üst eden proleter devrimi gerçekleştirerek, yeni yapıda ve nihai olarak tüm insanlığı da özgürleştirecek bir sistem kurarak sağlayacaktır.

Kapitalizmin üst aşaması olarak emperyalizm

Rekabet, üretimde yoğunlaşmayı, aşırı yoğunlaşma ise tekelleşmeyi getirmiştir. Tekelleşmedeki amaç, pazar ve hammadde kaynaklarına tek

başına sahip olmak ve daha fazla kar hırsıyla pazarda diledikleri fiatları belirlemek içindir. Fiatlar, tekel denetimine alındığı vakit çok rahat yükseltilebilecektir. Tekelleşme, sanayi sermayesi ise banka sermayesinin birleşerek daha fazla yoğunlaşmaları ve merkezileşmeleridir. Bu güçlerin birleşerek daha fazla ekonomik ve bir yönüyle de siyasal savaşı ifade eder. Mali sermaye, bir avuç kapitalistin toplumsal üretim araçları üzerindeki sınırsız diktatörlüğüdür. Ve tekel, yukarıda ifade edilen, örnek verilen General Motor'dur.

Ülkeler arası eşitsiz gelişme, emperyalizmin geri bıraktırlmış ülkelerde karlarının daha da artmasına, iş-gücü ve hammadde fiyatının ise alabildiğince düşmesine yol açar. Bu ülkelere yatırılan sermaye, ucuz iş-gücü ve hammadde avantajıyla emperyaliste kendisini on kez katlayarak döner. Sermaye sadece para anlamına gelmez. Sermaye herşeyden önce kapitalist sistemin bir üretim ilişkisidir. O, hammadde, zenginlik kaynakları, üretim araçları ve bunların değişim değeri olan paradır. Meta ihracı, beraberinde paraya dönüşen bir miktar artı değer ihraç yoluyla, pazara meta üzerinden hakim olmak ve ülkeyi meta bakımından kendisine bağımlı hale getirir. Sermaye ihracı ise, ağır borçlandırma (kredi) yoluyla bağımlı kılma olayıdır. Bu bağımlılık iki tarzda olur, ya yatırım yaparak ya da kredi sağlayarak. **Parazitlenen ve çürüyen emperyaliste en uygun düşen tarz, borçlandırma yoluyla bağımlı hale getirir.**

Pazarı meta bakımından ve kredi (borç) yolu ile emperyalizmin kontrolü altına giren bağımlı ülke, bir yandan aldığı kredi ile bir önceki krediyi veya faizini ödemeye çalışırken, öte yandan aynı adresten ithal ettiği metanın karşılığı olan parayı ödemeye çalışır. Bu durumda, **kredi alan (borçlu) ülke kredi veren emperyaliste sürekli daha çok borçlanır. Dolayısıyla emperyalizme bağımlılığı her gün daha çok artar. Bu durumda artı-değerin esası kredi alan ülkenin aksine, kredi veren emperyaliste gider.** Sermaye ihracı (borçlandırma) yolu ile emperyalist güçler dünyayı ekonomik ve politik olarak aralarında paylaşmış, emekçiler ve ezilen dünya halkları üzerinde zulüm ve yağma sistemini kurmuşlardır.

Sermaye ihracı tek tek ülkeler arası ilişkileri güçlü ve birbirine bağımlı hale getirdiğinden, zamanla bir kapitalist dünya ekonomisini meydana getirmiştir. Daha önceden dünya pazarının her sektöründe hakim olan tekel sayısı 10-20 arasında değişirken, bugün bu sayı 2 ile 10 arasına inmiştir. **Tekel sayısındaki bu azalmaya bağlı olarak, tekeller arası rekabet daha da azgınlaşmış, çelişkiler daha çok keskinleşmiştir.** Zenginler çok daha az ve çok çok zengin olurken, fakirler çok daha fazla ve çok çok fakir duruma gelmiştir! **Zenginde muazzam derecede bolluk ve biri-**

kim, fakirde korkunç derecede yoksulluk ve yoksunluk! En basit ifade ile, işte budur emperyalizm! Emperyalizmin dünya emekçilerine yeni saldırısı, serbest piyasa ekonomisi temelinde daha fazla özelleştirme ve onun dünya ölçekli politikası olan “küreselleşme” üzerinden gelmektedir. Küreselleşmenin ekonomik ve siyasal taban tutmasının yolu özelleştirmeden, özelleştirme ise de-regulasyondan geçer. **Nedir de-regulasyon?**

Dünyayı tekellere peşkeş çekmenin yeni adı; de-regulasyon

Hiç şüphesiz de-regulasyon, (de-regulation) Friedmann’cı ekonomik politikanın bir versiyonudur. Regulation İngilizce bir terim olup Türkçe karşılığı düzen, nizam ve kural anlamına gelir. **De-Regulation ise bunun tam tersi olan kurlsızlık ve düzensizlik demektir.** İyi ama, emperyalizm nasıl olur da kurlsızlık ister? Bu onların çıkarlarına ters gelmezmi, pazar egemenliklerini sarsmaz mı? Ancak burada bu regulasyonun anlamı, kamu malları ve kurumlarının hala devlete ait ve devletin denetiminde olduğunu ifade eder. **De-regulasyon ise, en basit anlatımla, bütün kamu malları, her çeşit yer altı ve yer üstü doğal zenginlik kaynaklarının devlet nizamı ve düzeninden çıkartılıp tekellere devredilmesi anlamını taşır.**

De-regulasyon emperyalizm için kurlsızlık değildir, aksine **sömürü ve vahşette yaptırım gücü daha yüksek kuralların, nizamın getirilmesidir.** De-regulasyon, kamu nezdinde düzensizlik, nizamsızlık iken emperyalist çıkarlar için daha güçlü bir düzen ve nizamdır. Bu nizam, serbest piyasa ekonomisi temelinde emperyalist saldırıların, vahşetin sınırsız olduğu kurallar dizisidir. De-regulasyon egemenlerin, kan emici vampirlerin, sömürüde sınır tanımayanların, insana, doğaya ve tüm canlılar alemine düşman olanların istemidir! Bu gerçeği görmemiz durumunda, de-regulasyonun emperyalist çıkarları sarsmadığını tersine daha güvence altına aldığımızı görürüz.

Emperyalistlerin de-regulasyon ile istedikleri, egemenliklerinde daha güçlü vahşet saçan bir dünya düzeni ve nizamın kurulmasıdır. Onlar, serbest piyasa ekonomisi önünde en ufak bir sınırlamanın, kural ve yasanın olmamasını, devletin üretime, pazara, satışı vb hiç birşeye karışmamasını istiyorlar. Onlar, her çeşit sağlık, eğitim, ulaşım, kültürel, sosyal kurumların, imkan-olanak ve kaynakların bir bütün olarak tekellere devredilmesini istiyorlar. **De-regulasyon ile gelecek olan, her çeşit kara-hava-deniz ve demir yolunun, temel eğitim okullarının, sağlık ocakları-evlerinin, devlet SSK hastahanelerinin özelleştirilmesidir! De-regu-**

lasyon ile gelecek olan, doğal kaynaklar olan havanın, güneşin, denizlerin, nehirlerin ve göllerin, yeşilliğin, ormanın, dağın, kayanın görünümlü ve manzaranın özelleştirilmesidir!

De-regulasyon ile gelecek olan, işsizliğin, sefaletin, yoksulluğun, açlığın, iç ve dış göçün sömürünün vahşet boyutuna vardırılmasıdır! De-regulasyon ile gelecek olan, tüm değerlerimizin kan emici vampirlere sınırsızca peşkeş çekilmesidir. De-regulasyon ile gelecek olan, sömürüde sınırsız olan bir avuç insanlık düşmanı egemen yarattığın, enternasyonal proletaryaya, dünya emekçilerine, ilerici insanlığa, ezilen ve bağımlı uluslara dayattığı daha yüksek dozajlı vahşetin adıdır! Unutulmasın! **Özelleştirmenin kapısını sonuna kadar açan anahtar de-regulasyondur.**

Teknolojinin önemi ve kapitalistin teknolojiye olan ihtiyacı

İnsanlık açısından teknolojinin çok önemli olduğunu, günlük yaşantımızda değerini daha iyi anlarız. Her şeyden önce teknoloji, insana, doğayı daha iyi ve güçlü biçimde kullanmasını, ihtiyaçlarını daha rahat ve seri temin etmesini, toplumun ihtiyacı olan üretimi fazla zorluk çekmeden kısa sürede karşılmasını, emeğin daha yoğun ve etkin biçimde kullanması yoluyla insan bilincinin daha da gelişmesini sağlar.

Teknoloji, insanlığın ve dünyamızın yararına kullanıldığı taktirde, yaşam standardımız yükselir ve çalışma koşullarımız alabildiğince iyileşir. İnsanlık ve doğa yararına araştırma yapmanın, daha yetkin bilimsel deneyler gerçekleştirmenin ve kendimize daha fazla zaman ayırmanın koşulları büyük oranda doğar. Yerküremizde ciddi oranda yaşanan su sorunu, açlık, sefalet ve kıtlıkla karşı karşıya kalan yüz milyonlarca insanın sorunu ortadan kalkar.

Hergün açlıktan ölen 40 bin çocuk, yaşamını mutluluk ve refah içinde sürdürür. Bu teknolojik seviye, birikim ve doğal zenginliklerle tüm insanlığın ulaşım, iletişim, konut, sağlık, eğitim vb sorunları çok rahat çözülür. Tüm bunlar kesinlikle birer ütopya değildir. Günümüz insanı bilimde kattığı yolu, üretimde vardığı düzeyi ve dünyamızın biz canlılara sunduğu doğal zenginlikleri görüp, kolektif tarzda kullanabilse bunların bir ütopya olmadığını kesinlikle anlar.

Bu sömürücü sistemde bazılarının dediği gibi teknoloji “tarafsız” veya “sınıflar üstü” olabilir mi? Kesinlikle hayır! Teknoloji üretim araçlarının kopmaz parçasıdır. Üretimin toplumsal, üretim araçlarının mülkiyetinin ise özel olduğu kapitalist sistemde, teknolojinin de mülkiyeti ve kullanımı burjuvaziye aittir. Üretim araçlarının mülkiyeti özel olduğu müddetçe,

teknolojinin görevi, kapitalist için karı sürekli artırmak ve dünyayı kapitalistin çıkarları doğrultusunda daha sıkı kontrol etmektir. Bu anlamda teknolojinin hangi sanayi alanında ve nasıl kullanılacağı, toplumda hangi amaçla ne yönde değerlendirileceği sorunu, tamamıyla burjuvazinin tahakkümü altındadır.

Teknoloji, yaşadığımız kapitalist-emperyalist sistemde egemen sınıfların çıkarlarını en iyi şekilde korumak emekçiler üzerinde sömürüyü daha üst düzeyde gerçekleştirmek içindir. Güçlü tekeller pazarın en büyüğünü ve en iyisini kapmak için, teknolojik üstünlüklerini rakiplerine karı her zaman koz olarak kullanır. Kapitalist teknolojisiz asla yapamaz ve bunsuz kesinlikle ilerleyemez. Bu güçlü araçtan yoksun olduğu taktirde rakipleriyle mücadele edemez, boy ölçüşemez, ezemez, pazardan fazla pay kapamaz. Hızlı, seri ve kaliteli üretim yapamaz. Çeşit çoğaltamaz, fazla ürün pazara süremez. Pazarda kontrolü sağlayamaz, hakimiyeti kuramaz ve egemenliğini oturtmada başarı sağlayamaz. **Kapitalist için teknoloji, daha çok pazar, daha çok sömürü ve daha çok pazar, daha çok sömürü ve daha fazla kar için rakiplerini en etkili ve tez yoldan sindirme aracıdır.**

Daha fazla kar ve rekabet gücü yüksek bir tekel, zorunlu olarak yüksek teknolojinin kullanımına dayanacaktır. Bu güçlü koza sahip olanlar, pazarın ulusallığına, bölgeselliğine ve küreselliğine bakmadan rakiplerinden koparacak ve egemenliğini oturtacaktır. Yüksek üretim teknolojisine sahip olmak çok büyük yatırım yapmayı gerektirir. Sağlam alt yapı ve yerli yerine oturmuş araştırma merkezlerine ihtiyaç duyar. Kapitalizmin eşitsiz gelişme ve anarşik yapısı ile teknolojinin yoğunlaşması da bir avuç emperyalistin tekeline kalmıştır.

Emperyalist hiç bir zaman üretim teknolojisini satmaz. O, üretim teknolojisinin ürettiği ürünü satar. Emperyalizmin “teknoloji dünya ölçüğünde yayılıyor” söylemi büyük bir yalan ve palavradır. Ama, ne yazık ki emperyalizmin yoğun ideolojik saldırıları sonucu geniş yığınlar ve bazı devrimci yapılanmalar bu konuda ciddi bilinç bunalması yaşamaktadır. Araştırıp incelediğinizde ve çok yakından takip ettiğinizde göreceksiniz ki, **dünyada yayılanın teknoloji değil, teknoloji ürünleri olduğunu görürsünüz. Yani dünyada yayılan HP, Toshiba, Intel, IMB, Microsoft, Siemens, General Motor, Sony’nin ürettikleridir. Bunlar üretim teknolojisini size verir ise, pazarda egemenliğini nasıl sağlayacak, hakimiyetini nasıl kuracak, kardan aslan payını nasıl kapacak! Hiç düşündünüz mü? Bunlar olsa olsa, çok daha ileri ve yetkin olan üretim teknolojisini geliştirmiş olduklarından eskimiş, kar getirmeyen ve o**

günün rekabet koşullarında ayakta duramayacak teknolojiyi, büyük meblağlar karşılığında sömürge ve yarı-sömürge ülkelere satar.

Bunun nedeni, emperyalistlerin rakipleri üzerinde sürekli üstünlük, imtiyaz, otorite ve egemenlik kurma ve de aşırı kar hırsında yatar. İşte ABD, AB ve Japon emperyalistlerinin farkı ve egemenliği burada aranmalıdır. Bu emperyalist güçler arası teknoloji değişimi dahi çok kontrollü ve en alt düzeyde seyrederek. Buna çarpıcı bir kaç örnek verelim. Intel'den rakibi olan AMD'ye üretim teknolojisini satmasını bekler misiniz? Veya Coca-Cola'dan Pepsi Cola'ya, Boing'den Airbus'a, Microsoft'tan Oracle'a, Sony'den Philips'e üretim teknolojisini-formülünü satmasını-vermesini düşünür müsünüz? Eğer içinde "satar, verir diyeniniz var ise, bu demektir ki Kapitalizm'in K'sını dahi anlayamamışsınızdır. Bir-iki evin ve üç-beş kişinin yaşadığı bir mezrada ayrıncılık yapan Süheyla teyze ancak bir iki kişi tarafından sevilen ekşi ayrına tadı nasıl verdiğini soran, uzak mezranın ayrıncısı Melek hanıma dahi söylemezken, işi-gücü, derdi devası, dünü bugünü geleceği, yedi cedit ve mayası egemenlik ve imtiyaz üzerine kurulu tekeller mi söyleyecek? Pes doğrusu!

Kapitalist sistemde her teknolojik araştırma kesinlikle askeri kurumların bilgileri, talepleri ve yönlendirmesi doğrultusunda yapılır. Amaç, pazarda hakimiyet, rakibinden pay koparma ve emekçiler üzerinde sömürüyü katmerleştirme olduğuna göre, her teknolojik araştırma doğal olarak ilk önce bu stratejiye hizmet edecektir. Böylesi sömürücü bir sistemde, teknoloji toplumun refah düzeyini yükseltmez, işsizliği gidermez, yoksulluğa son vermez. Aksine, bir avuç insanın zenginliği korkunç derecede artarken, toplumun refah seviyesini düşürür, işsizliği çoğaltır, yoksulluğu artırır. Buna örnek olarak ABD'yi alalım.

İşte size, refah düzeyinin en yüksek olduğu emperyalist ülkelerin başında gelen **ABD'de gerçek durum!** İşte size Hollywood'lu, Silicon Valley'li, Madison Avenue'lu, Dallas'lı, Beverly Hills'li, Wall Steet'li refah ülkesi!

<i>Yıl</i>	<i>Mutlak</i>	<i>İflas eden</i>	<i>İflas etmiş</i>	<i>Yıl</i>	<i>Mutlak</i>	<i>iflas eden</i>	<i>iflas etmiş</i>
	<i>Yoksul(mil)</i>	<i>işyeri (bin)</i>	<i>işlemi süren</i>	<i>yoksul</i>	<i>işyeri</i>	<i>işlemi süren</i>	
1985	33. 064	57. 078	(bin)	1990	33. 585	60. 747	725. 484
1986	33. 370	61. 616	364. 536	1991	35. 708	88. 140	880. 399
1987	32. 221	61. 111	561. 278	1992	38. 014	97. 069	972. 490
1988	31. 745	57. 098	594. 567	1993	39. 265	86. 133	918. 734
1989	31. 528	50. 361	642. 993	1994	38. 059	71. 520	845. 257

Yukarıdaki çizelge size, bu ülkenin resmi kuruluşlarınca açıklanan yoksulluk sınırında olan insanların sayısını vermektedir. 1994 yılına göre, **ABD’de mutlak yoksulluk sınırında bulunan insan sayısı 38 milyondur**. Bu sayı toplam nüfusun %19.3’dür. Resmi makamlar 38 milyon söylesede, gerçek rakamın 42 ile 45 milyon arasında olduğu söylenmektedir. Aynı çizelgede ve aynı yıllara ait iflas eden veya büyük tekellerce yutulan işyeri sayısı verilmiştir. En son 1994 yılında iflas eden veya yutulan işletme sayısı 71 bin 520’dir.

Durun! daha bitmedi... Bunlar resmi işlemleri sonuçlanmış olanlardır. İflas etmiş olupta ancak resmiyette hala işlemi devam eden ve içinde sosyal kuruluşlarında olduğu daha yüzbinlerce işletme vardır. Örneğin, en son 1994 yılında iflas etmiş olup da hala işlemi süren işletme sayısı 845 bin 257’dir.

Okuyucunun verileri bir sıra halinde düzgün takip etmesi için, bu bilgileri de aynı çizelgede verdik. İşte kapitalist egemenliğinde olan teknolojinin dünya insanlığına sunduklarından küçük bir kesit ‘Refah ve hayaller ülkesi’ ABD’de durum böyle ise, diğerlerini düşünme ve Asya, Latin Amerika, Afrika’ya araştırma zahmetine siz katlanın!

İletişim teknolojisinden ne anlaşılmalı ve kapitalist için önemi nedir?

Öncelikle iletişim teknolojisinin yalnız iletişim araçları olmadığını belirtmekle başlayalım. **İletişim araçları, iletişim teknolojisinin sadece bir parçasını ifade eder. İletişim teknolojisi;** her tür iletişim araçlarını ve bu araçlar aracılığı ile verilen her çeşit iletiyi temsil eder. **Kıscacası iletişim teknolojisi dediğimizde, hem iletişim araçlarını** (fax, tv, telefon, sinema, radyo, bilgisayar, modem, cd, cd-rom, dvd, stalit, anten, uydu, kamera, telefon, telgraf, tel, kablo, telex, gazete, dergi, bildiri, afiş, reklam vb...) **hem de bu araçlar üzerinde sunulan ve üretilen her çeşit iletiyi** (haber, mesaj, bilgi, arzu, öfke, çılgılık, düşünce, ses, duygu, sevinç, hüznün, korku, etkilenme vb...) **kapsar**. Teknoloji ise, tüm bu araçları üreten insan, emek, makine, araç-gereç, bilinç, bilgi vb. bütün ilişki düzenini-çeşidini anlatan ünite, diyebiliriz.

Pazara hakim olmak isteyen, rakipleri ile mücadele etmek, onları yenmek ve ezmek isteyen, sömürüyü katmerleştirmek, karı sürekli katlamak, dünya üzerinde kontrol ve hakimiyetini oturtmak isteyen kapitalistin iletişim teknolojisine ne denli ihtiyaç duyacağını okuyucu şimdi daha iyi anlamalıdır. **Kapitalist öylesi güçlü bir silaha sahip olmadan imparatorluğunu koruyabilir mi?** Toplum içerisinde ve üzerinde güçlü siyasal,

ideolojik, kültürel, askeri, psikolojik iletişim ağlarını oluşturmadan sömürücü sistemini sürdürebilir mi? Yığınlara kültürünü manipüle edebilir mi? Bundan yoksun olması durumunda korkunç düzeye gelmiş sermayeyi tek elde tutabilir mi? Tüm bu soruların cevabı kesinlikle **hayırdır**.

Konumuzun daha iyi anlaşılması için hemen iki basit örnek verelim. Bilgisayar sektörünü az-buçuk takip eden herkes Microsoft ile Intel tekellerinin bir ittifak içinde olduklarını bilir. Ve ittifak yapmış bu iki tekelin kendi alanlarında rakipsiz oldukları da malumunuz. Bu tekellerin pek çok ürünü (program ve çips) pazara sunulmadan önce, ABD savunma bakanlığı ve CIA laboratuvarlarından geçer. Burada, program ve çipsi kullanan herkesin istendiği zaman ABD tarafından denetlenebileceği (özellikle internette) şeklinde bir sistem oturtulmuştur. ABD'deki Kızılderili ile Avustralya'daki Aborijin kardeşlerimiz, kendilerini vahşice katleden egemenlere karşı internet'te aynı kaderi paylaşanlar olarak birbiriyle tanışmanın mutluluğunu yaşayıp, ortak mücadele etmenin koşullarını tartışırken, Sam Amca'nın program, modem ve çips içindeki gizli ve sinsî ellerinin özellikle farkında olmalıdırlar. Bilinci alt etmiş bir yüreğin mutluluğu, genelde hüsrarla bitmiştir. Asla unutulmasın!

Diğer bir örnek fotokopi vb alanda dünyaca ünlü bir marka olan Xerox tekeldir. Gene ABD'nin sözkonusu kurumlarınca bu tekelin fotokopilerine de bir sistem konulmuştur. Bu fotokopiler üniversitelere veya çevresine toplumsal muhalefetin güçlü olduğu merkezlere devrimcilerin-aydınların-demokratların takıldıkları yerlerin yakınına, kütüphanelere, postahanelere, konsolosluklara yerleştirilmesi özellikle tercih edilir. Bu sistem bilgi toplama, denetleme ve muhalefeti yok etmenin en sinsî metodudur. Sistem şudur; fotokopi, belgelerin veya değişik dökümanların sayısını çoğaltmak için kendisine gelen Ayşe ve Ömer'i 'çok sevmiş ve hemen kanı kaynamıştır.' 'Sevdiklerim bir ömür boyu hatırımda kalsın' anlayışı ile iş yapar, bölüşümde de 'yoldaş' metodunu izleyerek bir bana bir sana diyerek çıkan ürünleri paylaşır.

Hatıraların uzun süre 'güvence'de kalması için, evrimin en son türü olan elektro-manyetik kanaryaların görünmez kanatları üzerinden 'hatıraları toplama, ayıklayarak merkezileştirme ve aşkı derin olanı hemen değerlendirme merkezi'ne gönderir. Bu merkez, kendisine ihtiyaç olanın gereklerine bir an önce bakmanın yoğun uğraşında iken çok saf ve temiz olan Ayşe ve Ömer'de işlerini çok iyi kamufle(!) ederek kısa sürede başarmanın huzuru(!) içerisindeyler. Ancak, bu sisteme muhalif olan Ayşe ve Ömer gibilerinin huzursuz ve çok dikkatli olmalarının sayısız sebepleri varken, kendi sonlarını getirecek düzeyde huzurlu ve rahat olmaları doğru

madur? Kaldı ki, **politik iktidarın böylesine sinsi ve vahşilerin elinde olduğu bir sistemde, kendini huzur ve rahat içinde sandığın an, düşmanın kapına dayandığı andır!** İşte teknolojinin kimlerin denetiminde olduğuna ve nasıl kullanıldığına dair çok basit iki örnek! İşte teknolojinin emperyalizme faydaları.

Uluslararası ticaretin sürekli gelişmesi sonucu rekabet daha çok yoğunlaştırmıştır. Kapitalist çıkarlar, potansiyel pazarların çoğaltılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Bundan dolayı yığınları tüketime yönlendirmek ve kar hırsı için tüketimi iştahlandırmanın zorunluluğu daha çok artmıştır. İşte tamda bu noktada, iletişim teknolojisinin gücü ve tekellerin iletişim araçlarına ısrarla sahip olmanın nedenleri tüm çıplaklığı ile ortaya çıkar. **Kapitalistin iletişim araçları vasıtasıyla sahip olduğu en etkili güç, hiç şüphesiz siyasal-askeri-ideolojik ve kültürel hegemonyadır.** Bu güçlü silah aracılığı ile yığınlara ideolojisini, yani kültürünü, yaşam biçimini, felsefesini, düşüncesini, psikolojisini manipüle eder.

Günümüzde teknolojiyi kullanan (ki zorunludur) her tekel, kaçınılmaz olarak iletişim teknolojisinin en az bir bölümüyle içiçedir. Biz burada sadece iletişim teknolojisinde medyatik olanlara bazı örnekler vereceğiz. Tekellerden bazıları bu sektörün bir alanında yazılı yoğunlaşırken, diğerleri ise bir çok alanda görsel-yazılı işitsel yoğunlaşmıştır. Bu tekellerin onlarla ifade edilen gazeteleri, dergileri, radyo ve televizyon istasyon ve kanalları vardır. Ülkemizde, komprador Doğan Grubu buna örnek verilebilir. Emperyalizmin ve gericiliğin yaşam biçimini, kültür ve ideolojisini yaygınlaştırmada bu tekeller çok büyük rol oynarlar. Toplumsal bir varlık olan insanın toplumsallığını zayıflatan, insanı yalnızlığa, kaderciliğe, ömür boyu rüyalar aleminde seyahate, başı boşluğa, bencilliğe, asalaklığa ve tüketime yönlendirmede bunlar en etkili görevi alırlar.

Bağımlı, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin ulusal-demokratik kültürü, toplumsal değerleri, folklorü, sineması, sanatı bu güçler tarafından parçalanır. **Bunlar yığınları bilgisiz, belleksiz, kültürsüz, eğitimsiz bırakmanın yoğun uğraşındadırlar. Araştırmayan, çabalamayan, sorgulamayan, eleştirmeyen, konuşmayan, düşünmeyen ve görmeyen bir kişilik yaratmanın peşindedirler.** Ve emperyalizmin “beyinden beyinciği alıp boş beyni ortaya salma” politikasını pratiğe, en iyi bunlar uygular. Dünyada ki başlıcaları aşağıdadır. İyi ve çok yakından bakın! Bir çoğu size hiç de yabancı gelmeyecektir! Düşünün, mutlaka bir yerlerden hatırlayacaksınız!

Time Warner ve Turner	Beltelsmann	AT ve T	Reuter	Western electric	Odeon
Walt Disney	Unitep Artists	NTT	AP	Universal	Jiji
News Corp.	Colombia Pictures	MCA	Kyodo	General Elecetric	NKH
Viacom	Paramount	CBS	BBC	Hearts	ORTF
Havas	McGraw ve Hill	ITT	Westinghouse	Kirch	RCA

Günümüzde kapitalistin iştahını en çok kabartan sektörler telekomünikasyon, enformasyon, ulaşım, posta ve enerjidir. Çünkü 'küreselleşme' teorisinin alt yapısı, bunlar üzerinde oturtulacaktır. Potansiyel (kitlese) pazar ve gelecekte ne fazla kar getirecek sektörlerin başında olmaları iştahları kabartıyor. Çıkarları ve pazara sunacağı metalar doğrultusunda kitleleri şekillendirme, manipüle etme ilk buradan başlatılır. Toplum üzerinde kontrol ve egemenliği ilk önce burada tesis eder. Rakiplerin gücünü ve kolunu ilk burada kırar.

Bu alanların stratejik önemi günümüz dünyasında daha çok öne çıkmıştır. Çünkü **kapitalist için medya kilit noktadır**. Bu kilidi iyi kullandığında (ki en iyi biçimde kullanıyor) hem çok iyi kar, hem de ideolojisini topluma en kolay biçimde manipüle edebilir. **Bunun içindir ki, dünya tekelileri ve ülkemizin komprador kapitalistleri için genç ve dinamik bir nüfusa sahip ülkemizde PTT'nin, Netaş'ın, Teletaş'ın, TRT'nin vb.lerinin bir an önce özelleştirilmesi 'namus'ları haline gelmiştir.** Film, video, sinema, haber kaynakları, stalit, uydu bu güçlerin tekelinde olduğu gibi kağıt ve ormanda bunların kontrolündedir. Dünyada kağıt tekeli ve ormanları elinde bulunduran tekeller; başta International Paper (ABD) olmak üzere Kemberly-Clark (ABD), Georgia-Pasific (ABD), Weyerhaeuser (ABD) vb'dir. Kağıda gelecek yeni bir zam tufanıyla, belki de bu yazımız, parasızlıktan kendisine en düşük kalitede 30 sahifelik kağıt dahi bulamayacaktır!

Çelişki keskinleşiyor, bölüşülmüş pazardan pay kapma dalaşı kızışıyor

Sermayenin daha çok yoğunlaşması emperyalistler arası hammadde mücadelesinin kızıştırmıştır. Hammaddelerin sınırlı ve pazarların önceden paylaşılmış olması mücadeleyi daha da keskinleştirmektedir. Bunun içindir ki emperyalistler, kendi ülke ve bölge pazarını rakip güçlere karşı korumak, pazar üzerinde denetimi güvenceye almak için, -serbest piyasa ekonomisi ve küreselleşme zırvalıklarını ileri sürseler de- gümrük, kota vb sınırlandırmaları değişik metodlar altında daha güçlü duruma getir-

mektedirler. Tekellerin güçlenmesi ve rekabette daha çok yoğunlaşması demek, onların ucuz hammadde ve iş gücü kaynaklarının olduğu geri bırakılmış, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde daha keskin ve büyük mücadeleye girecekleri anlamına gelir. Bu rekabette teknolojik ve askeri üstünlüğe sahip olmak, tekeller arası mücadelede ayrıcalıklar ve üstünlükler sağlar.

Dünya pazarları çok önceden emperyalistlerce paylaşılmıştır. Ancak yeni ekonomik, siyasi, askeri ve teknolojik güce uygun biçimde, daha önceden paylaşılan pazarların yeniden paylaşılması gündeme gelmektedir. Dolayısıyla emperyalistler arası güç dengeleri değiştiğinde, bu değişikliğe bağlı olarak pazarların belli oranda değişimi de olacaktır. Aralarında varolan çelişkiler bunun üzerinde keskinleşmekte, mücadele bunun için kızışmaktadır. Bu durum, dönemin, dünya emperyalist savaşlar dönemi olduğu anlamına da gelir. Egemenler arası çelişkiler bazen uç boyutta keskinleşerek 1. ve 2. emperyalist savaşlara neden olurken, bazen de daha alt düzeyde seyrederek 'birlik' ve 'uyum' şeklinde dışa yansır. Bu güçler çoğu dönem aralarında keskinleşen çelişkileri bir dünya savaşına götürmeden de WTO, UN, WB, IMF, NATO vb kurumları aracılığıyla 'aşar' ve sorunu bir sonraki sürece erteler. Bu 'birlik' ve 'uyum' görüntüsü, emperyalist güçlerin gelecekteki gerici-haksız savaşlara yatırımı anlamına gelir.

Emperyalistler arası çelişkilerin keskinleştiği ve aralarındaki mücadelenin giderek boyutlandığını EU (AB), APEC, NAFTA vb bölgesel kutuplaşmalardan da görebiliriz. Bu durum, emperyalist güçlerin bölgesel pazarlarını güvenceye alma ihtiyacını ve yeni güç dengelerine uygun biçimde dünya pazarlarının yeniden paylaşılmasını zorunlu hale geldiğini gösterir. 2000'li yıllarda dünya pazar dalaşının daha da karışacağı ve bunun sonucu egemenlerin dünya insanlığını yeni haksız-gerici savaşlara sürükleyeceği mesajları güçlüdür. Tüm bunlar dünya emekçilerinin daha fazla vahşet, soykırım, zulüm ve sömürüye maruz kalacağını gösterir.

Kamuoyunda yaygın olan genel kanı, emperyalist ülke ve tüm dünyada tekel sayısının arttığı yöndedir. Ancak gerçek durum bunun tam tersidir. Tekeller, rakiplerinin pazardaki payını kapmak için daha çok merkezileşirler. Bu gün dünyanın en önde görünen büyük tekellerden her biri, son on yıl içerisinde kendisinden küçük çeşitli çapta en aşağı 50 işletme yutmuştur. Bu duruma ilişkin küçük ama gerçek ve çok çarpıcı bir örnek verelim. Pazarda 50 değişik sektörün ve her sektörde 8 tekelin egemen olduğunu kabul edelim. Burada dünya pazarının tüm sektörlerinde egemenlik kuran 400 tekel ortaya çıkacaktır. Bu tekellerden her birinin değişik çapta 50 işletmeyi yuttuğunu hesaplarsak, sonuç, ejdarhalara yutulan değişik

çapta 20 bin işletmenin olduğu ortaya çıkar. Evet bu küçük ama gerçek ve çarpıcı örnek, bizlere, emperyalizmin yönelimi hakkında pek çok şey anlatır.

Önceden bölüşülmüş pazardan daha fazla pay kapma ve aşırı kar hırsından emekçileri daha fazla sömürmek için tekellerin birbirine karşı politikası “ya birleş” yada “yok ol”dur. Tekel kendisinden küçük olanı yutar veya zoraki birleşmeye (!) çeker, gücüne yakın olan ile belli bir süre ortak hareket ederek daha büyük güce karşı blok oluşturur. Ve günün geldiğinde blok oluşturduğu gücü de yutmanın yollarını arar. Tüm bunlar rakiplerini pazardan tamamen diskalifiye etmenin uğraşlarıdır. Bunun için pazarda her sektör, tekellerin ağırlıkları doğrultusunda yeniden yapılandırılır.

1985 ile 1996 yılları arası ABD, Japonya ve AB’de iflas eden veya daha büyük tekeller tarafından yutulan değişik çapta işletme sayısı yüzbinlerle ifade edilmektedir. Özellikle 1990’lar sonrası tekeller arası yaşanan birleşme korkunç sermaye birikiminin çok az sayıdaki tekelin tahakkümü altına alınmasını sağladı. Dünyamız, her yıl binlerce firmanın iflas ettirilerek pazardan düşmesine, devlet imkanları ve stratejik öneme sahip kurumlarının tekellere peşkeş çekilmesine sahne olmaktadır. Az gelişmiş, geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ülkeler ilk önce emperyalizm tarafından kendisine verilen yüksek faizli borçlar ile ezdiriliyor, borcunun ödeyememesi için de ülke pazarı bu kez meta bakımından ele geçirilmektedir. Bununla da yetinmeyen emperyalizm, **özelleştirme ve küreselleşme furyası altında ülkenin en önemli stratejik kurumlarına el koyarak, ilk önce o ülkenin elini, kolunu bacaklarını kırıyor sonra da kendisine sınırsız teslimiyet hizmette beynini klonluyor.** Emperyalistlerin bu vahşeti dünyayı öylesine kasıp kavurmuştur ki, geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ülkeler, emperyalistlere olan borçların faizlerin dahi ödeyemeyecek duruma getirilmiştir.

Uluslararası alanda sermaye hareketliliğini kolaylaştırmak, meta ihracını dünya ölçeğinde bir zorluk yaşamadan gerçekleştirebilmek için kapitaliste uygun en iyi araç, uluslararası veya dünya ölçekli (trans-national) tekellerin oluşturulmasıdır. Böylesi tekeller dünya pazarının belli sektörlerinde muazzam düzeyde yoğunlaşmıştır. Kendi sektörlerinde çok güçlü ve denetimlerinde korkunç düzeyde sermaye bulundurlar. Otoritelerini rakiplerine karşı büyük oranda oturtmuşlardır. Pek çok sektörde faaliyet yürütürler. Bu sektörlerin tüm stratejik noktalarını ve hammadde kaynaklarını büyük oranda ele geçirmişlerdir. Her hareketi ve taktik politikası dünya ölçeklidir. Borsa spekülörlerini yönlendirir ve bir günde 1 milyar doları

cebe indirirler. Kendisinden küçük olanları ya yutar ya da pazarda yaşam hakkı tanımaz. Buna örnek olarak ilk akla gelenler;

Boing	Microsoft	Intel	Mitsui	Toyota
Itochu	Sony	AT T	Pepsi Co	Mitsubishi
Coca-Cola	Hitachi	Exxon	McDonald's	General Motor
IBM	Siemens	Nestle	Allianz	Philip Morris

Eğer kapitalist yukarıda ifade edilen en güçlü araçtan (dünya ölçekli) yoksun ise başvuracağı en etkili ikinci araç çok uluslu (multi-national) tekellerdir. Bir veya daha fazla sektörde faaliyet yürüten tekel, çoğunlukla aynı sektörde kendi gücüne yakın olan diğer ulustan, ülkeden tekeller ile birleşerek bir ortaklığa girer. Birleşmiş veya ortaklık yolu ile oluşturulan bir tekelin kendi içindeki etkin güç sayısı en fazla üçtür. Diğerlerinin rakiplerine karşı rekabet güçleri olmadığından, tamamen yok olmamak için büyük güçlerden birisine dayanması veya gölgesine girmesi anlamını taşır.

Bu zayıf güçlerin tekel içinde olması, etkin güçler için bir avantajdır. Çünkü bunlar araçlılığıyla etkin güçler, zayıf güçlerin pazarına girmenin kolaylığını yaşar. Amaç dünya ölçekli pazarda pay kapma hırsı ve dünya ölçekli tekellere karşı mücadele olduğundan, değişik ulus ve ülkeye mensup zayıf güçleri yanına çekme ciddi fayda sağlar. Zayıf güçlerin tekel içinde etkisiz olmaları, zamanla etkin güçler tarafından bütütün yutulmalarına neden olur. Son yıllarda tekeller arası birleşme, ortak hareket etme ve birbirini yutmalarının yoğun biçimde yaşandığını belirttik. Günümüzde bu durum özellikle finans, elektronik, savaş, telekomünikasyon ve enformasyon sektörlerinde gelişmektedir. Bu gelişmeleri belli sektörlerde örnekler verecek somutlayalım.

Bankacılık ve finans sektörü

Bankacılığın (banka ve bankacılık derken çoğu zaman borsa ve finans kurumlarını da içerecektir) kapitalizmin en önemli sektörü veya kalbi olduğunu söylemeye gerek yok. Bankacılık, sermayenin yoğunlaştığı, tekellerin merkezileştiği, dünya ticaretinin odaklaştığı yerdir. Kapitalistin para ve kağıt alım satımı yaparak en çok ve en hızlı kazandığı mekandır. Mil-yarlarca emekçinin alınterlerinin en vahşi ve en sinsi biçimde gaspedildiği yerdir. Emperyalist tahakküm ile geri bırakılmış, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin ve ezilen halkların tefeci, tüccar, sarraf ve rantçılar tarafından azgınca boğazlandığı modern mekanın adıdır. Dünya pazarını ele geçir-

menin, değişik ülke ve ulusları kendine bağımlı kılmanın dipsiz kuyusudur bankacılık. Borsa spekulatörleri ve özel finans komisyonlarının günde 1 milyar dolar cebe indirdikleri yerdir bankacılık.

Bir günde dünya banka ve finans çevrelerinde dolaşan paranın miktarı 1 trilyon 240 milyar dolar dolayındadır. Bu meblanın % 70'den fazlası bir kaç saat veya en fazla bir kaç günlük spekulatif yatırıma gitmektedir. İşte mali sermayenin yatırım alanı tamda burasıdır. Bunlar, günümüzde Reuters ve Dew Jons benzeri borsa kaynaklarından gelen bilgiye göre, önünde hazır bekleyen bilgisayar tuşlarına dokunarak milyarları kasalarına indirenler, çürümeye yüz tutanlardır. **Bu pazar; dünyaya hakim olmak isteyen bir avuç kapitalistin üretimden uzaklaşarak dünya insanlığı üzerinde parazitlenen, kupon keserek, tuşa basarak, dedikodu çıkararak tırettikleri pazardır.** Bu parazitler tarafından türetilen pazarın günümüzdeki hacmi 23 trilyon dolar civarındadır. **İşleri modern ve elektronik tefeciliktir.** Çok para getiren “modern” dedikodu spekulatörlerinin yanısıra, değişik kağıt ve dövizleri alıp satarlar.

Kapitalist-emperyalist dünyanın kalbi ve beyni New York, Londra, Tokyo, Frankfurt, Paris borsalarında atmaktadır. Özellikle New York ve Londra borsasında ortaya atılan bir dedikodu, tüm kapitalist dünyayı sarsmasına yetmektedir. İşte, üretimden uzaklaşıp parazitlenen ve çürümeye yüz tutan kapitalizmin üst aşaması emperyalizmin üst locaları! İşte Meksika, Brezilya, Türkiye, Angola, Filipinler, Burma vb. lkeler içinde buldukları durumu, aldıkları borcun faizini dahi ödeyememeleri için bilgisayar tuşuna her an dokunacak olan “Sam Amca” ve benzerlerine borçludurlar! İşte borçlu ülkeler, bu aç kurtların ‘kazınan mide’lerine doyurmak için daha fazla borç alacak ve menajerleri olan WB ve IMF ile masaya oturacak! Aşağıda bu sektörde birleşen, ortak hareket eden veya birbirini yutan tekellerden bir kaç örnek veriyoruz.

<i>lke</i>	<i>Birleşen, ortak hareket eden veya birbirini yutan tekeller</i>
Japonya	Mitsubishi Bank+Nippon Trust+ Bank of Tokyo
ABD	Chemical Bank ile Chase Manhattan
ABD	Bank of America ile Security Pasific Bank
Fransa ve Belçika	Credit Local de Frence ile Credit Commercial de Belgique
Hollanda ve Belçika	Int. Nederlenders Group (ING) ile Banque Bruxelles Lambert
İngiltere	Lloyds Bank ile TSB group
Rusya	Menatep Bank ile Unexim Bank
ABD ve İngiltere	Invesco Plc. ile AIM Manegement group Inc.
ABD	Morgan Stanley ve Co ile Amerikan Capital Inc.

ABD	Banc One Corp. ile First USA Inc.
İsviçre	Credit Suisse ile Wentertur
ABD	Bank Amerika ile Continental Bank

Üç emperyalist kutup içerisinde, **banka ve finans sektöründe Japonya'nın en güçlü olduğunu hemen belirtelim.** Günümüz dünyasında en büyük 10 banka ve finansörün 9'u Japonya'dadır. Bundan ötürü diğer emperyalist güçler bu sektörde çok hızlı bir yoğunlaşmaya gitmektedirler. Bu güçler arasında özellikle ABD at-başı gidiyor. Dünya pazarını ele geçirmek için banka ve finans tekellerini çok hızlı biçimde büyütüyor, merkezileştiriyor. Bu anlayıştan hareketle 1994 ile 96 arasında ABD'de 700'ün üzerinde banka birleşti veya birbirini yuttu. Yukarıda ki tablodan da anlaşılacağı gibi, bu sektörün en büyük birleşmesi Bank of Tokyo ile Mitsubishi Bank arasında oldu. Bu birlikten önce Mitsubishi Bank, Nippon Trust'ı yutmuştu. Yeni ismi Tokyo Mitsubishi olan bankanın şu andaki değeri 820 milyar dolardır. Chase Manhattan ile Chemical Bank'ın birleşmesi ise, ABD tarihinde bu sektörde gerçekleşen en büyük birleşmedir.

Bu sektörde ABD'den sonra en fazla birleşme AB içerisinde yaşanmaktadır. Hem ülke içi, hem de AB içi birleşmeler giderek artmaktadır. Ülke içi birleşmeye bir örnek İngiltere'de Lloyds Bank ile TSB Group arasında gerçekleşeni verirken, AB içi gerçekleşene ise Credit Local defrance ile Credit Commercial de Belgique örnek verilebilir. Yanısıra, şu an birbirini denemekte olan ve ortak hareket etmeye başlayan Fransa'nın Banque Nationale de Paris ile Almanya'nın Dresdner Bank gelecekte AB'de birleşecek en büyük güçler arasında gelmektedir. Rusya'da Menatep Bank ile Unexim Bank arasında yaşanan birleşme emperyalist güçlerin ilgisini en fazla çekendir. Bu iki bankanın egemenliğinde Rusya'nın en büyük petrol şirketleri, maden yatakları, deniz ulaşımı ve pek çok zenginlik kaynakları bulunmaktadır. İsterseniz bu kez, en güçlü beş emperyalist ülkenin bu sektördeki durumuna ve pazarda hangi tekellerin hakim olduğuna bakalım.

ABD	JAPONYA	ALMANYA	İNGİLTERE	FRANSA
Chase Manhattan	Tokyo Mitsubishi	Deutsche Bank	HSBC Holdings	Credit Agricole
CitiCorp	Sanwa Bank	Desdner Bank	Barclays	Societe Generale
Bank of America	Dai-Ichi Kangyo	Commerz Bank	Lloydsve TSB Group	Credit Lyonnaise
Nation Bank	Fuji Bank	WestdeutscheLandesbnk	NatWest	B. Nationali de Paris
JP Morgan	Sumitomo Boonk	Bayerische Vereinsbnk	Midlands	Grpe C.d'Epargne
First Union	Sakura Bank	Hypobank	Abbeny National	C.Financ.de Paribas

Bu bankalara, dünya ölçekli en büyük finans ve sigorta tekellerini de (*Kampo, Groupe AXA, UBS Credit Suisse, Zenkyoren, Allianz, Nippon Life, ING GROUP, TrustBanking, Prudential, Dai-Ichi Muthal Life, Sumitomo Life, Union des Assurances, Mercury Aset, Zurich Insurance, CNP Assurances vs..*) ekler isek elde edeceğimiz rakam, bize emperyalizmin ekonomik anlamda neyi ifade ettiğini daha yalın ve rahat anlatacaktır. İşte dünya sermayesininin büyük bölümünü elinde tutan tekeller ve parazitleşerek dünya emek cephesini en çok sömüren ve kemirenler! İşte dünyayı trilyonlarca dolara, Türkiye'yi 82 milyar dolara kendilerine göbekten bağlayanlar!

İşte IMF ve Dünya Bankası (WB)'nin arkasındaki güçler! İşte Demirel, Ecevit, Özal, Erbakan, Çiller ve Yılmaz gibilerinin her dönem nefes almadan, arkasına bakmadan koşar adımlarla gidip el pençe durdukları divan! İşte kapitalist dünyada ricaları emir, önerileri karar, işaretleri giyotin ve hareketleri vahşet saçan güçler! Ve işte biz emekçilere 'bayram hediyesi' diye 28 Ocak, 5 Nisan ve benzeri tarihlerde verilen paketlerin hazırlandığı yer! İsimleri kafa karıştırırsa da uzak değil bunlar bizlere! İliğimizi çeken, kanımızı içen ve canımızı alandır bunlar!

Savaş sektörü

Bu sektör, emperyalistler için stratejik öneme sahip alanların başında gelir. Emperyalistlere sunduğu en büyük avantaj; rakiplerine göz dağı verme, sindirme, saldırma ve dünya ölçekli siyasal-askeri otorite sağlama imkanındır. Sermayenin huzuru, güvenliği ve geleceği için, emperyalistin askeri güce ihtiyacı olmazsa olmazdır. Rakiplerine ve düşmanlarına karşı kullanılacak olan askeri gücün üretimi çok stratejik bir önem arz ettiğinden, her emperyalist, bu sektörün ana gövde üretimini kendi ülkesinde gerçekleştirir.

ABD emperyalizmi, uzun yıllar ekonomik olarak gerilemesine rağmen dünyanın en etkili gücü olarak kalabilmiş ise, bunu, her şeyden önce askeri üstünlüğüne borçludur. Rusya, ekonomik ve siyasal açıdan çok kötü durumda olduğu halde batılı emperyalistler tarafından hala çok ciddiye alınıyorsa, bu, Rusya'nın askeri gücünü büyük oranda korumasına bağlıdır. Japonya ve Almanya ekonomik alanda dünyanın süper güçleri oldukları halde, dünya ve bölge düzeyinde siyasal egemenlikleri hala zayıf ise, bu onların güçlü askeri donanımına sahip olmayışından gelmektedir. Benzeri örnekleri çoğaltmak mümkündür ancak, biz ilgili konuya ilişkin yeterli mesajı verdiğini düşünerek burada noktalıyoruz.

ABD emperyalizmin dünya jandarmalığını sürdürebilmesi ve çıkacak

yeni güçler üzerinde tahakküm kurabilmesinin yolu, herşeyden önce savaş sektöründe rakiplerine açık fark atmasına bağlıdır. Bu gerçekliğin bilincinde olan Pentagon, savaş üstünlüğünü koruyabilmesi ve yeni savaş araçlarının araştırılması-geliştirilmesi ve üretilmesi için bütçeden savunmaya 800 milyar dolardan fazla ek bir pay ayırmaktadır. Pentagon'un gelecek 10-15 yıl için bu sektördeki taleplerinin ne olduğuna dair çok küçük bir örnek veriyoruz. En aşağı 500 adet F 22 savaş uçağı. Bunların her birinin maliyeti en aşağı 165 milyon dolar. Özellikleri arasında çok hızlı olması, radara hiç yakalanmayacak derecede çok gizli ve hava üstünlüğünü sağlamada en büyük etken olmasıdır. Geliştirilmiş ve son teknoloji ile donatılmış tanesi 38 milyon dolar olan RAH-66 Comanche helikopterinden en aşağı 1400 adet. Son teknoloji ile donatılmış ve daha da geliştirilmiş olan F18-E savaş uçağından en aşağı 1300 adet.

ABD emperyalizminin, ABD dışında bulundurduğu askeri güç sayısı 320 binin üzerindedir. Bu sayının 150 bin civarı Avrupa'da, 100 bini aşkın Asya Pasifikte, 25 bin civarı Orta Doğu'da diğer bölümü ise yerkürenin çeşitli bölgelerine dağılmıştır. Sadece bu rakamlar dahi, ABD'nin dünya jandarmalık pozisyonunu hala koruduğı ve savaş sektöründe rakiplerine kıyasla otoritesinin çok daha güçlü olduğunu göstermeye yeterlidir. Şu durumda ABD'ye ciddi rakip olabilecek güç yoktur. ABD emperyalizmi diğer sektörlerde olduğu gibi, bu sektörde de küreselleşme politikasına uygun biçimde pazarını ve tekellerini en iyi örgütleyendir.

Yoğunlaşma, merkezileşme ve iflaslar tüm hızıyla bu sektörde de sürmektedir. Sadece 1996 yılı içerisinde ABD'in savaş sektöründe birleşen tekellerin mali değeri 659 milyar dolardır. Bu sektörde, ABD'nin son yıllarda attığı adımlar diğer emperyalistleri ciddi derecede kaygıya düşürmüştür. Çeşitli zorluk, engel ve sorunlar çıkarsalarda, ABD emperyalizmini engelleyecek güçte değildirler. Aşağıda bu sektörde birleşen, ortak hareket eden ve birbirini yutan tekellerden bir kaç örnek veriyoruz.

<i>Ülke</i>	<i>Birleşen, ortak hareket eden ve birbirini yutan tekeller</i>
ABD	Boing ile Rockwell International
ABD	Boing ile Mc Donnell Douglas
ABD	Lockheed ile Martin Marietta
Fransa	Lagardere ile Thomsons
Fransa	Aerospatiale ile Dassault Aviation
ABD	Duke Power ile Panenergy
ABD	Raytheon Co. ile Huges Defense Business
ABD	General Dynamics Corp. ile Bath Iron Works Corp

Yukarıda ki çizelge ABD'nin önde gittiğini ap-açık göstermektedir. ABD'nin savaş gücünü büyük oranda karşılayan Lockheed, aynı sektörde bir tek el olan Martin Marietta'yı 1994'de yutmuş ve ismi de bu tarihten sonra Lockheed Martin oldu. Boeing, dünyanın en büyük hava taşımacılığı sanayisine sahip olmakla bilinir. Ve bu alandaki yarış, esasta Boeing ile AB'nin Airbus arasında sürmekte idi. Boeing özellikle son yıllarda, hem ülke sınırları içerisinde Lockheed'e güçlü bir cevap vermek, hem de dünya pazarını hakimiyeti altına almanın planları üzerinde yoğunlaşmakta idi.

Bu tekelin son girişimleri savaş ve hava ulaşımı endüstrisinde yoğunlaşan tekeller arası güç dengelerini alt üst etmiştir. Nasıl mı? İlk önce dünya uzay ve savaş endüstrisinin güçlü isimlerinden biri olan Roskfell International Corp.'u yuttu. Hemen akabinde dünya savaş endüstrisinin en güçlülerinden biri olan McDonnell Douglas Corp.'u satın aldı. Bu haber kapitalist-emperyalist dünyaya bir bomba gibi düştü. Kimisi 'engel', kimisi kaygı, kimisi de kendi gücünde hemen karşı atağa geçmenin uğraşına girdi.

Fransa, kendisi açısından kaygı verici bu gelişmeye hemen sesini yükselterek tarihinin en büyük tekeller arası birleşmeyi gerçekleştireceğini belirtmekle ABD'ye cevap verdi. Somut adım olarak da en büyük savaş ve elektronik tekelleri olan Lagardere ve Thommsons'u; en büyük uzay endüstrisine sahip grup olan Aerospatiale ile savaş uçaklarını üreten Dassault Aviation'u da birleştireceğini açıkladılar. Airbus ortakları (Almanya, Fransa, İngiltere, İspanya), bu yeni durumu görüşmek üzere hemen bir araya geldiler. "Eurofighter" ve "Eurocopter" projeleri üzerinde daha çabuk ve etkin yoğunlaşmayı, güçlerini daha aktif biçimde kullanmayı ve üretim dağılımına son verip tek güvenlik şemsiyesi altında üretimi merkezileştirmeleri gerektiğini açıkladılar.

Bu sektörde ileri teknolojiye sahip diğer emperyalist güçler İngiltere, Fransa, Japonya ve Almanya'dır. Rusya hariç, diğer güçler arasında ciddi farklılıklar ve değişik pozisyonlar söz konusudur. Almanya ve Japonya çok gelişmiş savaş teknolojilerine sahip oldukları halde, bir çok açıdan ABD tarafından gözetim ve kontrol altındadır. Bu güçlerin bu alanda gelişip öne çıkmaları bir nevi ABD emperyalizminin onay vermesine bağlıdır. Bu ise çok zor görünmektedir. Japonya ABD'ye rağmen, Almanya ile böylesi bir güç birliğine yanaşmaya cesaret edemez.

Geriye İngiltere, Fransa ve Rusya kalıyor. Özellikle Fransa bu alanda ABD'ye karşı alternatifleri öneren güçtür. Fakat Fransa'nın, ABD'nin en iyi müttefiklerinden biri olan İngiltere'den bu yönlü destek alabilmesinin

olasılığı çok azdır. Ki, İngiliz emperyalistleri, NATO'nun olduğu bir yerde AB'nin kendisine özgü savunma ve güvenlik örgütlenmesi oluşturması önünde dahi ciddi sorunlar çıkaran güçtür. Böylesi bir durumda İngiltere'nin ABD'ye karşı, Fransa'ya destek vermesi (en azından yakın süreçte) çok zor görünmektedir. Bu sektörde İngiliz ABD işbirliği, orta vadede dahi kopmayacak tarzda güçlüdür.

Bu durumda Fransa'nın yapacağı tek şey, Almanya ile birlikteliğini ve ortak politika belirleme pozisyonunu AB şemsiyesi altında sürdürmektir. Rusya yaşadığı ciddi ekonomik krize rağmen, savaş sektörü alanında hala dünyanın en güçlü ikinci gücüdür. Batılı emperyalistler tarafından (özellikle ABD) yeterince destek görmeyen Rusya, son yollarda Çin'e yakınlaşmaktadır. Çin'i memnun etmek ve diğer emperyalistlere karşı güç birliğini sağlamak için, savaş sektöründe Çin'e büyük destek ve imkan sunmaktadır. İşte 'birlik' ve 'uyum' içerisinde olan emperyalistlerin durumu! İşte emperyalizmin 21. yy. da dünya için hazırladığı 'barış' ve 'huzur' planı! **İşte bebelerimizi kundakta, bizleri üretimde ve dünya insanlığını tatlı düşlerinde sinsice vurmanın yeni projeleri!**

İletişim sektörü

İletişim teknolojisinin kapitalist için ne kadar gerekli ve stratejik öneminin nerede yattığını önceki sayfalarımızda anlatmaya çalıştık. Diğer sektörlerde olduğu gibi, iletişim teknolojisinde de kızışma gene büyük beş emperyalist ülke (ABD, Fransa, Almanya, İngiltere, ve Japonya) arasında geçmektedir. İletişim teknolojisi emperyalist ülkelerde daha yaygın ve güçlü olduğundan mücadele ilk önce buradan başlamaktadır. Her biri ilk etapta bir diğerinin pazarına girmenin, sonra da pazarı ele geçirmenin olmadık yollarına başvurmaktadır.

Pazarın kitlesel, pazar üzerindeki etkisinin güçlü, kullanımın yoğun ve medyatik olmasından dolayı kapitalistin en fazla kar yaptığı sektörler arasındadır. Kuşkusuz şu an pazarı en fazla ilgi çeken bölge AB, NAFTA, ve APEC tir. Avrupa Birliği'nde devlet tekelinde olan pazarın 1998 yılı ile de-regulasyona geçmesi tüm tekellerin iştahlarını kabartmaktadır. İletişim teknolojisinin 2000'li yılların başlarında dijital yayına büyük oranda geçmesi (şu an bir çok alanda adımlar atılmıştır) her sektörde olan tekellerin çok büyük ilgisini çekmektedir. Analog sistemden dijital sisteme geçilmesi durumunda artık stalit, bilgisayar, network, internet, cd-rom, dvd, tv, radyo, kamera, telefon, fax, gazete teknolojileri arasında ciddi farklılıklar olmayacaktır. Sadece, biri çok basit diğeri ise daha komplike olacaktır. Analog sistemde beş tv kanalı, üç telefon hatı ancak çekebiliyorsa, dijital

sistemde yüzlerce tv kanalı, onlarca telefon hatı çekebilir. Bilgisayar ileTV kullanma birbirine çok daha yakın olacaktır. Filmleri video ve tv'-den çok dvd'de (dijital video disc) seyredeceksiniz. İletişimi nasıl kurmak isterseniz, dijital sistemde onlarca bulunur. Fiber Optik kabloların yardımı ile alışverişinizi televizyondan, görüşmenizi bilgisayardan görüntülü yaparsınız.

Kapitalist, ideolojik-siyasal-kültürel silahlarını; sunduğu yaygın hizmet(!) ve bol çeşit içinde kamufle eder. Teknoloji bu, kim sahibi ise ona hizmet edecektir. Ama karıştırmayın! Evinizde tv, bilgisayar, radyo vb. iletişim araçları var ise “sahibi ben olduğuma göre, ben yönlendiririm” demeniz, sizin için sadece boş bir şovmenlik olacaktır. Uzaktan kumanda elinizde olsa dahi onu yönlendiren siz değilsiniz ki! Tersine, sistemin sözkonusu aracı tarafından yönlendirilen sizsiniz.

Sizin sahipliğiniz, kapitalistin sizin üzerinizde daha fazla otorite kurmasına ve daha fazla kar yapmasına hizmet eder. Bu olgu, sahibi olmanız anlamında çok basit, kapitalist tarafından yönlendirilmeniz bakımından da çok önemlidir. Bu toplumsal üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin hakimiyetidir! Kapitalist buna, “beyinden beyinciği almak ve boş beyni ortaya salmak” diyor. Ya siz! Aşağıda, bu sektörde birleşen veya birbirini yutan tekellerden bir kaç örnek göreceksiniz.

Ülkeler	Birleşen, ortak hareket eden veya birbirini yutan tekeller
ABD ve İngiltere	MCI ile British Telecommunication (Concert)
ABD, Japon, Singapur	AT veT, KDD-Singapore Telecom (World Partners)
Alm, Fransa, ABD	Deutsche Telekom, France Telecom, Sprint (Global One)
Hol, İsvç,İsp, İsvçre	PTT Netherlands, Swiss PTT, Telefonica, Telia (Unisource)
ABD	Pasific Telesis ile SBC Communications
İng. ve Alm.	British Telecom Viag ve RWE
ABD	Tele-Communications Inc. ile Bell Atlantic
ABD	Baby Bell ile Nynex
ABD	AT ve T ile Mc.Caw Celluar
ABD	Time Warner ile Tuner Broadcasting
ABD	Microsoft ile Apple

Çizelgede görüldüğü gibi, rekabet ve ortak hareket etme durumu esastan beş büyük emperyalist ülke tekelleri arasındadır. Bu sektörde en büyük üç blok oluşmuş bulunuyor. Bunlar sırası ile Global One, World Partners ve Concert'tir. BT, MCI'yı satın almış, diğerleri ise blok şeklinde ortak hareket etmektedirler. Bu durumuyla BT, tekel olarak diğerlerine göre da-

ha avantajlı görünmektedir. Bu güçler arasında dananın kuyruğu esas 1998'den sonra kopacaktır. Çünkü 1998'den itibaren başta AB olmak üzere, dünya telekomünikasyon pazarı de-regulasyona gidecek ve özelleştirme tufanı başlayacaktır. Şimdi, **Global One**'i kısaca ele alalım.

Global One, Avrupa'dan Fransa ve Almanya'nın üyesi olması pek çok avantaj sağlamıştır. Almanya üzerinden Orta Avrupa, Fransa üzerinden Afrika kıtası çok rahat istila edilebilir. Diğer bölgeler ise ABD-Sprint üzerinden yağmalanacaktır. Global One, şimdiden orta ve doğu Avrupa pazarını büyük oranda ele geçirmiştir. Belçika, Yunanistan, Arjantin, Meksika, Endonezya, Malezya, Filipinler, Çin, Lübnan ve Kazakistan ile görüşmeleri hala sürmektedir. Hali hazırda 78 ülkede faaliyet yürütmektedir. Global One menajerleri, halihazırda mevcut gelirin %30'unu Avrupa'dan, %40'ını Asya-Pasifikten, %70'ini de kuzey ve güney Amerika'dan geldiğini belirtmektedirler.

Diğer bir örnek Microsoft tekeldir. Sahibi olan Bill Gates 40 milyar dolar serveti ile dünyanın en zenginlerindedir. İlk dönemde IBM'in DOS sistemine yardımcı Windows sistemini geliştiren Microsoft, bugün pek çok tekelin korkulu rüyasıdır. Daha önceleri bilgisayar software (yazılım programları) alanında 'küçük' bir yer arayan Microsoft, on yıl içerisinde DOS, OS, Apple vb.'rin papucunu dama attırdı. Şimdi tartışmasız olarak tüm PC'nin (personal computer) sistem programıdır. Özellikle Windows 95 ile dünya pazarını istila etmiş bulunuyor. Mr. Gates, yaşamını ağır aksak sürdürmeye çalışan (gazete ve dergi dizgisi alanında) Apple'a çengel attı. Güya krizini aşması için Apple'a 150 milyon dolar yardımda bulunmuş Gözü kar ve amacı pazar büyütme hırsına kilitlenmiş bir kapitalist, ne zamandan beri hayır ve yardımsever oldu? Üstelik en saldırgan Mr. Gates gibileri! Çok değil, birkaç yıl sonra Apple'ın halini biz göremezsek dahi okuyucunun birçoğu görecektir.

Microsoft tekeli, İnternet'in düzenleyiciliğinde (browser) şu an etkin olan Netscape'e kendisinin ürettiği Internet Explorer ile rakip, network alanında etkin olan Unix, Novel vb.'lerine karşı Windows NT ile rakip, Internet On Line sisteminde etkin olan IBM, AT ve T, MCI vb.'lerine Microsoft Network (MSN) ile rakip, internet alanında etkin olan Lotus Notes'a karşı Windows 95 ve NT rakiptir. Bunların yanısıra Amerika'nın en güçlü tv kanalı olan NBC'den pay kopararak 24 saat yayın yapacak olan MSNBC tv, Hollywood'un mega dijital film stüdyosu olan Dreamworks'un %50 hissesi, dünyanın en kaliteli microprocessor çipini ürettiği iddia edilen Intel ile ortak çalışmaktadır. Mr. Gates! Bu ortaklıkların sonunun nasıl biteceği az çok belli ama, şu koşullarda nerede biteceği kesin

değil. 2000’li yılların en gözde iletişim sistemi olacak dijital servise de el uzattı Mr. Gates! Nasıl mı? Şu an C.Mc Caw’ın sahibi olduğu Teledesic tekelinin %50 hissesini satın alarak!

Teledesic, dijital satalit ve uzay iletişim araçlarını üreten bir tekeldir. Mc Caw ve Gates, “Satalitten Internet’e” projesini gerçekleştirmek için dünyayı bir örgü gibi çepeçevre saracak ve dünyadan 650 km yükseklikte olacak 840 dijital satalit üretim projesi üzerinde yoğunlaşmaktadırlar. Bu projenin gerçekleşmesi durumunda, emperyalizmin dünya emekçileri ve öncü güçleri denetleme, kontrol sağlama, baskı ve sindirme metodu daha güçlü olacaktır. Microsoft, emekçilerin en büyük düşmanlarından biri olmanın yanısıra, iletişim teknolojisi ile ilgilenen tüm tekellerin de en büyük düşmanıdır. Aşağıda, dünyanın en büyük telekomünikasyon (kablolu-kablosuz) tekellerinin listesini veriyoruz.

NTT (Japon)	NEC(Japon)	Philips (Hollanda)	STET (İtalya)	Telefonica(İspanya)
AT veT(ABD)	IBM(ABD)	Alcatel(Fransa)	Panasonic(Japon)	Nokia (Finlandiya)
Deutsche Telekom	Hitachi(Japon)	IRI (İtalya)	BellSouth(ABD)	Nortel (Kanada)
France Telecom	Motorola(ABD)	GTE (ABD)	MCI(ABD)	Telsra (Australia)
British Telecom	Siemens(Almanya)	Ericson(İsveç)	Aeritech (ABD)	Nynex(ABD)

Yukarıdaki çizelgede ismi geçen tekellerin bazıları iletişim hizmetleri sağlamanın yanısıra, iletişim teknolojisini de üretmektedirler. 1998 yılı sonrası dünya telekom pazarı esasta bu tekeller arasında paylaşılacaktır. Herbiri pazardan daha fazla pay kapmak için küçüklerini yutmakta, daha büyüklerine karşı ise blok oluşturmaktadır. Telekom pazarı işte bu tekellerin egemenliğindedir. Bu sektörde ülkemizi, tüm sömürge ve yarı sömürge ülkeleri işte bunlar yağmalayacaktır.

Israrla özelleştirilmek istenen PTT, TRT, NETAŞ, Teletaş, vb. kurumlar, en çok bu tekellere peşkeş çekilecektir. Emperyalist ve işbirlikçileri, ilerici-aydın-demokrat-devrimci ve komünistleri bu tekeller aracılığıyla denetleyecek ve dinleyecektir. İhbarcılık ve muhbirlik bu güçlerin sınırsız hizmeti üzerinden kontrol edilip yönlendirilecektir. Kundaktaki bebenin mama çılgığı, sıcak dost sohbetleri, birbirine hasret aşıkların fısıldanışı, mırıldanışı vb. pek çok doğal ve zorunlu ihtiyaçlarımız artık daha çok kontrol altındadır!

Yerküremizin semalarında bulunan yüzlerce satalitin (bir çoğu da zamanında görevini yapmış ve bugün çöplük durumuna gelendir) görevi nedir acaba? Meteoroloji haberlerini, uzaydaki gelişmeler ve harita bilgilerini artırmak için midir? Kesinlikle değil! Söz konusu haber ve bilgi akı-

şını 5-10 satalit rahatlıkla sağlayabilir. Diğer yüzlerce satalitin tek bir görevi vardır. Emekçileri denetim ve kontrol altında tutmak, devrimci-komünist ve muhalif örgütleri dinlemek, takip etmek ve imha etmek esas amaçlarıdır. Yanısıra rakip güçleri denetlemek kontrol etmek ve gerektiğinde imha etmek de görevlerinin bir başka yönünü ifade eder.

Biz emekçi, devrimci ve komünistleri gelecekte daha sıkı kontrol etmek için küçük ama çok daha güçlü ve kapsamlı dijital satalitleri üretecek tekelleri şimdiden iyi tanıyalım. Kimdir bunlar? Bunlar özellikle Motorola, Hughes Electronics, Teledesic, Lockheed Martin, Loral Space ve Com, News Corp vb. dir. Bu dijital satalitler sayesinde, St. Louis veya Cape Canavarel komuta-kontrol merkezinde oturan Jim veya Marry istediği takdirde, Trabzon'un Maçka ilçesinin her hangi bir çay tarlasında, çay toplayan Gülçin'in göz rengini dahi seçebilecek, fotoğrafını da sanki 5 metreden çekilmiş gibi net gösterebilecektir.

NASA'nın uzaya, Ay'a, Mars'a vb. yerlere uydu gönderip dünya insanlığını bilgilendirme amaçlı çalıştığını mı sanırsınız? Eğer böyle düşünüyorsanız fena halde yanıyorsunuz. Siz ABD ve işbirlikçilerine ciddi sorun çıkarmış ve onun sistemine alternatif güçlü bir örgütlenme oluşturmuş iseniz, NASA ve benzeri kurumlar nezdinde değeriniz Mars'ta yaşamın olup olmayacağından çok daha yüksektir. Bunlar Mars'a gitseler de, orada sizi nasıl imha edeceklerinin planlarını yapacaktır. Satalitin bir fonksiyonu sizi izler ve dinlerken, diğeride 90 ya da 60 derecelik açıdan kumanda ile gönderdiği son modern ışın veya bomba ile sizi tahtalı köye göndermekle programlanmıştır. Ne dersiniz? Bu iletişim aracının iletisi de budur!

Ülke egemenlerimiz ekonomik kriz içerisinde debelenirken, yapımı çok pahalı olan satalitleri habire tepemize göndermenin amacı nedir? Radyo, tv kanallarının çoğaltılması ve meteoroloji haberlerini doğru ve zamanında bizlere ulaştırmak için midir? Kesinlikle değil. Komprador ve feodal ağalar için bu ihtiyaçlar en son akla gelecek olanlardır. Esas ihtiyaçları, siyasal-ideolojik-örgütsel-askeri alanda kendisine muhalif tüm güçleri ve özellikle silahlı biçimde sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesini yürüten güçlerin denetlenmesi ve imha edilmesi içindir. Ateşli silahlarında farklı katagorilerde ele alındığında güçlü iletişim araçları oldukları çok iyi bilinir. Tuşlardan biri mekanına Amerika Kongre Kütüphanesi'nden en kapsamlı ansiklopediyi 3 dakikada getirirken, diğeride, başka mekandan Malavi'ye en güçlü füzeyi 1 dakikada gönderir!

Kapitalist-emperyalist dünya kendi içinde hızla kutuplaşıyor

UN, GATT, WB, WTO, IMF, NATO vb. emperyalist kurumların esas görevi dünya emekçilerini, bağımlı ve ezilen ulusları, geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ülke halklarını baskı altında tutmak, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri, devrimci-komünist güçleri sindirme amaçlı oluşturulan ortak baskı mekanizmalarıdır.

Sosyal-emperyalist kutubun dağılıp yok olması ile kapitalist-emperyalist dünyada aşırı üretimin getirdiği kriz, pazar sorununu alabildiğince büyütmüş ve emperyalistler arası çelişkileri daha da keskinleştirmiştir. Mevcut pazarı koruyabilme, önceden paylaşılmış pazardan daha büyük pay kapabilme ve egemenliğini dünya ölçekli kurabilme amacıyla emperyalistler, kendi içinde hızla kutup oluşumuna gitmektedirler. Günümüzde sık sık gündeme gelen EU (AB), APEC, NAFTA, MERCOSUR, ASEAN vb. güç odakları, bu oluşumun birer sonucudur. Emek cephesine karşı aynı amaçları paylaşan egemen güçler, siyasal ekonomik anlamda örgütlenmeleri farklı olabilmektedir.

Günümüz kapitalist-emperyalist dünyasında ekonomik ve siyasal açıdan güçlü kutup olabilecek esasta üç bölgesel oluşum vardır. Bunlar NAFTA, EU, ve APEC'tir. Bu kutupların oluşumundaki amaç, ekonomik çıkarların siyasal anlamda güvenceye alınma ihtiyacıdır. Kapitalist-emperyalist dünyada küreselleşme, ticaretin amblemi durumuna gelmiştir. Ortak amaçları dünya emekçilerini daha fazla sömürmek olan kan emici vampirler, pazar ve aşırı kar hırsıyla birbirini boğazlamakta gecikmeyeceklerdir. Bu gidişat 2000'li yıllarda kutuplararası çatışma ve çelişkilerin daha da artacağını göstermektedir. Gelecekte daha çok duyacağımız başlıca emperyalist kutupların durumuna kısa bir göz atalım.

ABD önderlikli NAFTA

Kapitalist dünya, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan güçlenerek çıkan ABD egemenliğinde yeniden şekillendi. ABD 2. Paylaşım Savaşı'yla, üretim ve teknolojik üstünlüğünden hareketle kapitalist dünya üzerinde ekonomik, siyasal ve askeri hegemonyasını korkunç derecede artırdı. Ekonomik alanda ilk önce 1944'te Bretton Woods konferansıyla uluslararası para birimini gündeme getirdi. IMF (International Monetary Fund-Uluslararası Para Fonu) ve WB (World Bank-Dünya Bankası) oluşturarak ekonomik hakimiyetini kapitalist-emperyalist dünya üzerinde tesis etti. Bu konferans ile tüm kapitalist dünyanın para değerleri ABD dolarına

ayrılanmış, doların hakimiyeti ile ABD emperyalizminin eğemenliği bütün oturtulmuştur. Bu konferans ile mali sermayenin dünya üzerinde gücü, otorite ve tahakkümü çok daha arttı.

ABD emperyalizmi, 1948 ile 1950 yılları arasında Marshall Planı adı altında yıkılan Avrupa'nın kendi hakimiyeti doğrultusunda yeniden yapılandırılması için 8.6 milyar dolar sermaye aktararak, bugünlere kadar süren jandarmalığın temellerini döşedi. Süper ekonomik güç olan ABD, ticareti daha rahat ve güçlü yapabilmesi için 1947'de Genel Müdürlük Tarifeleri ve Ticaret Anlaşması'nı (GATT) dünya gündemine getirdi. Bunu daha sonra 1949'da NATO'nun oluşumu takip etti. Tüm bunlar, ABD hegemonyasının bütün kapitalist dünya tarafından tanınmasını sağladı.

ABD'nin savaş endüstrisinde teknolojik avantajı oldukça ileri idi. Elektro-teknik, otomotiv, hava taşımacılığı, telekomünikasyon, uzay ve nükleer teknoloji, kimya endüstrisi vb. alanda güçlü çıkışlar yaptı. Ancak 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren ABD'nin ekonomik alanda eğemeniği ciddi oranda gerilerken, Japonya ve Almanya gibi rakiplerin ağırlığı dünya ölçeğinde hissedilmeye başlandı. Bu dönemde ABD'nin tartışma götürmez eğemenliği yavaş yavaş erime yoluna girdi. Daha önceden dünyanın en fazla dışarıya meta ve kredi veren ülkesi ABD, gelinen aşamada dünyanın dışarıdan en fazla meta ve kredi alan ülkesi durumuna geldi. Yanı sıra teknolojinin bazı alanlarında öncülüğü Japonya ve Avrupa'lı emperyalistlere kaptırdı.

ABD bütçesi her yıl peş peşe 100 milyar doların üstünde veya altında açık verirken, Japonya ve Almanya bütçesi ise 100 milyar dolara yakın bir artış sağlıyordu. Gittikçe büyüyen bütçe açığı Japonya ve Almanya'dan aldığı kredilere kapatma yoluna gitti. Daha sonraları ABD başkanlığını 8 yıl süreyle Reagan devraldı. Reagan, ekonomik alanda rakiplerine göre ciddi derecede gerileyen ABD'yi, askeri üstünlük avantajını iyi kullanarak, kapitalist dünya üzerinde hakimiyetini büyük oranda yeniden tesis etti. Dünya jandarmalığına daha saldırganca soyunan ABD, çok kez askeri boy gösterdi, birçok ülkeye saldırdı ve işgal etti. Reagan sonrası başkanlığa gelen Bush bir önceki politikayı aynen devam ettirdi. Ancak ekonomi gün geçtikçe daralıyor, bütçe acığı sürekli büyüyordu. Ekonomik alanda etkinliği rakiplerine ciddi oranda kaptırmış olsada, on yıllık bir süre içinde gerçekleştirdiği askeri saldırganlıklar sonunda, rakiplerine önceki döneme nazaran daha fazla gözdağı verebiliyor ve daha kolay söz geçirebiliyordu.

Sosyal emperyalizmin açıktan yıkılmasıyla, kapitalist dünya politikasını gene ABD emperyalizmi çizdi. Ciddi oranda yıpranmış gerilemiş ve

zayıflamış olsa da, bu, onun bittiği ve dünya ölçeğinde jandarmalığı başka güce kaptırdığı anlamına gelmezdi. Rakipleri ekonomik güçlerini siyasal ve askeri güce dönüştüremedikleri müddetçe, o rakiplerine kıyasla gene en güçlü olanı. Ekonomik alanda rakip Japonya ve Almanya'nın siyasal güçleri çok zayıf, askeri güçleri ise ona kıyasla bir hiçti. Üstelik "Sam Amca" yıllardır bunların askeri durumlarını gözetmekle, denetim ve kontrol altına almakla sorumlu idi.

İşte Japonya ve Almanya'nın bu zayıflıkları nedeniyle ABD'ye dış geçirmek bir yana, dışlerini gösterme cesaretleri dahi olamazdı. Ta ki bu güçler kendi kutuplarını oluşturana, ortak görüşlerini bir politika çerçevesinde orturtana ve dünya ölçekli siyasal-askeri bir otorite sağlayana kadar. Bu durumları ile "Sam Amca"nın borazanı önünde duramazlardı. Ancak ABD emperyalizmi geleceğini rakiplerinin siyasal-asekeri zayıflığı ve kendisine karşı olan cesaretsizliği üzerinde kuramazdı. Lakin ekonoomik gücün süreç içerisinde siyasal ve askeri gücü de oluşturacağı bilinmekte idi. Bunun için büyük oynanması ve mevcut krizini daha büyük kriz ile aşması gerekiyordu. Ona göre, tekellerin sayısını hızla azaltıp her sektörde bir kaç güçlü tekel bırakmak çözümlerden biri idi.

	<i>Savaş/Uzay/Hava</i>	<i>Elektrik/Elektronik</i>	<i>Kimya</i>
<i>NAFTA</i>	Boing; Lockheed Martin; United Technologies; Alliedsignal; Textron	G. Electric; Motorola; Raytheon; Intel; Hughes Electronics; Rockwell; Texas Instrument; BCE	Du Pont; Dow Chemical; Occidental Peroleum; Monsanto
<i>AB</i>	Brts. Aerospace; D. Benz; Aerospatiale-Dassault Avia; Lagardere-Thomsons; GEC	Siemens; Philips; Alcatel Alst; A. B. Boveri; Electrolux; GEC; Schneider;	Hoechst; Bafis; Rhone-Poulenc; Bayer; Imperial Chemical; Akzo Nobel; Norsk Hydro;
<i>APEC</i>	Mitsubishi; Matsushita	Hitachi; Matsushita Elec; Toshiba; Sony; NEC; Mitsubishi Elc; Sanyo; Sharp; Samsung; LG Electronics	Mitsubishi Chem; Asahi Chem Int; Sumitomo Chemical; Shin- Etsu Chem; Mitsui Toatsu C.

ABD önderlikli NAFTA'nın avantajları şöyle sıralanabilir. ABD emperyalizminin dünyada hala en etkin siyasal ve askeri güç olması ona bir çok avantaj sağlamaktadır. Özellikle saldırı, savunma ve uzay teknolojisi, elektrik-elektronik, otomotiv, petrol-enerji, banka-finans, enformasyon, telekomünikasyon, medya, kimya ve ilaç sektöründe alabildiğince güçlü ve dünya pazarında en önde yer alır. Rekabet gücü ve üretim kapasitesi yüksek ABD tekellerinin dünya ölçekli üretim yapmaları, sektörlerinde pazarın güçlü egemenleri olmaları bakımından avantajları büyüktür.

Özellikle son 12 yıl, güçlü biçimde oynadığı dünya jandarmalığından

destek alarak, güçlü ekonomik dalışlar yaparak somut kazanımlar elde etmesi, askeri ve siyasal üstünlüğünü pazarda büyük pay kapma ile bütünleştirmesi gerekiyordu. Bilindiği gibi NAFTA, ABD, Meksika ve Kanada'nın bileşiminden oluşur. ABD, NAFTA aracılığıyla Meksika ve Kanada'yı ikinci evi durumuna getirmiştir. Bu iki ülke, her yönden ABD'nin egemenliği ve tahakkümü altıdadır. ABD'nin Meksika'da yaptıkları 1980'li yıllarda dünyada en çok konuşulan konular arasında idi.

Latin Amerika, her geçen gün daha çok ABD'nin istilasına uğramaktadır. Bu kıtaya ABD'nin labaratuvarı (kuzey, orta ve latin) demek kesinlikle bir abartı olmayacaktır. ABD emperyalizmi bir politika belirlerken ilk önce burada uygulamaktadır. "Özelleştirme", "yeni ekonomik politika" vb. saldırılar ilk bu bölgede yaşama geçirildi. ABD emperyalizmi, Latin Amerika'yı MERCUSOR (Souht Cone Common Market-Güney Koni Ortak Pazarı) üzerinden kendisine olan bağımlılığı daha da artırmıştır. Bu kıta pazarının her ücra köşesinde (Brezilya, Arjantin, Venezuela, Kolombiya, Peru) ABD tekellerinin yoğun yağma ve istilası yaşanmaktadır. Bu ülkelerin ABD emperyalizmine bağımlılıkları korkunç boyuttadır. Bu ülkelerden dışarıya ihraç edilen sanayi ve teknolojik ürünler kendilerinin değil, başta ABD olmak üzere değişik emperyalist güçlerindir.

Emperyalist stratejistler, "Brezilya 2000'li yıllarda Japonya, ABD, Almanya, Fransa'dan sonra dünyanın en çok otomotiv üreten ve ihraç eden beşinci ülkesi olacaktır" diyorlar. Bu tamamıyla doğrudur. Dünya otomotiv ejderhalarının G.Amerika'da ve özellikle Brezilya'da ki durumunu görmeniz durumunda, pazarın kimin elinde ve üretilip ihraç edilenin kime ait olduğu rahatlıkla anlaşılacaktır. Amerika pazarının bir bütün olarak ekonomik-siyasal ve askeri açıdan ABD emperyalizminin denetiminde olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu alanda rakip güçlerin egemenlik kurma olgusu çok uzun bir zaman alacaktır.

Dünya enerji deposu olan Orta Doğu'da özellikle siyasi ve askeri egemenlik sorununda ABD hala tek güçtür. ABD'ye yakın olabilecek güç İngiliz emperyalizmidir. Ekonomik olarak da ABD'nin diğer güçlere nazaran ciddi ağırlığı söz konusudur. Bölge egemenleri, ABD'nin dünyada yetiştirdiği en iyi uşaklar arasındadır. İran ve Suriye'nin durumları geçicidir. Ki bunların ABD ile ilişkilerinin bir bıçak gibi 'kesildiği' dönemde dahi güçlü ekonomik bağlantıları sürmekte idi. Bu güçlerin bundan sonra ABD'ye çok büyük sorun çıkaracaklarını sanmıyoruz, çünkü mevcut güç dengeleri buna izin vermeyecektir.

Bölgeye ihraç edilen büyük oranda silah olduğu bilinmektedir. Savaş sektörüne büyük yatırım yapan S.Arabistan, Mısır, Türkiye, İran, İsrail ve

Kuveyt'e silah ihraç eden ülkelerin başında ABD gelmektedir. ABD'nin Orta Doğu ve Kafkaslar'a yönelik stratejik politikası, islam temeli üzerinde oluşturulmuştur. Bölge sorunları, bölge ülke egemenleri ile ABD egemenleri arasında değil, tam tersine, emperyalistlerin kışkırtmasıyla bölge egemen güçlerinin kendi aralarındaki 'egemenlik' dürtüsünden kaynaklanmaktadır. Bunlar arasında bu güne kadar varolan sorunlar, esasta S.Arabistan, İran, Suriye ve Mısır'ın islam anlayışının farklı yorumunda ve dayandıkları emperyalist güçlerin farklılığında yatar. Bölgede ABD'ye en yakın rakip güç AB kutubudur. Eğer ortak bir politika çerçevesinde hareket ederlerse. Ki bu da kısa vadede zor görünüyor.

ABD emperyalizminin çok önem verdiği bölgelerden biri de Kafkaslardır. Büyük yer altı ve yer üstü zenginlik kaynaklarının olduğu bu bölge, bir çok açıdan stratejik öneme sahiptir. Doğalgaz ve petrol arama, çıkarma ve işleme payının büyük bir kısmını ABD'li emperyalistler kaptı. Sadece bu payı almak için ABD, başkanlık düzeyinde bölge egemenleri ile bir kaç görüşme gerçekleştirdi. Kafkaslar enerji üretimi bakımından 2000'li yılların ilk çeyrek evresine damgasını vuracak derecede stratejiktir.

ABD'nin şu ana kadar bölgede ki hareketi, genelde Rusya ile uyum içerisinde görünmektedir. Bölgede Rusya'nın ciddi tepkisini almamak için ölçülü davranmakta ve gerektiğinde Rusya'dan yana tavır bile göstermektedir. Tüm bunlar bölge çıkarlarını korumak ve denetim altında tutmak içindir. Güç dengelerinin rahat değişebileceği bu bölgede, şu an Rusya ve ABD'nin ağırlığı daha fazladır. İleriki süreçte AB'nin ortak bir politika belirlemesi Rusya ve bölge egemenleri ile ilişkilerini dahada güçlendirmesi durumunda, bölgede ağırlığın AB'ye kayma olasılığı büyüktür.

Asya pazarı, ABD'nin en fazla önem verdiği pazarların başında gelir. Nedenlerini APEC bölümünde anlatacağımızdan burada fazla değinmeyeceğiz. ABD rakiplerine nazaran bu bölgede de güçlüdür. Siyasal ve askeri otoritesini dünyada oturtmuş ve ekonomik alanda rakiplerine nazaran bir toparlanma içerisinde olan ABD'nin hemen hemen her pazarda güçlü olarak öne çıktığını rahatlıkla söyleyebiliriz. ABD'nin Asya pazarına güçlü girişim yapması en aşağı 50 yılı almaktadır. Bu süre içerisinde bölgede derin kök saldı, askeri ve siyasi egemenliğini oturttu. Bölgede egemen güçlerini pek çok yönden kedisine bağımlı durumuna getirdi. Sonuç olarak ABD emperyalizmi, rakiplerine ve geçmiş yıllara nazaran bir toparlanma içerisinde. Kutup olarak, karşısındaki en güçlü kutup AB'dir. AB siyasal ve askeri olarak mevcut durumunu aşamadığı müddetçe siyasal ve askeri yönden güçlü ABD önderlikli NAFTA , kutuplar arasında ağırlığını daha uzun süre koruyacaktır.

Almanya önderlikli AB

AB'nin (Avrupa Birliği-European Union/EU) kutuplar arası gücüne, avantaj ve dez-avantajlarının ne olduğuna geçmeden önce, AB'nin geçmiş tarihine kısaca bakmamız bir zorunluluk arz etmektedir. Bilindiği gibi AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu-European Economic Community/EEC) 1957'de altı (Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, İtalya) ülkenin yanyana gelmesi ile oluşturuldu. O zamanlar AET'ye Yunanistan, İzlanda, Portekiz ve İspanya ekonomik durumları zayıf olduğundan alınmamıştı.

AET'nin tarım ve gümrük politikası ile hemfikir olmayan İngiltere, İsveç, Norveç, Portekiz, Danimarka, Finlandiya, Avusturya ve İsviçre ise 1960'da EFTA'yı (European Free Trade Association-Avrupa Serbest Ticaret Birliği) kurdular. Birbirine yakın dönemde oluşan bu iki blokun ticari anlaşmaları ve ilişkileri bir dönem karşılıklı bloksal tavırlar şeklinde sürdü. 1960'lı yılların ilk yarısında İngiltere önderlikli EFTA, AET'ye katılmak için başvuru yaptı. Atılan bu adım, Avrupa Topluluğu (European Community-EC) oluşumunda ciddi bir girişimdi. Ancak İsveç, İsviçre ve Avusturya bu topluluğa katılmayacaklarını, topluluğa çok yakın duracaklarını ve natural pozisyonlarını korumak istediklerini belirtmişlerdi. Diğer EFTA üyeleri ise (Norveç hariç) referandum ile 1970'li yılların ilk dönemlerinde Avrupa Topluluğuna üye oldular.

Avrupa Topluluğu içindeki EFTA üyeleri, çeşitli konular üzerinde bloksal tavırlarını çok uzun zaman sürdürdüler. 1989'da düzenlenen ortak bir toplantı ile EEA(European Economic Area-Avrupa Ekonomik Alanı) oluşturuldu. Yani bu anlaşma ile meta, kapital ve insanın serbest dolaşabileceği alan belirlenmiş oldu. Ancak EFTA bu kez, tarım ve balıkçılık alanında EEA ile hemfikir olamayacaklarını beyan ettiler. Daha sonra varolan anlaşmazlıklar çok kez mahkemelere gitti. Her defasında EC mahkemesi mi? yoksa EEA mahkemesi mi sorunu çıktı.

Sorun burada da bitmedi. Avrupa Parlamentosu'na mı? EC Sosyal Komitesine mi? Yoksa EFTA Danışma Komitesine mi? Daha fazla uzatmadan, bu boğuşma en son EC Komisyonu, Birleşmiş EEA Parlamento Komitesi, EC Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve EFTA Danışma Komitesi arasında hala çeşitli düzeylerde devam etmektedir.

Bunun yanı sıra İskandinav ülkelerinde NORDEK'i (Kuzey Ekonomik Topluluğu'nu) kurdular. Avrupa'da oluşturulan bu üç blok arasında anlaşmazlık farklı düzeylerde de olsa hala devam ediyor. Bu bilgileri vermemin nedenlerinden biri, emperyalist kutuplardan biri olan AB'nin kendi

içinde belli konularda hala ciddi sorunlar taşıdığını göstermekti.

1991 Masastricht anlaşması ile AET'ye son verilerek daha örgütlü, disiplinli ve daha çok ortak hareket edebilen AB'nin oluşumuna gidildi. Bu adım kutuplaşma yolunda ciddi bir girişim oldu. Dünya pazarında rakipleriyle daha güçlü rekabet edebilmenin ilk adımı, öncelikle Avrupalı emperyalistlerin bir araya gelerek güçlerini ortak noktada birleştirmeleri ve yerli pazarını (Avrupa) garanti altına almaktan geçiyordu. Bu anlayıştan hareketle, tek bir gücün yapamayacağı yatırım ve araştırmaları kutup olarak üzerinde yoğunlaşmaya başladılar. Pazarını örgütlemiş ve gücünü birleştirmiş bir AB, gelecekte dünya kutuplaşmaları arasında en güçlü ve en büyüğü olarak öne çıkacaktır.

AB emperyalist kutupa ekonomik yönde öncülük eden Almanya'dır. Alman emperyalizminin politikası ve tüm hayali "büyük Almanyalı büyük Avrupa" üzerine kuruludur. Dağılan sosyal emperyalizmin etkinlik sahasının Avrupa kesiti, özellikle ekonomik ve siyasal açıdan tamamen alman emperyalizminin denetimine girmiştir. Almanya 1981 yılına kadar kendisini dünyanın bir süper gücü olarak göremiyordu. Siyasi ve askeri durumu bakımından diğer emperyalist güçlerin 'kontrol'ü altında idi. Ekonomik gücü ise diğer güçlere nazaran çok büyük farklılık göstermediğinden süper ekonomik güç olarak kendisini tanımlayamıyordu. Ancak 1989'da 81 milyar dolar ticaret fazlalığı ile Japonya'dan daha güçlü olduğunu görünce kendisinden emin olmaya başladı.

Almanya'nın stratejisi 21 yy'a ayarlanmıştır. 1992 ile 2000 yılları arasında ki süreç birleşen Almanya'nın ekonomisini toparlaması, Orta ve Doğu Avrupa'ya güçlü sermaye ihracını gerçekleştirmesi, belli sektörlerde üretimi Asya ve Latin Amerika'ya kaydırıp tekellerinin bu bölge pazarlarından büyük pay almaya hazır hale getirmesi sürecidir. Kutup olarak da, AB'nin siyasi-ekonomik-askeri otoritesini rakip güçlerin fazla tepkisini almadan tesis etmesi, özellikle ABD emperyalizmine karşı tek bir siyasal ve askeri politika doğrultusunda merkezileşmesini öngörmektedir.

	Demir-Çelik-Metal	Petrol/Doğal Gaz	İlaç
NAFTA	Caterpillar; Deere; Flour; Alcoa; Gillete;	Exxon; Mobil; Texaco; Chevron; Amoco; USX; Enron;	Jhonson ve Jhonson; Merck; Bristol-Myers; Abbott Lab; American Home Products; Pfizer
AB	Thyssen; Mannesmann; BTR; Gen. des Eaux; Krupp; Pechiney Lyon. des Eaux; Usinor; B. Stell;	Royal Dutch/Shell Group; BP; ELF; ENI; Total; Repsol	Novartis; Glaxo Welcome; Roche Holding; Smithkline Beecham
APEC	Nippon Steel; NKK; Mitsubishi Heavy Inds; Kubota; Kamatsu; Kobe Steel; Sumitomo Metal;	Sunkyong; Ssangyong; Nippon Oil; Idemitsu Kosan; Cosmo Oil; Showa Shell Sekiyu	Taisho Pharm; Yamanoouchi Phar; Ono Pharma; Daichi Pharma; Fujisawa Pharma; Banyu Pharma;

Alman emperyalizmi, ABD güdümlü NATO'ya yönelik eleştirilerini yapmış, Sovyet tehlikesinin ortadan kalkması ve Varşova Paktı'nın dağılması ile artık NATO'ya bir ihtiyacın kalmadığını dahi söyleyebilmiştir. Şu an için bu önerisini kabul ettiremeyen Almanya, NATO içinde kendi otoritesini artırmak, ABD otoritesini zayıflatmak için NATO'nun özellikle Orta Avrupa ülkeleri (Avusturya, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya, Slovakya) ile genişletilmesi gerektiğini dayatmıştır. Ve bu dayatmasında ciddi oranda da başarılı olmuştur. Peki neden özellikle Orta Avrupa ülkeleri? Bu soruya doğru cevap verebilmek için, ilk önce Alman emperyalizminin "büyük Almanyalı büyük Avrupa" uzun vadeli stratejisini anlamak gerekir. Yanısıra Alman emperyalizminin bu bölgedeki tarihsel, siyasal ve kültürel etkinliğini görmek de bir o kadar önemlidir. Üzerinde çok yönden etkinlik kurduğu bu ülkelerin NATO'ya alınması demek, Alman otoritesinin NATO içinde artacağı ve etkin bir güç olarak ABD'nin karşısına çıkacağı anlamına gelir.

Bununla yetinmedi Alman emperyalizmi. NATO'dan sonra ABD için çok daha kötü olan bir başka girişime de imza attı. Bu girişim, sözkonusu ülkelerin AB'ne alınarak pazarın daha da genişletilmesi ve dünya pazarında en güçlü kutup olarak özellikle ABD'ye siyasal gücünü göstermesi anlamını taşıyordu. Evet Alman emperyalizmi tarafından NATO ve AB'ye önerilen bu ülkeler, içeri girmek için şimdi kapının eşigindedirler. Yıllardır ekonomik alanda süper güç olmasına rağmen siyasal alanda silik olan Alman emperyalizmi, ABD emperyalizmi ile girdiği bu iki siyasal nabız yoklama da ciddi başarı sağlayarak çıkmıştır. Ancak Almanya burada da durmayacaktır. Etkinliğinin artacağı ikinci aşama ise Doğu Avrupadır. Alman stratejistleri, orta ve doğu Avrupa'ya yönelik özel ve tarihsel ilgilerinin olduğunu gayet rahat ifade edebilmektedirler. 1997'lere kadar AB'nin siyasal öncülüğünü çeken Fransa, 2000'li yıllarda bu öncülüğü büyük oranda Almanya'ya kaptıracaktır.

Emperyalist AB'nin kutuplararası pazar dalaşında avantajları şunlardır; Özellikle otomotiv, elektrik, elektronik, telekomünikasyon, demir-çelik, petrol, enerji, banka-finans, kimya, ilaç ve gıda endüstrisinde sağlam alt yapıları, yetkin kalifiye elemanları ve rekabet kapasitesi yüksek tekelleri bulunmaktadır. 300 milyonu aşkın nüfusu ile kutuplararası rekabette coğrafik konumu itibarıyla en merkezi yerededir. Stratejik konumundan ötürü diğer kıtalar ile çok güçlü ve yaygın ilişkileri vardır. Bugün siyasal ve askeri üstünlüğü ABD kadar olmasada, tarihsel ve kültürel açıdan dünya ölçeğinde otoritesi en eski ve kökleşmiş olandır. Kutuplar arasında kıyasla-

mada ulaşım ve iletişim teknolojilerine sahip en güçlü kutuptur.

Emperyalist AB, kutuplararası pazar paylaşımı dalaşında en ciddi sorunları ise şöyle izah edilebilir. AB'nin iç ve dış politikasında etkin güçlerin (AB içi) birbirinden farkı görüşlere sahip olması, ortak bir politika belirleme önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. ABD'nin uzun yıllardır AB üzerinde tesis ettiği siyasi ve askeri otorite AB'nin Atlantik üyelerinin (Portekiz, Hollanda ve Belçika) NATO'ya olan ciddi bağımlılıkları, AB'nin kutup çıkarları doğrultusunda adım atmanın önünde ciddi sınırlandırmalar getirmektedir.

NATO sorunu ve İngiltere'nin AB iç tartışmalarında ABD çıkarları doğrultusunda hareket etmesi, AB içerisinde huzursuzluğu artırmaktadır. Tüm bu ve diğer etkenler AB'nin gücünü, ABD'ye karşı ciddi oranda düşürmektedir. Farklı görüş, kararsızlık ve cesaretsizlik sonucu yaşanan Bosna kaosu, bu kutubu hala derinden düşündürmektedir. 1998 yılı sonrası bu yönlü ciddi adımların atılacağı, AB adına insiyatif ve yaptırım gücü yüksek yetkili kurumların oluşturacağı, ortak mali, siyasi ve savunma politikaların hayata geçirileceği, AB kutup stratejistleri tarafından dile getirilmektedir.

Öte yandan AB emperyalistleri, kendilerinin ABD gibi merkezileşmiş bir Hollywood'a, bir Silicon Valley'e, bir Madison Avenue'ya, bir Detroit'e ve bir Waal Street'e sahip olmadıklarını, borsanın ise Londra, Frankfurt, Paris arasında parçalandığını ve bu anlamıyla ABD'ye karşı bir takım dez avantajlarının olduğunu açıkca söylemektedirler. Bunu aşmak için, her sektörde en fazla bir kaç tekelin olmasını ve belli alanlarda yoğunlaşmasını, tekeller arası birleşmelerin daha fazla olmasının zorunlu olduğunu belirtmektedirler. Bundan dolayı Avrupa'lı tekeller arası birlikler, birbirini yutmalar, ortak hareket etmeler ve iflaslar son süreçte daha çok yoğunlaşmış ve daha da yoğunlaşacaktır.

Bu kez ABD açısından AB sorununa bakalım. Herşeyden önce ABD, AB'ye hem çok dikkatli ve tedirgin hem de çok soğuk bakmaktadır. Neden? İlk önce AB'ye üye olan ülkelerin siyasi ve askeri açıdan birbirine yakınlaşmaları NATO'nun varlığını zamanla yadsıyabilir kaygısıdır. Bu durum ABD emperyalizmi için büyük bir kayıp olacaktır. Bu nedenle ABD, artık NATO'nun varlığını sosyal emperyalizmin varlığıyla değil, bilakis AB'nin güvenlik ve savunma sorunuyla direkt bağlantı kurmaktadır. 1950'li yıllarda kurulan Avrupa Savunma ve Ekonomik Topluluğu ise esasta Sovyet tehlikesine karşı, ABD öncülüğünde, Marshall yardımıyla oluşturulmuştu. AB ile ABD arasında çok ciddi siyasi ve askeri işbirliğinin yanı sıra oldukça güçlü ekonomik işbirliği söz konusudur. Bu iki ku-

tup, özellikle AB, ABD ile ilişkilerinde çok dikkatli ve hassas olmak zorundadır. Çünkü ABD'nin dünya üzerinde çok yönlü hakimiyeti hala sürmekte ve son zamanlarda Japonya ile ekonomik-siyasi-askeri işbirliği güçlenmektedir.

AB'nin Latin Amerika'da durumu zayıftır ancak son yıllarda Fransız ve Alman tekellerinin Brezilya ve Arjantin'de yoğunlaşması sözkonusudur. Daha önceden bölge ile güçlü siyasal-ekonomik ilişkileri olan AB üyeleri İspanya, Portekiz ve belli düzeyde İtalya'dır. MERCUSOR pazarını gelecekte iyi değerlendirmeye çalışan AB, 1993'te bu bloka 60 milyon Ecu yardım vermiştir. Yanısıra 1994 yılında Essen'de gerçekleşen Avrupa Konsül toplantısında MERCUSOR ülkeleri ile daha güçlü ilişkilerin sağlanması ve ticaretin geliştirilmesi kararı alındı.

AB'nin Kuzey Afrika ile yıllardır, esasta Fransa üzerinden süren sömürgeci ilişkileri vardır. AB, Magreb ülkelerine 1973'den bu yana 1.3 milyar Ecu borç vermiştir. Orta Doğu'nun zengin petrol yataklarına salıp ülkeler (Umman, Kuveyt, Katar, Bahreyn, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri) ile ilişkiler şimdi daha iyidir ve esasta İngiltere ve Fransa üzerinde sürmektedir. 1991'de AB ile GCC (Golf Co-operation Council-Körfez İşbirliği Konsülü) arasında serbet ticaret anlaşması imzalandı.

AB'nin 1967'de Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur, Tayland, Brunei (Vietnam şu an aday üyedir) tarafından kurulan ASEAN (Association of South East Asian Nations-Güney Doğu Asya Uluslar Birliği) ile ilişkiler giderek gelişmektedir. ASEAN 1992'de AFTA'yı (ASEAN Free Trade Area-ASEAN Serbest Ticaret Alanı) kurdu. ASEAN'nin AB'ye olan ciddi eleştirisi, AB'nin kendi mallarında çok fiat düşürdüğü yönündedir. AB'nin korkusu, Asya'da çok önemli stratejik bölgede bulunan ASEAN'nin AB'yi bırakıp, endüstri ve teknoloji ihtiyacını ABD, Japonya ve Güney Kore'den karşılamasıdır.

Japon ekonomisi son 20 yıl içerisinde, ortalama %6 ile 10 arasında ekonomik bir gelişme sağladı. AB, kendi pazarında Japon tekellerinin cirit attığı bir durumda, Japonya pazarının kendilerine kapalı olduğu yönlü ciddi eleştiriler getirmektedir. Bunun karşısında Japonya, özelleştirme yapma yoluyla pazarın kapsamı dışı ticarete az buçuk açmakla yanıt verdi. Fransa, Japonya'nın AB sınırları içerisinde otomotiv ve elektronik alanda üretim yapmasını ciddi eleştirirken, İngiltere tam tersi tavır gösterdi. Fransa, pazar kapılarını kendilerine kapatan Japonya'ya kendilerinin kapılarını sonuna kadar açamayacaklarını belirtirken, İngiltere'nin tavrı, gene Fransa'nın zıttı yönde gelişmiştir.

AB'de tüm çaba ve uğraşlar, tüm yasa ve kararnamele Avrupa'lı te-

kellerin dünya pazarından daha büyük paylar kapmasına ve daha büyük artı-değer sağlanmasına kilitlenmiştir. Bu stratejik politika doğrultusunda Avrupa şövenizmi pohpohlamakta, faşizm geliştirilmekte ve Avrupalı olmayan ulus ve ülkelerden emekçiler üzerinde ırkçılığı yaygınlaştırılmaktadır. Emekçilerin sosyal hakları kısıtlanmakta, yardım fonları kesilmekte, ücretler düşürülmekte, çalışma koşulları kötüleşmekte ve işsizliğin çoğalmasıyla yoksulluk ciddi oranda artmaktadır. Yoksulluğa, işsizliğe ve uç boyuta varan baskılara karşı çıkan sosyal çevreler, sendikalar, devrimci-demokratik güçler tekeller tarafından iç düşman ilan edilmekte ve bunlar üzerinde baskı yoğunlaştırılmaktadır.

Japonya önderlikli APEC

Önce çok kısa olarak Japonya'nın Asya Pasifik bölgesinde ki siyasal ve askeri durumuna bakalım. Japonya'nın 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası esasta ABD emperyalizminin kontrolü ve denetimi altında olduğunu yukarıda ifade etmiştik. ABD'nin uzun yıllar "komünizm tehlikesi"ne karşı kapitalist dünyanın jandarmalığını yapması ve şemsiyesi altına alarak korumasının tabi ki bir bedeli olacaktı. Ve şimdi, RSE gibi bir kutupsal güç ve bir "merkezden ayarlı komünizm" tehlikesi de yoktu. Bu güne kadar sözkonusu tehlike ve korkuya karşı korunan güçlerin artık eskisi gibi korunmaya ihtiyaçları kalmamıştı.

Onlar korundukları sürecin bir bedeli olduğunu kabul ediyorlardı. Ancak korundukları süre içerisinde koruyan güce ekonomik olarak çok önemli yardımlarda bulduklarını ve bunuda bir yönüyle bedel olduğunu söylemekte idiler. Hatta ekonomik olarak daha fazla bedel ödeyebileceklerini de ifade ediyorlardı. Yıllardır dünya çapında siyasi ve askeri egemenliğini sürdüren koruyucu güç korunanların kendisine ilişkin söylediklerini, egemenliğinin hala devam ettiği bir süreçte benimser tarzda çok ciddiye alması tabi ki beklenemezdi. Çünkü koruyucu güç, herşeye rağmen korunan güçlere kıyasla hala bir çok avantaj ve üstünlüklere sahipti.

Japonya ticaret fazlası ve sermaye yoğunlaşması bakımından dünyanın en büyük finansörüdür. Özellikle elektrik, elektronik, otomatik, banka-finans, telekomünikasyon, çelik, enerji ve enformasyon alanında oldukça kapsamlı bir ekonomiye sahiptir. Dünyada "Japon modeli" denen bir üretim metodunu geliştirmiştir. Bu medod yüksek teknoloji ve enformasyonun kullanımıyla çok yönlü, çok hızlı ve seri üretimi öngörmektedir. Japonya, askeri ve siyasi olarak kutuplar arasında en zayıf olduğu halde, ekonomik alanda en güçlü olanıdır. Dünyanın en ücra köşesinde Japonya'ya ait mutlaka bir kaç şey bulunur.

Japonya merkez bankası stok olarak 215 milyar dolara yakın (esas ABD doları) yabancı para bulundurmaktadır. Bu Almanya'nın iki mislinden daha fazla ve şu an dünyada başkada rakibi yoktur. Yanısıra Japonya, bugün 1.2 trilyon dolar korkunç bir birikime sahiptir. Böylesi bir artış, bu güne kadar dünyada hiç görülmemiştir. Tabi aynı Japonya'nın 1980'li yılların ikinci yarısında dolar değerinin düşmesi sonucu, uluslararası ticarete 450 milyar dolar zarara uğramıştı. Bu nedenle 1.2 trilyon dolar bir birikimle, uluslararası ticarete kendi para birimi olan YEN'i esas alma sorununu gündeme getirmektedir. Ne denli başarı olur şu an belli değil, ama belli bir yol katedeceğide muhakkaktır.

Günümüzde varolan krizin, kapitalist dünyanın yapısal krizlerinden biri olduğunu önceki sayfalarımızda ifade etmiştik. Kuşkusuz Japon rakiplerini bunalıma götüren kriz, Japonya'yda kapsayacak ve ciddi oranda etkileyecektir. Ki krizi derinleştiren ve bunalımı artıran faktörlerden bir tanesi de Japonya'nın kendisidir. Kapitalizm arz-talep olayında, talebin çok az olduğu halde arzı sürekli artıran güçlerin başında gelir Japonya. Sermayenin yoğunlaşması Japonya'da en üst düzeydedir. Öyleki, günümüz dünyasında en büyük 10 baka arasında 9'u Japonya'nındır. Tokyo Mitsubishi Bankası'nın denetiminde 820 milyar dolar bir kapitalin olduğunu önceki sayfalarımızda açıklamıştık.

Japon sermayesi hem AB, hemde ABD'de ciddi oranda oturmuştur. Bu kutup pazarlarında yoğunlaştığı sektörler başta finans-banka olmak üzere, otomotiv, elektronik ve enformasyondur. Şu ana kadar ABD ile olan ekonomik, siyasal ve askeri işbirliği güçlüdür. AB içinde özellikle İngiltere'de yoğunlaşmıştır. İngiltere'ye yoğunlaşmaları özellikle 1980'li yıllarda Thatcher dönemine rastlar ve sonrasında bu yoğunlaşma sürekli arttı. Japonya'nın, dünyayı ekonomik olarak bir ahtapot gibi sarmaladığını söylemek abartı olmayacaktır. Yakın bir zamana kadar dünya ölçekli ticaret dışında başka alanlar üzerinde fazla yoğunlaşmayan Japonya, pazar ilişkilerinin kızışması sonucu, özellikle bölge düzeyinde siyasal ve askeri sorunları ciddi biçimde gündemine almaya başladı. AB ve NAFTA kutuplarının siyasal-ekonomik ve askeri alanda giderek güçlenmeleri, Japonya'yı Asya Pasifik bölgesinde çok ciddi kaygılar ile başbaşa bırakmaktadır.

	<i>Kompütür</i>	<i>Otomotiv</i>	<i>Süper Market/Gıda</i>
<i>NAFTA</i>	IMB; Hewlett ve Packard; Compaq; Digital Equipment; Apple; Xerox; Dell; Texas Instr.	General Motor; Ford Motor; Chrysler;	Kroger; ConAgra; American Stores; Sara Lee; Nabisco; Safeway; Archer Daniels; IBP
<i>AB</i>	Siemens; Philips; Olivetti;	Daimler-Benz; Volkswagen; Fiat;	Metro; Correfour; Nestle; Tesco;

	Renault; BMW; Peugeot;	Unilever; J. Sainsbury; Compart
	R. Bosch; Volvo; Man	Kon. Ahold; Promodes; G. Auchan
<i>APEC</i>	Fujitsu; Canon; Ricoh; Toshiba;	Toyota; Daewoo; Nissan; Denso;
	Sony; Sharp; NEC; Hitachi;	Ito-Yokado; Jusco; Seiyu;
	Acer; Samsung	Honda; Mitsubishi; Isuzu;
	Suzuki; Mazda; Hyundai;	Jardine Matheson; Coles Myer;
		Snow Brand Milk Prods;

Japonya ticari alanda dünyayı istila eden emperyalist güçlerin başında gelir. Ancak bir NAFTA ve AB gibi, APEC'in siyasal-askeri birliğini bu koşullarda oluşturamaz. Bu koşullarda Uzak-Doğu Asya pazarını diğer kutup pazarları şeklinde kesinlikle koruyamaz. ABD'nde yer aldığı bir APEC içinde, siyasal ve askeri etkinliğini daha uzun bir süre sağlayamaz. Asya Pasifikte, ABD emperyalizmi 100 bin kişilik bir deniz-hava-kara kuvveti bulundurmaktadır. Japon emperyalizminin yayılcı istemlerinin çok güçlü olmasına rağmen, bu koşullarda, daha bir süre ABD'nin egemenliğini tanımak ve denetimi altında olmak durumundadır.

ABD emperyalizmi gelecek sürecin stratejik çıkarları açısından kendi kontrolündeki bir Japonya ile daha uzun süreli bir ittifak kurma gereksinimi duymaktadır. Bu koşullarda kendi denetiminde ki Japonya'ya verdiği görev, kendisinin yanında bir asistan olarak Kuzey Kore ve Çin'e karşı, bölgede 'barış', 'sükunet' ve 'düzen' i sağlayan, bölgenin gelişmesine ekonomik 'destek' sunan misyonu biçmiştir. ABD sermaye ihracının 1/4'ini Asya Pasifik bölgesine yapmakta ve bunu gerçekleştirmek için Amerika'da çalışan işçi sayısı ise 2 milyon700 bin'dir.

ABD'nin ASEAN ülkeleri ile ticari ilişkileri oldukça güçlüdür ve ihracatı AB'den hemen sonra gelmektedir. Rakamlardan da anlaşılacağı gibi ABD, ekonomik açıdan burasını dünyanın en dinamik ve en tüketici bölgesi olarak görmektedir. Japonya'nın bölgede ciddi ekonomik bir ağırlığı olsada, özellikle Güney Kore, Filipinler, Malezya, Singapur ve Tayvan gibi ülkelerde ABD'nin çok ciddi siyasal-askeri ve ekonomik egemenliği sözkonusudur. ABD'nin stratejik hedeflerinden biri de, etkin olduğu APEC'i 2010 veya 2015 yılında 18 üyeli PAFTA'ya (Pasific Free Trade Area-Pasifik Serbet Ticaret Alanı) dönüştürmedir.

Japon emperyalizmi Asya ülkeleri egemen sınıflarına ODA (Overseas Development Assistance) aracılığıyla 'destek' vererek bölgesel düzeyde siyasal bir güç oluşturma yoluna gitsede, bu, daha uzun bir zaman alacaktır. Peki Japonya ne yapıyor? Japonya'nın rakilerine karşı güçlü ve ciddi avantajlı olduğu alanlarda vardır. İlk önce Japon egemenlerinin ülke içi avantajlarını kısaca sıralayalım. Kutup liderleri arasında işsizlik ve enflasyonu en düşük olduğu ülkedir. Feodal değer yargılar ve ilişkilerin toplum

üzerinde ağırlığını hala ciddi oranda sürdürüyor olması, Japon toplumunda birlik-beraberlik-fedakarlık gösterme yönünü güçlü kılmaktadır. Bu durum Japon egemenlerine büyük avantaj ve ciddi kolaylıklar sağlamaktadır. Japon kapitalistinin diğer rakiplerine nazaran yatırımcı geleneğini hala büyük oranda sürdürüyor olması avantajlarından bir diğeridir.

Herşeyden önce Japonya, ABD'den başka AB emperyalistlerinin de dünyanın en büyük ve en dinamik pazarı olan Asya'ya daha büyük güç kaydıracağını çok iyi biliyor. Bu nedenle ODA vasıtasıyla Japonya merkezli yeni-sömürge yönetimli bir ekonomik-siyasal Asya kutubunu oluşturma çabasıdır. Bunun için bölgeye gelecekte ABD'nin APEC içerisindeki otoritesini kırmak ve AB emperyalist güçlerinin etkinliğini alztmak için korkunç bir sermaye ihracı yapmaktadır. Özellikle elektrik, elektronik, otomotiv ve bilgisayar sektörlerin üretimini ülkede düşürüp, üretimdeki yoğunlaşmayı hızla bölge içindeki ülkelere kaydırmaktadır.

Tekellerinin merkezlerini Asya kıtasının belli stratejik ülkelerine yerleştirerek aralarında güçlü iletişim oluşturmaktadır. Nedeni, başta çok ucuz hammadde ve iş gücü olamak üzere, dünyanın en büyük pazarının bulunduğu bölgeyi köklü ele geçirmek ve üretimi bir çok alana yayarak, pazara en kısa sürede daha fazla meta sürme amacıdır. 1.2 milyar nüfusa sahip Çin'in Pekin, Şangay, Tianjin, Hainan, Nanjin, Zuhay, Ningbo, Fuzho, Şenzen, Guangzu vb. birçok şehrine Japon tekelleri merkez kurmuştur. 1995'te en büyük 6 Japon tekelinin Çin'e yaptığı sermaye ihracı 20 milyar dolardır.

Japonya'nın yüksek teknoloji, enformasyon ve iletişim nitelikli üretimi gerçekleştirme ve örgütlenme modeli, Asya pazarının pek çok sektöründe zaten kabul görmüş bulunuyor. Japonya bu üretim modeli üzerinde çok yoğunlaşmış ve rakiplerine ciddi fark atmıştır. Japonya bölgede ekonomik yoğunlaşmanın yanısıra, Asya'da giderek güçlenen siyasal ve askeri etkinliği ile yeni-sömürge işlerliğini oturtma çabasıdır. Bunun ilk adımını önce ABD kontrolünde bölgenin 'sükunet', 'barış' ve 'düzen'i sağlama amaçlı siyasal ve askeri girişimi ile yaptı. Bu girişim ilk önce; bilgi toplama, ortak çalışma ve askeri manevralar düzenleme, karşılıklı askeri teçhizat ve teknolojinin değişimi, Japonya ve bölgede ABD askeri gücüne yardımda bulunma şeklinde başlamış ve AMPO'nun (American and Japan Military Allience) oluşumuna kadar götürmüştür.

Genelde dünyada pek çok insan Japon askeri harcamalarının çok düşük ve ordusununda çok güçsüz olduğunu bilir. Gerçek bunun tersidir. Japonya, dünyanın en fazla askeri harcamasını yapan ABD ve Rusya'dan sonra üçüncü ülkesidir. Ancak bu durumu bilinçlice göz-

den Irak tutulmaktadır. Yaklaşık 250 bin kişiden oluşan Japon ordusu 21. yüzyıla göre yapılandırılmıştır. Büyük, hantal ve yaygın kesinlikle değildir. Ancak en yüksek teknoloji ile donanmış seri, hızlı ve güçlü komuta-kontrol-savaş-bilgisayar-stalit bileşeninden oluşturulan güçlü bir ordudur.

Japon ordusunu her yönüyle donandıran, teçhizatlandıran Mitsubishi tekeldir. Buna paralel olarak Aysa'nın en ücra köşesinde gelişmekte olan her tür askeri-siyasi-ekonomik gelişmelere ilişkin bilgilerin gelip merkezileşeceği, değerlendirileceği ve gelen bilgiler doğrultusunda Japon askeri stratejisinin belirleneceği 1500 kişilik yeni "askeri haber alma merkezi" 1997 yılı başında göreve başladı. Askeri olarak artık ABD'nin paçasına asılmadan (Çin, ve K.Kore'ye karşı) yaşamının zorunluluğunu hissetmektedir. Aynı şekilde BM'in 'barış gücü'ne (Ruanda) kuvvet vermeye başladı. Daha önce bu konularda sessiz ve ilgisiz(!) kalan Japonya, bu son durumuyla özellikle Asya Pasifik'te yeni siyasi ve askeri stratejisini oluşturmaktadır. Kutuplar arası ilişkilerde AB'den çok, ABD'ye daha yakındır. Ancak bu durum, fazla zaman geçmeden birbirine yakın olan güçlerin esasta birbirinden ne kadar uzakta olduklarını göstermede fazla geçmeyecektir. Çünkü sömürü hırsı artıyor, pazar sorunu kızışıyor ve kar, emperyalizmin iştahını daha çok kabartıyor.

Japon emperyalistleri ülke içinde "Japonya'nın pazar sorunu her tür sorunun üstündedir" yaygarasıyla deregulasyonu bir an önce gerçekleştirip devlet tekelinde bulunan tüm işletmelerin özelleştirilmesini, dünya ölçekli rekabette daha güçlü olma adına küçük ve orta çaplı işletmelere son verilmesini, pazardan büyük pay kapmak için her sektörde en fazla 2 ile 7 arası tekelin olmasını ve bu konuda devletin bir an önce uygulamaya geçmesini istemektedirler. Merkezileşme, yoğunlaşma ve tekelleşme sloganıyla pek çok işletme iflasa sürüklenmiştir. **Asya ve APEC içinde etkin olup daha fazla pay kapmak için Japon toplumu şovenizmini aşılama ve emekçilerden "21 yy'da Japon çıkarları" yaygarası ile daha fazla fedakarlık istenmektedir. Japon devleti istatistiklerine göre, Japonya'nın son 30 yılın en büyük işsizlik dönemini yaşadığı ve 2.5 milyon civarında işsiz olduğu belirtilmektedir.**

Japon egemenlerin yoğun biçimde reklamını yaparak uygulamaya çalıştıkları bir diğer bilinç bulandırma hareketi de "çok yönlü iş ve işçi" safatasıdır. Bu iş tarzı, kapitalistin işçiyi istediği zaman işten çıkarması, istediği yere atması, sebebini açıklamadan ücretlerin düşürülmesi ve istediği zaman hiç bir sosyal yardım vermeden kapı dışarı etmeyi hedeflemektedir. Nedenini, işçi giderlerinin çok yüksek olduğunu, bu durumda

dünya pazarında rakipleriyle iyi rekabet edemeyeceklerine ve “21.yy Japon çıkarları”nı yerine getiremeyeceklerine bağlamaktadırlar. Diğer emperyalist güçlere nazaran iyi olan Japonya’da işsizlik çoğalmakta, emekçilerin alım gücü düşmekte, yaşam ve çalışma koşulları kötüleşmekte ve yoksulluk artmaktadır.

“Asya kaplanları” kimlerdir ve gerçeklikleri nedir?

APEC’i ele alırken, “Asya Kaplanları”nı da kısaca ele almak zorunlu olmuştur. Burjuva basının sürekli değindiği bu olguya, biz komünistlerin de kısa da olsa vurgu yapması artık bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bilindiği gibi Japonya endüstri devrimini 19 yy’da Meiji Resterasyonu (1868) ile başlattı. Bu tarih, batı Avrupa’nın bazı ülkelerine (ör:İngiltere) göre geç olabilir, ancak Asya’nın diğer ülkelerine kıyasla da çok erken olmuştur. Japon pazarın dış ticarete büyük oranda kapalı ve feodal gelenekleriyle iç-içe olması bakımından bu gelişim, dünya tarafından çok yakından takip edilememiştir. 1. ve 2. Emperyalist Paylaşım Savaşları, Japon emperyalizminin ekonomik ve askeri gücünü gösteren en açık ve en somut örnekler olmuştur. Yani kısacası Japonya 19. yy.’da endüstri devrimini gerçekleştiren, alt yapsını oturtan ve kendi ayakları üzerinde yürüyebilen bir ülke idi.

“Asya Kaplanları” ise (eski “kaplanlar”: Tayvan, G.Kore, Singapur ve Hong Kong) 20. yy.’a Japonya gibi girmediler. 19. yy.da bunların ne oturmuş ekonomik bir altyapıları nede ilerlemiş teknolojik-askeri kapasiteleri vardı. Bunlar (Hong Kong ve Singapur’un gelişimi esasta İngiliz emperyalizminin aracılığı ile olmuştur, sonraki sayfalarda bu yönlü geniş bilgi verilecektir) esas olarak 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası ABD egemenliğinde kurulan, geliştirilen ve ekonomik olarak ortaya salınan güçlerdir. Ekonomik-teknolojik gelişmeleri ve dünya pazarlarına açılımları da kesinlikle Japon örneğine benzemez.

Sovyetler’de sosyalizmin sürüyor olması, Çin’in Demokratik Halk Devrimi’ni gerçekleştirerek sosyalizm doğrultusunda ilerlemesi, Japonya’nın 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nda ABD’ye rakip olarak dünya pazarlarını istila etmesi vb. bir çok gelişme, ABD’nin Güney Doğu Asya pazarını çok ciddi şekilde tehlikeye sokmuştu. Bu koşullarda ABD’nin Asya’daki bir numaralı uşağı durumunda olan Chiang Kai Şhek önderlikli Kuomintang, ÇHC Kızıl Ordu’su tarafından Tayvan’a sürülmüş, Güney Kore ise 1950-53 yılları arasında süren Kore Savaşı sonrası, Tayvan gibi direkt ABD’nin kontrolüne geçmişti. Bu koşullarda ABD emperyalizmi, Güney Kore’de ki yoğunlaşmasını hem kuzey Asya’dan gelecek sosya-

lizm tehlikesine, hem de yenilmiş ancak hala ciddi sorun yaratacak Japonya'nın kontrol altında tutulmasına kilitlenmişti. Tayvan'daki yoğunlaşması ise, güneyden gelecek sosyalizm ve demokratik devrim tehlikesine karşı emperyalist odak görevine kilitlenmişti. Bu iki küçük merkez, emperyalizmin coğrafik-politik ve askeri stratejik çıkarları açısından çok önemli güç dengelerini en azından sağlamasına ayarlanmıştı.

Sosyalizm tehlikesine karşı ABD, bunlara Pasifik'te ileri karakol görevini yüklediğinden dünya pazarlarına açılmaları tamamıyla ABD'nin askeri-siyasi ve ekonomik kanatları altında olmuştur. Direkt kontrolündeki bu ileri karakollara büyük misyonların yüklenmesi, doğal olarak belli ölçüde ekonomik-teknolojik transferi beraberinde getirmiştir. Sosyalist ve kapitalist kutuplar arası çelişkilerin düzeyi ve dünya güç dengeleri bunu zorunlu kılıyordu. ABD emperyalizmi bunları birer eyaleti gibi gördüğünden, Amerika pazarına da kendisi getirtmiştir.

G.Kore ve Tayvan'ın o dönemler kendilerine ait tek ve en büyük avantajları, hiç şüphesiz çok ucuz işgücüne ve demokratik haklarının hiç olmadığı bir ülkeye emperyalizmin egemenliğinde 'sahip' olmalarıdır. ABD, pazarın direkt kontrolünde olduğu bu ülkelere tekellerinin belli sektörlerini kaydırarak teknolojinin yerleşmesine büyük oranda imkan sağlamıştır. İşte Daewoo, Sunkyong, Samsung, Hyundai ve Acer gibi tekellerin oluşumuna bu koşullarda gidildi. Tüm bunların temelinde sosyalizmin yayılacağı ve ABD kontrolündeki sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin kaybedileceği tehlikesi yatıyordu. Bu ülkelerde ABD emperyalizminin her yönlü yoğunlaşması en üst boyuttadır. Her çeşit kontrol ve denetim ABD'nin egemenliğindedir. Hem bölgesel hem de dünya ölçekli askeri-siyasi ve ekonomik güç dengeleri açısından, bunlar ABD'nin gölgesinden bir santim dahi uzaklaşamayacak sömürge, yarı-sömürge ülkelerdir.

"Asya Kaplanları"nın ikinci neslinin (yeni "kaplanlar": Tayland, Malezya, Filipinler ve en son şişirilen Vietnam'dır) durumu ise çok daha farklıdır. Herşeyden önce yenilerin eskiler gibi ayakları üzerine dikilebilecek, pazardan pay kapabilecek ve kutuplar arası çelişkileri değerlendirebilecek en ufak şansları yoktur. Çünkü eskiler emperyalizmin direkt kontrolünde teknolojik gelişmeyi belli oranda sağlamış, dönemin özgünlüğünden ABD kanatları altında Amerika'ya, Avrupa'ya açılmış ve Asya pazarında da kendilerine küçükte olsa pay kapabilmişlerdi. Yenilerin bu gibi 'şans'ları kesinlikle yoktur.

Bunların yapabilecekleri tek şey, tekellerin ülkelerine yatırım yapmaları için ülkelerini sınırsız derecede peşkeş çekmeleri, kamu mallarını tekellerin ihtiyaçları doğrultusunda özelleştirmeleri, çok ucuz iş gücünü ve mu-

halefet üzerinde azgın terörü bir ‘şeref’ sayarak tekellere yaltaklanmada rekor kırarak çağrılar yapmalarıdır. Emperyalist burjuvazinin Asya pazarına yerleşmeleri bakımından ülkelerinin iş gücü ve ham madde bakımından çok uygun, coğrafik açıdan çok merkezi, vergi-kota vb. sınırlandırılmada en düşük, tekellere hizmet açısından devletlerinin en iyi, muhalefet üzerinde terör estirmekte en sağlam olduklarını söylemekle yarışmaktadırlar.

Bundaki amaç, güya teknolojinin gelişi ile ekonomileri düzelecek, üretim artacak, işsizlik azalacak, enflasyon düşecek, toplumun refah seviyesi yükselecek, üretim teknolojisini kaparak eski ‘kaplanlar’ı yakalayacak hatta aşacakları idi. Ne nafi edebilir ki, herşey tam tersi gelişmiş ve öyle ve de gelişmektedir. Yeniler içinde Tayland, ‘kaplan’lıkta en örnek olanı ve burjuva basınında en fazla yer edinendir. Peki ne oldu Tayland’a? Tayland her şeyden önce, emperyalistlerin seks merkezi ve sapıklıklarının odağı haline geldi. Yanısıra diğer ülkeler de (özellikle Filipinler ve son zamanlarda Vietnam) büyük bir hızla Tayland’a özendirilmektedir. Sportif, sosyal ve kültürel turizm turları adı altında Tayland’da korkunç boyutta seks pazarı kurulmuştur.

Bugün Bangkok ve çok yakın çevresinde dünyaca ünlü yüzlerce tekelin şubeleri bulunmaktadır. Bunların kimi enformasyon, kimi telekomünikasyon, kimi otomotiv vb. yatırımlar amacıyla oradadır. Ancak ilgi alanlarına ‘girmedikleri’ halde, hemen hemen tüm tekeller her yılın belli aylarında Tayland’a çeşitli ad altında seks turları düzenlemektedirler. Tayland gibi diğer yenilerde de olan ortak gelişme; yoksulluk, işsizlik, enflasyon alabildiğince yükselmiş, toplumun alım gücü feci şekilde düşmüş, yatırımlar tüketim mamulleri üzerine kurularak toplum tüketici yönde şekillendirilmiş, kamu malları ve tüm doğal zenginlikler emperyalistlere peşkeş çekilmiş/çekiliyor.

Eski ve yeni “kaplanlar”ın pazarları da değişik emperyalist güçlere mensup tekellerin egemenliği altındadır. Bu ülkelerin ihracatını da büyük oranda bu tekeller gerçekleştirmektedir. Zengin çok çok zengin olurken, fakir çok çok fakir durumuna gelmiştir. Kompradorların, feodal ağaların ve uşaklıkta yeminli bürokratların azgın zülmü altında emekçiler inim inim inliyor. Ekonomik alanda eskilerin yenilere kıyasla biraz da olsa horozluğu sözkonusu iken, yenilerin ejderha sahipleri karşısında sinmiş halde altın yumurtlayan tavuk misalinden başka da hiç birşeyleri yoktur.

Peki neden pek çok geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ülkeler “Asya Kaplanları”na büyük bir özenti duymaktadır? Emperyalistler son on yıldır medyalarında “Asya Kaplanları” balonunu şişirdikçe şişiriyor.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, sadece eski “kaplanlar” batılı ejderhaların yanında birer horoz olabilir. Horozlukları da ancak ejderhaların istemleri doğrultusunda olup, lutfetmeleri durumunda sesleri çıkabilir. Ejdehalar isterlerse boğazları da hemen o an koparılır. Ancak emperyalizm, direkt kontolünde ki ve her yönden kendisine bağımlı olan bu ülkeleri överek, pohpohlayarak öne çıkarmakta ve diğer ülkelere örnek göstermektedir.

Bu teslimiyetin, zulmün ve vahşi sömürünün propagandasıdır. Bu kölece bağımlılığın ve ‘modern’ esaretin övgüsüdür. Bu işkencenin, soykırımların ve zifiri karanlığın iştahlandırılmasıdır. Bu uşaklığın, onursuzluğun ve rezaletin reklamıdır. Bu 10 yaşındaki çocukların tertemiz dünyalarını, düşlerini ve hayallerini emperyalizmin sapıklıklarına peydahlanmasında girilen yarışır. Bugün bu ülkelerde hakim olan politika, kültür, yaşam tarzı, yemek tarzı, müzik tarzı, eğlence tarzı vs... Amerika’nın en dejenere edilmiş karikatürüdür. Bu Amerikan karikatörcüsü Kaplanlı ülkelerde sefalet, yoksulluk, açlık ve işsizlik diz boyudur. Toplumun kendisine özgü gelenek ve kültürü emperyalistlerce paramparça edilmiştir. Bu ülkeler olsa olsa emperyalizmin pazar ihtiyacına ve yerli işbirlikçilerin ülkeyi emperyalizme sınırsız peşkeş çekmesine örnek olabilir. İşte özendirilmelerinin kaynağında bu amaç yatmaktadır.

Kutup liderlerinin ekonomik güçleri ve en çok yoğunlaştıkları bölgeler

Buraya kadar her üç kutubu da kısaca incelemeye ve bir çok yönden durumlarını ortaya sermeye çalıştık. Şimdi ilk önce 1994-95 ve 96 yıllarına ait dünya toplam ihracat ve ithalatını bir çizelge halinde sunduktan sonra kutuplar arası ekonomik kıyaslamaya gideceğiz. Hangi kutubun nerde daha çok yoğunlaştığını ve hangi bölgede ne kadar zayıf olduğunu göstermeye çalışacağız.

	İhracat (milyar dolar)			İthalat (milyar dolar)		
	1994	1995	1996	1994	1995	1996
Dünya	4.238.00	5.042.50	5.290.80	4.282.20	5.141.30	5.347.70
Kapitalistler- 21 ülke	2.786.10	3.285.80	3.357.20	2. 874.70	3.399.50	3.488.20
Afrika- 30 ülke	80.41	97.59	98.28	84.64	99.18	109.11
Asya- 23 ülke	750.51	942.83	968.75	741.91	906.98	984.11
AB dışı Avrupa- 33 ülke	189.96	251.80	291.51	187.95	246.04	260.97
Orta Doğu- 10 ülke	129.34	143.39	153.69	142.36	162.40	178.07
Amerika- 13 ülke	221.65	246.57	266.46	202.27	240.56	265.43

NOT -1: Beau frillier Dünya Bankası'nın Hazard 1997 tarihli "Direction Of Trade Statistics Yearbook", "Birleşmiş Milletler'in 1996 yılı "International Financial Statistics" ile "The World Year Book 1996", "The American Year Book 1996'dan alınmıştır. Aynı konu ve aynı yıllara ilişkin bilgilerin her kaynaktan değişik olmasından ötürü bizler, verilerimizi tüm kaynakların ortalamasını olarak sizlere sunma durumunda kaldık.

NOT-2: "Kapitalist...ülke" den anlaşılması gereken AB'nin tüm üye ülkeleri ve diğer kapitalist-emperyalist ülkeler; "AB dışı Avrupa... ülke" den anlaşılması gereken AB üyesi olmayan diğer Avrupa ülkeleri (Türkiye ve Türki cumhuriyetler de dahil) ve eski RSE'nin güdümünde olan tüm cumhuriyetler; "Amerika...ülke "den anlaşılması gereken ise Orta Amerika'dan Meksika, Panama, Jamaika ve Latin Amerika'nın 10 ülkesi (en büyükleri) anlaşılmalıdır.

İrili ufaklı, 220'den fazla ülkenin bulunduğu dünyamızda, ticaretin yarısından çok fazlasını kapitalist-emperyalist ülkeler gerçekleştirmektedir. (Çin, Rusya vb. "kapitalistler" bölümünde yer almamıştır.) Eğer Meksika, Brezilya, Singapur, G.Kore, Hong Kong, Tayvan vb. ülkelerin ihracatın bir kısmını da "kapitalistler" bölümüne eklerseniz göreceğiniz tablo çok daha farklı olacaktır. Neden bu ülkeleri de ekliyorsunuz? sorusuna verilecek en iyi cevap, soranlara, bu ülkelerden ihraç edilen metalleri araştırmalarını salık veririz.

Bugün Singapur, Malezya, Hong Kong, Tayvan vb. ülkeler telekomünikasyon, enformasyon ve elektronikte dünyanın bir numaralı (Silicon Valley'den daha büyük) havzası durumundadır. İhraçatın en büyük bölümünü de bu sektörler almaktadır. Bu ülkelerden ihraç edilen metallerin çoğu NEC, SONY, HP, IBM, AT VE T, INTEL, ALCATEL, CANON, SHARP, FUJITSU, TOSHIBA, COMPA vb markalardır. Peki kimdir bunlar? Malezyalı mı, Hong Konglu mu? Şüphesiz değil. Tekeller, çıkarlarının en iyi şekilde güvence altına alındığı, metasını pazara en iyi ve en kısa yoldan süreceği alan neresi ise orda muazzam derecede yoğunlaşır. Bu yoğunlaşma yakından takip edilmez ise, bunun o ülkeye ait olduğu sanılır. Gerçek kesinlikle böyle değildir. 'Kafaları karıştıran' olgu bazı metallerin bu ülkelerde üretilip pazara buradan sürüldüğünden bu ülkelerin ticaret hanesine yazılmasıdır.

Lakin günümüzün kapitalist-emperyalist dünyasında gelişme "made in Germany", "made in USA", ve "made in Japon" yerine artık "made by Microsoft", "made by Intel", "made by Siemens" ve "made by Sony" geçmektedir. **Yani "bu mal şu ülkenin" yerine, "bu mal şu tekelin"**

geçmektedir. Emperyalist küreselleşme gidişatı ve amblemi de bu doğrultuda yol alacaktır. Artık yoğunlaşma emperyalist tekellerin markaları üzerinde gelişecektir. Üretim teknolojisini tekelinde bulunduran güçler, ürünlerini pek çok alandan pazara sürmektedirler. İsterseniz yeni bir çizelge daha çizelim ve içerisinde de Çin, Rus emperyalistleri ve ülke ticaretinin esasında emperyalist meta/sermayesinin ağırlıkta olduğu Singapur, Meksika vb ülkeler de olsun.

Ülkeler	İhracat (milyar dolar)			İthalat (milyar dolar)			
	Yıllar	1994	1995	1996	1994	1995	1996
Çin		120.56	146.41	166.69	192.53	233.68	252.33
Rusya		40.95	53.93	61.91	63.11	81.67	84.04
G. Kore		89.04	118.44	127.47	90.06	118.87	122.74
Singapur		91.97	115.00	110.49	71.60	90.25	98.66
Hong Kong		142.94	169.22	158.71	51.22	59.26	68.92
Meksika		71.20	60.34	73.06	62.10	79.12	92.95

Singapur ve Hong Kong'un durumu G.Kore ve Tayvan'dan daha farklıdır. Şöyleki, her ikisinde (**Hong Kong 1 Temmuz 97'de "tek ülke çift yönetim" sözüyle Çin'e geçti ve 2049 yılına kadar mevcut durum batılı emperyalistlerce garanti altına alındı.**) İngiliz emperyalizmi tarafından Asya'nın özellikle ekonomik istilasını için sıçrama tahtası görevi yüklenen iki küçük şehirdir. 6.5 milyon nüfuslu Hong Kong şehri özel bir anlaşmaya ile 100 yıl önceden İngiliz emperyalizminin sömürgesi olurken, 3.5 milyon nüfuslu Singapur ise daha önceden İngiliz emperyalizminin sömürgesi iken 1965'te güya yarı-sömürge durumuna geçen bir şehirdir.

Her iki şehrin ortak özelliği, iş-gücü ve ticari vergilerin çok düşük olduğu serbest ticari bölgeler olmasıdır. Doğu ve Güney Asya pazarına yönelme bakımından her iki şehrin jeo-politik stratejik konumları oldukça önemlidir. Öyleki, buralar Asya pazarına girmek isteyen istisnasız (Japonya, G.Kore ve Tayvan'da dahil olmak üzere) her tekelin ilk uğradığı ve yerleştiği noktalar. Çizelge de Rusya ve Çin hariç, diğer ülkelerin ihracat ve ithalatında emperyalist tekellerin payları ağırlıktadır.

Her iki küçük şehir dünyada deniz trafiğinde ihracat-ithalata ilk üç, hava trafiğinin yoğunluğunda ise ilk 10 veya 12 arasındadır. Sermaye yoğunlaşması bakımından (özellikle Hong Kong) Tokyo, New York ve Londra'dan ayırt edilmeleri zordur. Bu küçük sömürge, yarı-sömürge şehirlerinin yıllık ihracat ve ithalatlarına bakıldığında sermaye yoğunluğu hemen göze batmaktadır. Burjuva medyasında gördüklerimiz birbiriyle

yükseklikte yarışan onlarca-yüzlerce göz kamaştırıcı gök delenler, 21 yy bankaları, finans merkezleri, dünyaca ünlü alış-veriş merkezleri, deniz üzerinde golf tesisleri, deniz üstünde hava limanları, deniz altı oto parkları ve milyonlarca dolar vurgunu vurmaları için yemeğe bir dakikasını bile 'ayırmayan' modern tefeciler-rantçılardır.

Korkunç sermaye birikiminin, teknolojik ilerlemenin ve ihracatın gerçekleştirdiği bu iki sömürge/yarı-sömürge şehirde yoksulluğun, sefaletin ve işsizlerin sayısı yüzbinler ile ifade edilmektedir. Su, açlık, ev, işsizlik sorunu bu iki şehir emekçilerinin bir kaderi haline gelmiştir. İşte iki küçük sömürge, yarı-sömürge şehrin muazzam düzeydeki sermaye yoğunlaşması ve emekçilerin korkunç boyuttaki sefaleti! Aşağıda ki çizelgede üç kutup liderinin hangi bölgede ekonomik durumlarının nasıl olduğuna dair bilgiler vermekteyiz.

1996 yılı (milyar dolar)		Kapitalist	Asya	Avrupa	O. Doğu	Amerika	Afrika
		21 ülke	13 ülke	32 ülke	10 ülke	9 ülke	17 ülke
ABD	745.520	İhracat 351.508	119.906	10.916	23.080	109.417	7.439
	825.785	İthalat 443.251	199.678	10.044	19.875	126.190	18.746
Japonya	430.900	İhracat 193.699	181.491	3.594	10.600	16.794	4.816
	448.155	İthalat 161.018	131.696	5.108	35.236	11.184	4.901
Almanya	495.950	İhracat 380.467	41.425	55.846	12.799	13.357	7.977
	505.950	İthalat 332.996	40.928	47.263	6.098	9.776	7.415

NOT-3: Üç kutup liderlerinin yıllık toplam ihracat ve ithalatları, bölge veya kıtalara dağılımı uygun düşmemektedir. Nedenlerinden biri, burada belirtilmeyen daha bir çok ülkenin bulunması (zaten ülke sayısını belirtmemizin nedeni de budur.) ve sözkonusu üç emperyalist ülkenin 1996'ya dair net ve kesin sonuçlarını hala WB, UN'na ulaştırmamış olmalarıdır. Bölge ve kıtalara dağılım gösteren veriler doğru olup, sorun toplam ihracat ve ithalat(en solda toplu rakamlar) kısmındadır.

Çizelgeden de rahatlıkla görüleceği gibi, **ihracat ve ithalatın dünyada en fazla yoğunlaştığı alan kapitalist-emperyalist ülkeler arasındadır.** Üç kutup liderinin de Orta Doğu'dan ihtal ettiklerinin esası petrol olurken, ihraç ettiklerinin esasıda silahtır. Her üç gücün de Afrika'da güçlü ticari ilişkilerinin olduğu ülke Güney Afrika Cumhuriyetidir. Bunun yanısıra her kutup liderinin rakiplerine göre daha güçlü ve daha fazla yoğunlaştığı bölgeler vardır. Buradan da hangi gücün en fazla nerede güçlü olduğu ve yoğunlaştığını rahatlıkla görebiliriz.

ABD emperyalizminin rakiplerine 90 milyar dolara yakın fark attığı yer, görüleceği gibi Orta ve Latin Amerika'dır. Başta Kanada ve Meksika olmak üzere Brezilya, Arjantin, Colombia, Şili ve Venezuela ABD emperyalizminin ekonomik olarak en fazla yoğunlaştığı ve istila ettiği ülkelerdir. ABD'nin belli başlı büyük tekellerinin bu bölgenin en ücra köşesinde cirit attığını ve pek çok kamu malları-doğal zenginlik kaynaklarını ele geçirdiğini yukarıda ifade etmiştik. ABD emperyalizmi bu bölgenin kuzeyinde NAFTA, orta ve güneyinde ise MERCUSOR (Southern Cone Common Market-Güney Koni Ortak Pazarı-NAFTA'dan sonra dünyanın en büyük dördüncü pazarıdır) üzerinden istilasını yoğunlaştırmaktadır. Son yıllarda Alman, Fransız, İtalyan ve Japon emperyalistlerinin bölgede otomotiv, kimya-ilaç, tarım-hayvancılık, telekomanikasyon ve enerji üretiminde yoğunlaşmaları giderek artmaktadır.

Bu bölgeden sonra ABD'nin en fazla yoğunlaştığı bölge Asya pazarıdır. Amerika pazarını büyük oranda güvenceye alan ABD, çok ciddi oranda Asya'da yoğunlaşarak payını büyütme uğraşındadır. ABD'nin bu bölgede şansı gayet yüksektir. Çünkü, Japonya ile birlikte bu pazar ile en fazla ticari ilişkileri olan güçtür. Bu pazardan ihraç edilen mamüllerin çoğunun ABD pazarına girmesi, ABD'nin bölge egemen güçleri üzerinde daha fazla hakimiyet kurmasına artı bir imkan sunmaktadır.

Japonya'nın rakiplerine 60 milyar dolara yakın fark attığı bölge Asya'dır. Başta Çin olmak üzere, Hong Kong, G.Kore, Filipinler, Tayland, Singapur, Malezya ve Endonezya Japon emperyalizminin en çok yoğunlaştığı ülkelerdir. Yukarıda da ifade edildiği gibi Japonya'nın yoğunlaşması son yıllarda daha hız kazanmıştır. Bugün Güney Doğu Asya'nın herhangi bir ülkesinde gerçekleşen projede Japonya'nın kredisi, fonu vardır. Kredi yoluyla Asya'yı kendisine bağımlı duruma getiren Japonya'nın sorunu, yukarıda da değindiğimiz gibi siyasal ve askeri yönde cereyan etmektedir. Japonya'nın bölgede ki en büyük rakibi hiç şüphesiz ABD'dir.

ABD, ekonomik anlamda Japonya kadar güçlü olmasada, tarihsel-siyasal ve askeri açıdan Japonya'ya nazaran köklü bir otoriteye sahiptir. Bölge egemen sınıfları üzerinde çok güçlü otoritesi ve güvenilir ilişkileri vardır. Ekonomik ilişkilerde, siyasal ve askeri otoriteyi isteği zaman kullanması en büyük avantajıdır. ABD'nin yanısıra bölgede ekonomik faaliyetleri giderek yoğunlaşan Fransız, İngiliz, Alman ve Hollanda'lı emperyalistler vardır. Bu güçlerin yoğunlaştığı sektörler esasen otomotiv, kimya-ilaç, demir-çelik-metal, telekomünikasyon, banka-finans-sigorta vb alanlarıdır.

Almanya ise rakiplerine 45 milyar dolara yakın fark attığı bölge AB

üyesi olmayan Ortadoğu Avrupadır. Alman emperyalizmi başta Polonya olmak üzere, Çekoslavakya, Rusya, Macaristan, Türkiye ve Slovakya'da yoğunlaşmasını hızla sürdürmektedir. Özellikle Orta Avrupa Pazarı, rakiplerinin pek fazla birşey kapamayacağı yerdir. Rus emperyalizmi ile en sağlam ekonomik ve siyasal ilişkide bulunan güçtür Almanya. Doğu Avrupa'da (Türki Cumhuriyetler ve diğerleri) büyük enerji kaynaklarının olduğu ülkelerin pazarından istenilen oranda pay kapamamış ise de gelecek açısından en avantajlı emperyalist güçtür.

Çok kimse Alman emperyalizminin bu bölgede havasını aldığını düşünmektedir. Bu düşünce kesinlikle doğru olmayan ve çok erken ifade edilen bir görüştür. Bu düşünceye sahip olanlar, Alman emperyalizminin siyasal-ekonomik stratejisini göremeyenlerdir. Almanya'nın bu bölgeye ilişkin bundan sonra iki güçlü avantajı bulunmaktadır. Bunlar, diğer emperyalist güçlere nazaran daha güçlü ekonomik-sosyal ilişkide bulunduğu Rusya ve Türkiye'dir. Fazla değil bir kaç yıl sonra, Alman emperyalizmi bir çok kesimin göremediği ürünleri toplamaya başlayacaktır.

Şu gerçek kesinlikle unutulmamalıdır. Alman emperyalizmi günümüzde çıkarlarını en iyi sağlama alabilen ve en sessiz, en sinsi politika yapabilen güçtür. Kuşkusuz en büyük sorunu, ekonomik gücünü rakiplerine çok ciddi sorunlar çıkarmadan siyasal ve askeri güce dönüştürmesinde yatmaktadır. Yani sıra Almanya'nın güç göstermesi önünde diğer emperyalistler tarafından sürekli gündemde tutulabilecek bir Hitler olgusu vardır. Bundan dolayı Alman emperyalizmi güç dengelerini çok iyi gözetmekte ve çelişkileri ustaca kullanmaktadır. İlişkilerinde aşırı derecede pragmatist ve oportünisttir. Dostu ve düşmanıyla dirsek temasları, nabız yoklamaları, kuvvet denemeleri, dış göstermeleri vb. yönleri aşırı derecededir.

Son yıllarda Latin Amerika ve Asya pazarına en fazla, en hızlı ve en istilacı biçimde giren Alman tekelleridir. Asya pazarında ABD ve Japon tekellerinin ortak hareket etmelerinin bir nedeni de, Alman tekellerine karşı Asya pazarını koruma kaygısıdır. Bunlara göre İngiliz ve Fransız tekelleri zaten yıllardır bu bölgede ve bunlara çok ciddi zorluk çıkardıkları da yoktur. Hollanda, İtalya, Portekiz, Belçikalılar ise üçüncü-dördüncü derecede ki güçlerdir. Almanlar bu bölgede yeni olmalarına rağmen pazara girişleri ürperticidir.

Kaygı ve korkunun nedeni de burdan gelmektedir. Alman emperyalizminin gidişatını, diğer emperyalist güçler büyük dikkatle izlemektedirler. Almanların dünya pazarını ve diğer emperyalist güçleri ciddi etkileyecek düzeyde sorun çıkarması durumunda Hitler olgusu hemen kullanılacaktır.

Bu ne kadar etkili olur bu günden bilinmez ama, Almanya'nın da kendisine karşı her an kullanılacak bu olguyu iyi hesapladığı ve güç dengelerini çok iyi yoklayıp, tarttığı rahatlıkla görülmektedir.

İleriki süreçte mevcut kutuplara rakip olabilecek olası güçler

Buraya kadar kapitalist-emperyalist dünyanın en büyük güçlerini ve önderliklerinde kurdukları veya kurmaya çalıştıkları kutupların durumlarını çok genel anlamda ele almaya çalıştık. Şimdi ise, ileriki süreçte bu kutuplara ciddi rakip olabilecek olası güçlere kısa bir vurgu yapacağız. Biz, bu olası güçler içerisinde daha öne çıkan veya çıkabilecek pozisyonu daha güçlü olan Çin ve Rusya'yı ele alacağız. Bu güçlerin avantajlarını kısaca sıralayalım.

Her şeyden önce her iki ülkenin en büyük avantajı, Sosyalizmi yaşamış ve Sosyalizm'in kazanımlarını emperyalist güçler olarak hala kullanıyor olmalarıdır. Bu alt yapı bakımından olsun, çok büyük derecede ağır sanayinin inşa edilmesinde olsun, dünya emekçileri ve ezilen uluslar üzerinde kurduğu otorite ve saygıda olsun, yığınların eğitim-kültür-teknolojik seviyesinin yüksek oluşunda olsun vb. bir çok alanda görebiliriz. Tüm bunlar 39 v 27 yıl süren demokratik iktidar ve sosyalizmin kazanımları olarak görülmelidir.

Her iki ülke çok geniş coğrafyaya(Rusya17 milyon, Çin ise 9.5 milyar km kare) sahip olmakla birlikte aynı zamanda çok büyük doğal zenginlik kaynakları da sahiptirler. Bu kaynakların bir çoğu hala yer üstüne çıkarılmamış ve işlenmemiş durumdadır. Her ikiside bürokratik kapitalizmi çoktan aşmış ve emperyalizm doğrultusunda ciddi yol katetmişlerdir. Yetmişmiş teknik-bilimsel elemanları yüz binlercedir. Her ikiside komşu ülkeler üzerinde hegemonyacı ve bu ülkeleri bir çok açıdan kendilerine bağımlı duruma getirerek geniş pazar oluşturmuşlardır. Her ikiside sahip olduğu nükleer silahlardan ötürü batılı emperyalistlerden ekonomik destek almaktadır. Her ikisinin de güçlü askeri donanımına sahip olmaları rakiplerini ürkütmektedir. Bu ortak yönler dahada uzatılabilir, ancak biz yeterli görerek burada duruyoruz.

Rusya ekonomik alanda ciddi bir kriz yaşıyor olsada, askeri alanda ABD'den sonra en güçlü ikinci ülke konumunu korumaktadır. Savaş araçları ve tekniklerini ihraç etmede hala dünyanın ilk üç gücü arasındadır. AB'ye sınır olan eski müttefiklerinin üzerinde o kadar olmasada da, eski Sovyet cumhuriyetleri üzerinde hala ciddi otoritesi vardır. Bu durum hem siyasal ve ekonomik, hemde askeri açıdan geçerliliğini büyük oranda ko-

rumaktadır. Eski Sovyet cumhuriyetlerinde Rus azınlığı, Rusya'ya çok ciddi olanak ve avantajlar sunmaktadır. Eski cumhuriyetlerin ekonomileri, doğal kaynakları ve alt yapıları Rusya merkezli inşa edildiğinden, günümüzde bu cumhuriyetlerin ekonomik olarak Rusya'ya bağımlılıkları hala önemini ve ciddiyetini büyük oranda korumaktadır. Rusya merkezli Birleşik Devletler Topluluğunun oluşmasında bu bağımlılık belirleyici olmuştur.

Rusya, kendisinin emperyalistler tarafından eskisi kadar ciddiye alınmamasına ve ihtiyaca olan mali desteği alamamasına üstü kapalı, bazende çok açık biçimde rahatsızlığını dile getirmiştir. ABD emperyalistlerinin kendisine danışmadan dünya politikasına tek başına karar vermesi ve istediği yere askeri yığınağı gerçekleştirmesi Rusya'nın kaygılarını artırmıştır. Rusya'nın karşı çıkmasına rağmen NATO'nun siyasal ve askeri sınırlarını doğuya doğru genişletmesi, Rusya-ABD ilişkilerine fazladan tuz biber ekmiştir. Tüm bu ve benzeri pek çok sorundan ötürü Rusya, özellikle son yıllar, ABD tarafından aynı soruna maruz kalan Çin'e büyük oranda yakınlaşmıştır. 1994 yılında Boris Yeltsin ile Jiang Zemin arasında gerçekleşen görüşmede, diğer emperyalist güçlerin bu iki gücü yeterince ciddiye almaması sonucu bunların sıkı güçbirliğini ifade eden "stratejik ve yapıcı işbirliği"ni ortak bir deklarasyon halinde yayınlamışlardır.

İki ülke arasında ticari ilişkiler giderek büyümekte, karşılıklı destekler artmaktadır. 1993 ve 95 yılları arasında Rusya, Çin'e içinde SU-27 savaş uçakları ve S-300 Hava Savunma Sistemi'nde bulunduğu üç milyar dolara yakın yüksek teknolojik donanımlı askeri mühimmat satmıştır. Hatta bunların Çin'de üretilmesi konusunda ön anlaşmaya varılmış ve bu anlaşmanın son noktası bu yılın sonunda Yeltsin-Zemin arasında gerçekleşecek görüşmede konulacağı söylenmektedir. Çin'i günümüzde Rusya'ya yakınlaştıran nedenler ise şöyle izah edilebilir. Öncelikle bir Tayvan olgusu Çin ile ABD ilişkileri arasında çok ciddi sorun yaratmaktadır.

ABD'nin, Çin'in "insan haklarını çok ihlal ettiği" ve "pek çok Amerikan bilgisayar programlarını kopye ettiğini ve bu yol ile Amerikan tekellerini milyarlarca zarara uğrattığını" söylediği an, Çin ile aralarında ciddi sorunlar çıkmış ve diplomatik ilişkiler kesilme noktasına gelmiştir. Böyle bir durumda, ABD denetiminde bulunan diğer emperyalist güçlerden de istediği desteği alamayan Çin'in, Rusya'ya daha çok yakınlaşmasına uygun ortam doğmuştur. Yani sıra tıpkı Rusya gibi, Çin'de ABD'nin dünya politikasında tek egemen güç olarak hareket etmesi ve kendisinin ciddiye alınmamasına büyük tepki duymaktadır. Yani esas sorun egemenlik olgusudur. Zaten bu iki gücü birbirine yakınlaştıran esas neden de budur.

Bu yakınlaşmadan Çin'in daha kazançlı çıkacağı kesindir. Neden sorusuna gelince! Günümüz Çin'i emperyalist rekabette en çok neye ihtiyacı vardır? Güçlü savaş sanayisine ve bol enerjiye. Batılı emperyalistler ile ciddi oranda çelişkileri olan Çin, böylesi bir aşamada bu önemli ihtiyaçlarını en iyi nereden karşılayabilir? Batılı emperyalistler tarafından artık çok fazla ciddiye alınmayan, fazla destek görmeyen ve ciddi ekonomik kriz girdabında bulunan Rusya'dan. Çin'in Rusya'ya yakınlaşmasında ki esas etken, hiç şüphesiz stratejik önemi büyük olan siyasi-ekonomik ve askeri çıkarlardır. Bu yakınlaşmadan Rusya'ya kıyasla Çin büyük oranda avantajlıdır. Rusya'ya batılı emperyalistlerin sermaye ihracı azalırken Çin'e sürekli artmaktadır. Rusya'da ekonomi dibe vururken Çin'de %8 ile 10 arasında büyüme göstermektedir.

Çin'in gelişmiş savaş teknolojisine sahip olması durumunda, Asya Pasifik'te en büyük güç olacağı ve burnu altındaki G.Kore, Japonya ve Tayvan için çok ciddi tehlike oluşturacağına kesin gözle bakılmaktadır. Şu an Portekiz sömürgesi olan Macau'nun da 1999'da Çin'e geçmesi ile, kıta sahanlığının 200 mile çıkarılacağı ve bu durumda açık sahillerin tamamen Çin'in denetimine gireceği ve Tayvan'ın Çin'e dahil edilmesi çabalarının daha da yoğunlaşacağı belirtilmektedir. Çin'in çabaları bu yönde olmasına rağmen, batılı emperyalistler ne ciddi ekonomik, ne de siyasi bir yaptırım uyguluyorlar. Peki neden?

Nedeni şudur: 1997 sonbaharında gerçekleşecek burjuva-revizyonist ÇKP kongresi sonrası, RSE gibi olmasada Çin'in büyük oranda çözüleceği ve serbest piyasa ekonomisine geçebileceği umududur. Bu umudun dahada büyütülmesi için batılı emperyalistler Çin'e resmen para ve teknoloji pompalıyorlar. Emperyalist medya, yatırımları sürekli pohpohlamakta ve göz kamaştırıcı abartı haberler ile ortalığı tozu dumana katmaktadır. Bunda ki amaç, bu 'dönüş'ün çok ciddi sorun çıkarmadan başarılmasıdır.

Rusya ve Çin'de başka bir ortak sorun, islam dininin bölgelerinde güçlü biçimde yaygınlaşması(Kazakistan, Tacikistan, Çecenistan, Doğu Uygur vs.) her iki gücünde ortak kaygısı olmuştur. İslamcı örgütlere İran, Türkiye, Suudi Arabistan, Pakistan, Afganistan devletlerinin yardım etmelerine bu güçlerin tepkileri artmaktadır. Bu sorunun zengin yer altı kaynaklarının olduğu bölgede cereyan etmesi, kaygılarını büsbütün derinleştirmektedir. Hiç kuşku yoktur ki, Orta Asya ülkeleri 21 yy.da dünya enerji havzası durumunda olacaktır.

Bu bölgenin enerji potansiyeli hala yeterince ölçülememiş ve yer üstüne çıkarılmamıştır. Batılı emperyalistler gibi, Rus ve Çin emperyalistleri de kendileri açısından bu bölgenin güvenlik sorununa çok büyük önem

vermektedirler. Rusya, kendi nezdinde bu sorunu belli oranda 'çözülmüş'tür. Çin ise, bölge güvenliğini sağlamak için islamcı düşünce ve örgütlerin güçlü olduğu bu bölgeye büyük oranda Çinlileri yerleştirerek çözmeye çalışmaktadır.

Çin'in ekonomik gelişmesi sürdükçe enerji ihtiyacı dahada artacaktır. Bu gelişmenin böyle devam etmesi durumunda 2005 yılında Çin'e, bugünden 70 milyon ton daha fazla petrol ve bir o kadar da doğal gaz gereksinimi olacaktır. Çin bu ihtiyacı en rahat Orta Asya Bölgesinden sağlayabilir. Bunun için Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan'dan Çin'in doğu kıyı şehirlerine (Şangay, Nanjing vb.) kadar inşa edilecek sekiz bin km'lik gaz ve petrol boru hattı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Şimdi bütün güçler Çin ile ortak hareket etmenin ve Çin'e ekonomik 'destek' yapmanın yarışı içerisindeyler.

Çin'in Asya bölgesi ve pazarı üzerinde etkinliği giderek artmaktadır. Çin sınırları dışında bulunan yaklaşık 52 milyon Çinlinin 700 milyar dolarlık sermayeye sahip oldukları, altın-hisse senetleri vb. değerli eşya ve kağıtlar ile birlikte bu meblanın 2.5 trilyon dolar olduğu söylenmektedir. Çin'in kapılarını dışarıya daha çok veya tamamen açması ve özelleştirme önünde ki engelleri belli oranda kaldırması durumunda bu sermayenin Çin'e büyük oranda kayacağı ifade edilmektedir. Filipinler, Singapur, Malezya, Endonazya ve Tayland'lı Çinliler'in bu ülke ekonomilerinde çok güçlü oldukları ve pazarda büyük pay sahibi oldukları bilinmektedir.

1999'da Macau'nun da Çin'e geçmesi ile Çin'in, Asya-Pasifik bölgesine en etkin güç olacağı ve diğer emperyalist güçler ile bir çok alanda rahatlıkla yarışacağı belirtilmektedir. Orta Asya petrol ve doğal gaz pazarını kapma ve dağıtımını yapma dalaşında Japonya'nın stratejik çıkarları nedeniyle ABD ve diğer batılı tekellere karşı Çin'in CNPC (China National Petroleum Corp.) tekeli desteklediği herkesçe bilinmektedir. Japonya'nın Itochu, Malezya'nın Petronas ve Endonezya'nın Medco petrol tekkellerinin Çin önderliğini takip ettikleri ve CNPC'nin projesine destek verdikleri her yönüyle gözlenmektedir. Orta Asya'dan Çin doğu sahillerine ulaşacak petrol ve doğal gazın, Doğu Çin Denizi altından Japonya'ya geçirileceği de bilinen gerçekler arasındadır.

Bu iki güçten bir olan Rusya, gücünün esasını savaş teknolojilerinden alırken, Çin ise ekonomik gelişme gücünden almaktadır. Siyasal açıdan Rusyanın istikrarsızlığı üst düzeyde olup, durumu karmaşık ve çetrefillidir. Hasta Yeltsin'in ölmesi sonucu doğacak boşluğu dolduracak kapasitede tek bir insan görünmemektedir. Klik çatışmaları, kurumlar arası cebeleşmeler, ordu içi yolsuzluk ve ciddi rahatsızlıklar Yeltsin sonrası çok bü-

yük problemler getirecektir. Böylesi bir durum burjuva parti, klik ve kurumlar arası çatışmayı çok daha üst seviyeye çıkartacaktır.

Çin bu durumda Rusya'ya göre daha az problemlili gözükmektedir. En büyük avantajları hala tek partinin olması, ordunun tek merkez ve kumandanadan yönetilmesi, ekonomik istikrarı belli oranda sağlaması, merkezi otoritenin hala çok güçlü olması vb. olgular, Çin'in Rusya'ya kıyasla artılarıdır. Ancak bilindiği gibi bu son baharda burjuva-revizyonist ÇKP'nin Deng"siz ilk kongresi gerçekleşecektir. Parti içi klik çatışmalarının ne durumda olduğunu pek iyi biliyoruz ki ancak belli sorunların yaşanacağı kesindir. Deng'in, Zemin'i kendisine halef olarak çok önceden göstermesi, Deng yaşırken Zemin'in partiye önderlik etmesi ve son 1.5 yıl içinde Zemin'in parti kongresinde ipleri elinde toplamak ve koltuğunu sağlama almak için ciddi hazırlıklara girişmesi kongrede Zemin'e büyük avantaj sağlamaktadır.

Eğer Zemin kongre öncesi klikleri toparlayamaz ve koltuğunu sağlama alamaz ise, rakipleri büyük olasılıkla şu an başbakan olan Li Peng, halk kongresi başkanı Qiao Shi, başkan yardımcısı Zhu Rongji, başbakanlık sözcüsü Li Langing ve politbürodan parti örgütü sorumlusu Hu Jintao olacaktır. Ya da son yıllarda burjuva-revizyonist ÇKP'yi 'ciddi' eleştiren, sıkı önlemlerin alınmaması durumunda Çin'in de RSE gibi olacağı tehditlerini savuran MK üyesi, eski propaganda bürosu direktörü ve 1995'te kaleme aldığı o meşhur "On Bin Karakterli Deklerasyon"un mimarı Deng Liqun ve çevresi kongrede sorun çıkarabilir. Burjuva-revizyonist ÇKP tarihinde bu kongrenin önemi çok büyüktür. Bakalım batılı emperyalistlerin ikiz kardeşlerine yaptıkları umutlu yatırımların ne kadarı ürün verecektir.

Bu kısa bölümde, iki emperyalist gücün genel durumlarını, avantaj ve dez-avantajlarını çok kısa biçimde orataya sermeye çalıştık. Emekçiler cephesinde baktığımızda, dünya jandarmalığına soyunan bu güçlerin coğrafyalarında işsizlik, yoksulluk, açlık ve sefalet korukunç boyuttadır. Sosyal hizmet ve sosyal kurumlar serbest piyasa ekonomisine uygun biçimde istila edilmiş, en verimli, kar getiren devlet teşekkülleri tekellere özelleştirilme ve serbest ticari bölgeler altında peşkeş çekilmiştir. Ve bir ek-mek parçası, başını sokacak bir kulübe için gangasterlik, hırsızlık, fuhuş korkunç düzeye getirilmiştir Her iki ülke emekçileri açısından yaşanan ortak olgu, sosyalizmin ne kadar kaçınılmaz ihtiyaç ve gerekli olduğudur.

Tekellerin aşırı kar ve sömürü hırsı coğrafik sınır tanımaz

Kapitalistin küreselleşme diye emekçilere sunduğu tek şey, işsizliği ar-

tırması, sömürü ve vahşeti yoğunlaştırması ,toplumu açlık ve sefaletle daha güçlü biçimde sürüklemesidir. Üretimi lokal veya bölgesel düzeyde gerçekleştirmek artık kapitalistin kar hırsını karşılayamamaktadır. Kapitalist ürettiği herşeyin dünya ölçekli pazarda hakim olmasını istemektedir. Boing'in uçağı, Pepsi Co'nun Pizza Hut'u, Sony'nin radyosu, Toshiba'nın bilgisayarını, Ericson'un el telefonu, Intel'in Çipsi, Walt Disney'in filmi, Coca-Cola'nın içeceği, International Paper'ın kağıdı, Metro'nun süper marketi, Microsoft'un programı, Allianz'ın sigorta şubesi, Toyota'nın arabası, Exxon'un petrolü, Novartis'in ilacı, Bertelsmann'ın dergisi, Protector ve Gamble'in sabunu, Philips-Morris'in sigarası vb. malların Srilanka'da, Türkiye'de, Kongo'da, Paraguay'da, Gana'da, Burma'da, Azerbeycan'da, Afganistan'da, Çin'de, Rusya'da, Belçika'da, Mısır'da, Haiti'de vs. yerlerde pazarda hakim olmasını istiyor. Yani efendiler "made in..." leri değil "made by..."lara uygun bir üretim ve pazarı tercih ediyorlar.

Gelişmiş teknoloji ile üretimin bir çok alanda yapıyor olması, onu küçük üniteler haline getirmekte ve taransferi çok daha kolay yapmaktadır. Kapitalistler bu yaklaşım doğrultusunda Meksika, Arjantin, Brezilya, Malezya, Tayvan, Singapur, G. Kore vb kendisine direkt bağımlı ülkelerde üretimi rahatlıkla gerçekleştirmektedir. Dünya ölçekli rekabet, üretimi en üst seviyeye çıkarırken toplumun sosyal standardını ise en alt düzeye indirgemıştır. Volkswagen, Daimler-Benz, G. Motor, Ford, Toyota vb. tekkellerin kurdukları yeni fabrikalarda çalışan işçilerin % 70'i ya geçici ya da işe ön anlaşmalı alınmıştır. Malezya, Tayvan, G. Kore, Singapur gibi ülkeler ise zaten uzun süredir çok yönlü emperyalizmin tahakkümü altındadır. Üretimin dünya ölçekli olması birbirine bağımlılığı artırmakta, hareketli sermaye çoğalmakta ve üretimin toplumsal karakteri ise en tepe noktaya çıkmaktadır.

Kapitalist aynı üretimi birden fazla alanda yaparken öncelikle şu olguları kriter alır. Üretimi gerçekleştireceği ülkenin emperyalizmin direkt egemenliği altında olmasını, en feodal, komprador ve faşistlerin yönetimde olmasını, sendikaların ve sendikal mücadelenin ya çok zayıf ya da direkt devletin denetimi altında olmasını, ülke sınırları içerisinde kalifiye elemanların bulunmasını, çok ucuz iş-gücü ve hammadde kaynaklarının bulunmasını ve metayı sunacak pazara yakın olmasını bu kriterler arasında sayabiliriz. Dünya ölçekli ve çok uluslu tekkeller özellikle ciddi siyasal risklerin olduğu ülkelere yatırım yapmaktan kaçınırlar. Bu gibi ülkelere ancak IMF ve WB'nın garanti ve teminatlarını alarak yatırımı gerçekleştirirler.

Günümüzde dünyanın en büyük 500 tekeli, dünya ekonomisinin %

33'üne sahip iken, dünya çalışır nüfusun sadece %0.04'ün biraz üzerinde işçi çalıştırmaktadır. Dünyanın en büyük 100 banka ve finans kurumu, dünya stok kapitalinin % 65'ine yakın olan 25 trilyon doları egemenliğinde tutmaktadır. Dünyanın en büyük tekellerinin 1996 yılında ki satışları, dünyanın en küçük 105 ülkesinden çok daha fazladır. Sadece G. Motor'un 1996 yılı satışı 168 milyar dolardır ve bu rakam 500 milyon nüfusa sahip 10 ülkenin yıllık üretiminden daha yüksektir. 1996 yılının en büyük 500 tekelin ilk 16'sının gelir ve işçi sayısına çok kısa bir göz atalım.

Tekel İsmi	Gelir (mil)	İşçi Sayısı (bin)	Tekel İsmi	Gelir (mil)	İşçi Sayısı (bin)
General Motor	168. 369.0	647.000	Sumitomo	119. 281.3	26. 200
Ford Motor	146. 991. 0	371. 702	Toyota	108. 702.0	150.000
Mitsui	144. 942.8	41. 694	Wall-Mart Stores	106. 147. 0	675. 000
Mitsubishi	140. 203. 7	35. 000	General Electric	79. 179. 0	239. 000
Itochu	135. 542. 1	6. 999	Nishho Iwai	78. 921. 2	17. 497
R. Dutch/Shell	128. 174. 5	101. 000	NTT	78. 320. 7	230. 300
Marubeni	124. 026. 9	65. 000	IBM	75. 947. 0	268. 646
Exxon	119. 934.0	79. 000	Hitachi	75. 669. 0	330. 152

Dünyanın en büyük 200 tekelinin 1996 yılı satışı 7.1 trilyon dolar iken, ekonomisi en büyük 9 ülke hariç (ABD, ALM, FRS, ÇİN, CAN, İTAL, İNG, BREZ, JPN) diğer tüm ülkelerinin yıllık satışı ise 6.9 trilyon dolardır. Dünya sigara ve tütün tekeli Philip-Morris Yeni Zellanda'dan, dünyanın en büyük araba tekeli Toyota Norveç'ten, Ford Motor Güneye Afrika'dan, Mitsubishi dünyanın en kalabalık 4. ülkesi olan Endonezya'dan daha büyüktür. Daha açık bir ifade ile **bu tekeller dünyanın 162 ülkesinden daha güçlüdür.**

Dünyanın en büyük yiyecek ve içecek tekeli olan PepsiCo, 100 ülkede faaliyet yürütmekte olup 500 alanda üretim yapmakta ve 400 binin üzerinde işçi çalıştırmaktadır. Dünyanın en büyük yiyecek sağlayan tekel-lerin başında gelen Nestle 126 ülkede faaliyet sürdürmekte ve 220 bin işçi çalıştırmaktadır. Dünyanın en büyük 500 tekelinin hegemonyası karşısında insanlık kendi tarihinde hiç karşılaşmadığı bir zulüm imparatorluğu ile karşı karşıyadır. Bu imparatorluk önceki imparatorluklara kıyasla çok daha vahşi, saldırgan, kudurgan ve sinsidir. Önceki hiç bir imparatorluğun bu imparatorluk gibi ne gücü, ne silahı, nede kontrol mekanizması vardı. Bu imparatorluk, insanlığın yüzkarası olan Hitler, Musolini, Franko vb'lerinin toplamının yüzlercesidir. Ve bu imparatorluk üretimden giderek uzaklaşmakta, kağıt ve kuponlara yakınlaşıp parazitlenerek çürümekte ve

kendi sonunu daha çok hızlandırmaktadır.

Emperyalist ülkelerde işsizlik çoğalmakta, yoksulluk artmaktadır

Aşırı üretim kapitalist-emperyalist ülkelerde krizi derinleştirmekte, küçük ve orta ölçekli on binlerce işletme iflas etmektedir. Pek çok işyerlerin iflas etmesi işsizliği artırmış, yığınların alım gücünü düşürmüştür. Stoklar ise alabildiğince şişmiştir. Kar oranlarını sürekli yüksek tutmak isteyen te-keller, bazı sektörlerde üretim, hammadde ve iş gücünün çok ucuz olduğu bağımlı ülkelere kaydırmışlardır. Bu durum emperyalist ülkelerde toplu-mun refah düzeyini ciddi oranda etkilemiştir. Kapitalist üretimin esas amacı en yüksek karı sağlamak olduğundan, ülkesinin refah sorunu ve herkese iş bulma gibi esaslı bir derdi olamaz. O, üretim maliyetini her za-man en düşük seviyeye indirmek, karı en üst düzeye çıkarmak ister.

Kapitalist için işsizlik, ücretleri düşürmenin en iyi ve güçlü kozudur. Kapitalist ekonomi bu yönüyle kendi pazarını daraltmaktadır. Emperyalist ülkeler iç pazarın daralması, işsizliğin artması ve alım gücünün düşmesi ile sermaye ihracı dışarıya daha hızlı akmaktadır. Esas faktörlerin (ucuz hammadde ve iş gücü, pazar) yanısıra iletişim ve ulaşım teknolojilerinin alabildiğince gelişmesi, hızlanması sermayenin dışarıya akmasına yardımcı olan diğer etkenlerdir **Üretimi geri bırakılmış ülkelere kaydırılan sektörler, genelde fazla kar getirmeyen, eski klasik sanayi dalları, hantal ve ekolojik tehlike gösteren sektörlerdir.** Tabi bunların yanında kutup ve bölge pazarına hakim olma stratejisine uygun biçimde az işçi çok kar sağlayan otomotiv, elektronik, finans vb. gelişkin sektörler de kaydırılmaktadır.

Yüksek teknolojiye sahip olan kapitalist, ya kendi ülkesinde işçi sayı-sını azaltma ve ücretleri düşürme yoluna gider ya da çok fazla stratejik öneme sahip olmayan üretimi ülkesinden bağımlı ülkelere kaydırarak üre-tim maliyetini düşürerek yüksek kar elde etme yoluna gider. Son yıllar emperyalizmin içine düştüğü kriz sonucu pek çok işletme iflas etmiş, bü-yük tekkeller ise üretimi belli ölçüde Orta ve Güney Amerika'ya, Uzak Doğu Asya'ya, Orta Avrupa'ya kaydırarak kendi ülkelerindeki bir çok iş-letmeye kilit vurmuşlardır. Bu durum ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya, Hollanda vb. emperyalist ülkelerde yoğun biçimde yaşanmakta-dır. Aşağıda ki çizelgede, Avrupa Birliği üyesi 6 ülkenin 1990 ile 1996 yılları arası işsizlik ve yarım gün (part-time) işçi yüzdeleri verilmiştir. Egemenler tarafından ifade edilmeyen gerçek rakamlar, ifade edilenin üzerindedir. Özellikle yarım gün ve anlaşmalı işçi sayısı belirtilenden çok

yüksektir.

Ülke	İşsiz 1990	Yarım Gün İşçi	İşsiz 1996	Yarım Gün İşçi
Belçika	% 7.2	% 11.2	% 9.9	% 14.8
Fransa	8.9	13.1	12.5	16.7
Almanya	4.7	15.2	9.4	17.8
Hollanda	7.5	32.3	6.8	39.5
İngiltere	6.9	21.7	8.4	26.2

Örneğin İngiltere’de çalışan nüfusun % 43’ü yarım gün veya kısa süreli sözleşmelidir. Bu ülkede 1960’lı yılların sonlarında 9 milyona yakın işçinin çalıştığı ağır sanayi sektöründe, bugün çalışan işçi sayısı 3.5 milyonun biraz üzerindedir. İngiliz egemen sınıflarının 1994 ve 96 yılları arasında ‘işsizliğe çare bulduk’ söylemi tamamen bir abartıdan ibarettir.

Çünkü bu süre içinde bulunan 140 bin işin, 105 bini yarım gündür. Hollanda’da çalışan işçilerin %50’si yarım gün veya geçici statüde anlaşmalı işçidir. Teknoloji gelişip üretime girdikçe işsiz sayısı hızla çoğalmakta, yoksulluk artmaktadır. İki binli yılların başından itibaren emperyalist ülkelerde işçilerin en az % 50’si yarım gün veya sosyal hakları hemen hemen olmayan özel anlaşmalı işçi olacaktır.

Itochu, Nike, Microsoft, Intel, Samsung vb. tekeller her yıl milyarlarca dolar gelirleri olduğu halde, en fazla bir kaç bin işçi çalıştırmaktadırlar. daha önceden ‘çok’ işçi çalıştıran IBM ve General Motor gibi tekeller de son gazla işçi kıyımına gitmektedir. Örneğin IBM 1987’de 420 bin işçi çalıştırırken, bu sayı 1995’te 268 bine düşmüştür. Bu örnekler daha da çoğaltılabilir ancak, bu bir iki örnek dahi gelecekte işsizliğin ve yoksulluğun ne düzeye varacağını göstermeye yeterlidir. Artık emperyalist ülkede işçiler, sömürge ve yarı-sömürge ülke emekçilerine daha çok yakındırlar. ABD’de işsiz sayısı, resmi ağızlarca 10 milyon gibi çok düşük bir sayı söylene de, gerçek rakam en aşağı 15 milyondur. Bu ülkede çalışan nüfusun en az 36 milyonunu da yarım gün veya kısa süreli anlaşmalıdır. Aşağıdaki çizelge bir kaç ABD tekelinin 1990 ile 1995 yılları arası kar oranı ile aynı tarihler arası işçi sayısını göstermektedir.

Tekeller	1990-95’te Kar	1990-95’te İşçi
Digital Eguipment	+ % 83	-% 51
McDonnel Douglass	+ % 44	-% 48
General Electric	+ % 39	-% 26
Kmart	+ % 38	-% 33
IBM	+ % 33	-% 33
General Motor	+ % 7	-% 24

Bu gidişat karşısında, emperyalist ülkelerde işçi sınıfı işsizliğe, de-regulasyona, özelleştirmeye, ücret kesintilerine, sosyal haklarının kısıtlanmasına karşı yoğun eylemlilikler gerçekleştirmektedir. Emperyalizmin bu yönelimi doğal olarak işçi sınıfı ve emekçileri daha da radikalleşmeye çekmektedir. Özellikle son yıllar, AB ve ABD’de işçi aristokrasisine rağmen işçi sınıfında ciddi kıpırdanışlar olmaktadır.

Geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalist vahşet

Emperyalizm tarafından geri bırakılmış, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin emperyalizme olan borçları, her yıl milyarlarca dolar geri ödedikleri halde günümüzde bir trilyon 850 milyar dolar civarındadır. Borçlu ülkeler her ay emperyalistlere 13 ile 14 milyar dolar arası borç ödemektedir. Bu rakamın eğitim ve sağlık alanına harcanması durumunda dünya insanlığının eğitim ve sağlık gibi bir sorunu kesinlikle kalmayacaktır. Geri bırakılmış ülkeler emperyalizme 1971’de 70 milyar dolar borçlanır iken 1981’de bu rakam 600 milyar dolara çıktı. Emperyalist verdiği borç ve fazine ek olarak, verilen borcun bir işlem ve muhasebe servisinden geçtiğini iddia ederek bunuda borçluya dayatmaktadır. Emperyalist 1981’de 600 milyar dolar borç verirken, bu borcun faizi hariç, 1970 ile 1981 arası borcun servis ve muhasebe işlemleri için 120 milyar dolar almıştır.

Örneğin Uganda 1995 yılında bir insanın 2.5 dolar olan sağlık ihtiyacını karşılayamazken, aynı yıl bir insan başına emperyalistlere 30 dolar ödeme yapmıştır. Aşağı Sahra (Nijer, Çad, Mali, Sudan vb.) bölgesinin emperyalistlere olan borcu şu an 220 milyar dolara yakındır. Bu rakam tüm Afrika kıtasının yıllık ihracatından iki buçuk kat daha fazladır. Bu Afrika’ya giden yardımın % 60’lık bölümünün emperyalistlere tekrar geri döndüğü anlamına gelir. Su ve kuru ekmek dahi bulamayan, açlık ve sefalet içerisinde bırakılan Afrika emperyalistlere her yıl 400 ile 550 milyon dolar arası borç ödemektedir. Dünyanın en fakir 40 ülkesi borcunun muhasebe işlemine ödediği (eğer ödeyebilirse) mebla ihracatından üç kat daha fazladır.

Hindistan’da 1993’te WB ve IMF baskısıyla ekonomik ‘reform’ yapılmadan hemen önce, ülkede kayıtlı işsiz sayısı 36 milyon iken ‘reform’ sonrası 10 ay içinde kayıtlı 7 milyon işsiz daha arttı. Ve şimdi Hindistan’da kayıtlı işsiz sayısı 60 milyonu çok aşıyor. Asya’da bugün 680 milyon insan mutlak yoksulluk sınırındadır. Dünya’da 4 milyar insan yoksulluk ve sefalet içinde iken, 1 milyarın üzerinde insan

da mutlak yoksulluk girdabındadır. Günümüz dünyasında 2 milyar insan susuzluk sorununu ile yaşarken, 150 milyar dolayında insanın da başını sokacak bir kulübesi dahi yoktur. Her yıl açlık ve bulaşıcı hastalıktan 14-15 milyon çocuk ölmektedir.

21.y.yılın “dünya barış ve kardeşlik asrı” olacağını söyleyen egemen sınıflar, bunun alt yapısı için her yıl en aşağı 1.5 trilyon doları savaş araçlarına yatırmaktadırlar. Biz insanlığa ‘barış’ ve ‘kardeşlik’i hediye edecek olan bu vampirler, sürekli toplu katliam, soykırım ve işkence metodları üzerinde araştırma yapmaktadırlar. Zalimlerin tüm amaçları, derdi ve fiiliyatları, biz emekçileri daha vahim zulüme uğratmak, kırdırtmak, sefalet ve cehalet kıskacında inim inim inlettirmektedir. İşte kapitalist-emperyalizmin sisteminin 21.y. yıl ‘refah’lı ve ‘kardeşlik’ dünyası!

Dünyada emperyalizme en çok borçlu olan kıta hiç şüphesiz Latin Amerika’dır. Bugünkü borcu 620 milyar dolara yakın olup, sadece faizi 25 milyar doların üzerindedir. Bu oran tüm Latin Amerika Kıtasının GSMH’nın % 45’i demektir. Latin Amerika’da mutlak yoksulluk sınırında bulunan insan sayısı 200 milyon civarında olup, bu oran toplam nüfusun % 50’sini oluşturmaktadır. 11 milyonluk Ekvator’da 1.5 milyon insan açlıkla karşı karşıyadır. Pazarın emperyalist güçler tarafından istila edildiğini, en çok kar getiren kamu malları ve pek çok doğal zenginlik kaynaklarının da özelleştirme adı altında bu ejdarhalara beş kuruşa peydahlandığını düşünürseniz, vahşi emperyalist kapana kısırılmış bir Latin Amerika de-regulasyon ve özelleştirme yapmasında kim yapsın!

Özellikle Arjantin ve Brezilya’nın tarım ve hayvancılıkta dünyanın en önemli merkezlerinden oldukları söyleniyor. Ancak, burada, bu sektörlerde Iowa Beef, ConAgra, Kroger, PepsiCo, Sara Lee, Unilever, Nestle, Metro, Benetton, Carrefour vb. emperyalist tekeller tarafından ele geçirilmiştir. Bu tekellerin et, süt, yağ, deri ve yün bakımından 100 binler ve milyon ile ancak sayılabilen hayvanları (tavuk, hindi, koyun, dana, domuz vb.) içeren çok büyük çiftlikleri, tarım alanında ise binlerce hektarlık onlarca köyleri var. Evet Brezilya’nın araba ihracatında dünyanın 5. Ülkesi olduğu gibi, Arjantin de dünyanın en büyük tarım ve hayvancılık mamüllerini ihraç eden ülkesidir. Evet ama! Buradaki pazarın, üretenin ve satanın sahibi, gelen parayı kapan kim? Brezilya’dan Carlos, Colombia’dan Horacio, Arjantin’den Miguel’mi? Yoksa! ABD’den William, Japonya’dan Masamitsu ve Almanya’dan Hans’mıdır.

Milyarların emeği üzerinde parazitlenen ve can çekişerek çürüyenler

Kapitalizmin emperyalist aşaması; insanlığın işsizlik, evsizlik, yoksulluk ve sefaletine çare bulamaz. Çünkü dünya insanlığına bu cefayı bir kadermiş gibi çektiren, doğuran, geliştiren ve sayısını hızla çoğaltan kendisidir. Golf zevki için yılda 40 milyar, değişik ülkelerde damak tadı için 350 milyar, enteresan şeyler görmek için 780 milyayr, modaaya uygun giyinmek için 1.5 trilyon dolar harcayan emperyalizm zevki-i sefası, şanı şöhreti, 'asil ve asalet'in tadını, yoksulluk girdabında yaşam ile ölüm arasında boğuşan 5.5 milyar insanın emeği üzerinden çıkarmaktadır.

Kapitalizmin emperyalist aşaması; insanlığın her an yaşadığı işkence, katliam, zulüm, soykırım ve savaşlara çare bulamaz. Çünkü aşırı kar ve sömürü hırsıyla her yerde haksız ve gerici savaşlar çıkartan, insanlığı haksız-gerici savaşlara sürükleyerek katleden, toplu katliamlardan ve soykırımlardan geçirten emperyalizmin kendisidir. Yeni zulüm ve soykırım metodları için trilyonlarca dolar harcayan, en tatlı rüyalarımıza, en derin düşlerimize sağanak yağmur misali bomba yağdıran, insana düşünüyor-duyuyor-görüyor-yürüyor diye olmadık vahşeti yaşattıran, insanı kendisine-topluma-doğaya ve uzaya düşman yetiştiren emperyalizmin kendisidir. Kapitalizmin emperyalist aşaması, çırpındıkça batıyor, yedikçe çürüyor, kudurdukça can çekişiyor.

Kapitalizmin emperyalist aşaması; insanlığa gerçek anlamda bir barış, kardeşlik, mutluluk ve refah getiremez. Çünkü yaşamı üreten ve örgütleyenler, zenginliği yaratan ve ilerletenler, her çeşit aracı üreten ve geliştirenler, dünyayı kuran ve yaşatanlar, toplumsal bir varlık olan insanı mutlu edecek, toplumu refah, barış ve kardeşlik içinde yaşatacak insanlık, kendisini çeppe çevre saran emperyalizmin esaret zincirlerinden başka hiç bir şeye sahip değildir. Zorunlu uyutulmalar, zorunlu uyanmalara daha çok gebedir. Uyutanlar ile zorunlu uyutulanlar arasında sınıf çelişkileri çok daha keskin, fark çok daha büyük, açığı çok daha geniştir.

Çünkü 5.5 milyar insanın barış ve kardeşliğini, mutluluk ve refahını, umut ve ümidini katleden, süngüleyen emperyalizmdir. Bir avuç insanın refah sicili, 5.5 milyar insanın mutsuzluğu, yoksulluğu, sefilliği, sefaleti ve esareti üzerinde inşa edilmiştir. Bir avuç zümrenin barış tuzağı, 5.5 milyar insanı sömürü, baskı, zulüm ve köleliğinin dipçik zoruyla itaat ettirilmesi üzerinde kurulmuştur. Bir avuç çetenin kardeşlik aldatmacası, 5.5 milyar insanın artı-değeri, emeği ve tüm yaratıcılığının esareti üzerinde tesis edilmiştir. Tüm bunlar; biz emekçilere emperyalizm ve uşaklıkta

yeminli iş-birlikçilerin yaldızlı zehiri ve “Sam Amca”nın afsunlu son entrikalarıdır. Tüm bunlar; biz ezilenlere kuzu postuna girmiş aç kurtların ve ‘insan hakları’ görünütülü zifiri karanlık sahibi zebanilerin iğrenç saldırı- larıdır.

Yığınlar zulüme bir avuç insan görünümlü yaratığın aşağılık kahkahaları arasında götürülüyor... İnsanlık işkenceye bir kaç despotun zevkiyle alınıyor. Soykırımlar, bir avuç vampirin emrinde çoğalıyor. Sefalet, bir kaç tok kurtun hükümranlığında gelişiyor. Milyarların açlığı, sefaleti, yoksulluğu artıyor... ve de bilinçli öfke, cürret ve cesaret inadına çoğalıyor. Bir avuç insan kupon keserek, kağıt ve para alıp satarak çürümeye yüz tutarken; milyarlar zam-zulüm, kan-revan, cefa-çile, yokluk ve yoksulluk içerisinde can bedeli nice badireler aşarak boy veriyor...

Ve sonuç...

Yazımız içerisinde emperyalizmin baş çelişki ve yapısal bunalımlarına, de-regulasyona, teknolojinin önemine ve emperyalistin teknolojiye olan ihtiyacına, kapitalist sistemde teknolojiye yüklenen misyona, iletişim teknolojisinin günümüzdeki önemine ve icraatlarına, bölüşülmüş pazardan yeni pay kapma dalaşlarına, bankacılık-finans, savaş ve iletişim sektörlerindeki somut gelişmelere, emperyalistlerin kutup oluşturma nedenlerine, NAFTA-AB-APEC emperyalist kutupların durumlarına, avantaj-dezavantajlarına, kutup liderlerinin daha çok nerede ve niçin yoğunlaştıklarına, gerici medya tarafından şişirilen “Asya Kaplanları” balonuna, ilerki süreçte gündeme gelebilecek yeni emperyalist güçlere, avantaj-dezavantajlarına, aşırı kar ve sömürü hırsının dünya emekçilerine ve ezilen dünya halklarına getirdiklerine, kapitalist ülkelerde işçi sınıfının durumuna, teknolojinin buradaki icraatlarına, geri bırakılmış sömürge ve yarı-sömürge ve ülkelerde emperyalist yağma ve vahşete, ve de en son olarak da can çekişen, çürüten emperyalizmin nelerin kaynağı olduğuna ve ‘yeni’ entrikalarına çok kısa vurgular yaptık.

Emperyalizmin bunalımı çok daha derin ve daha çok can çekişiyor. Gelişmiş teknolojinini sanayide kullanılması işsizlik, yoksulluk ve sefaleti daha çok artırıyor. İşçi kıyımı, ücret ve sosyal yardım kesintileri hızla çoğalıyor. Üretimin toplumsallığı en tepe noktaya çıkması ile dünya emekçilerinin birbirine yakınlaşması sürekli artıyor. Dünya emekçileri ve ezilen halklar için enternasyonalizmin önemi, üretim faaliyetinde çok daha iyi anlaşılıyor.

Başta enternayonal proletarya olmak üzere, dünya ezilenleri birbirine daha çok yakınlaşıyor. Emperyalist zincirin her bir ülke somutundaki hal-

kanın parçalanması kaçınılmazlığını daha çok dayatırken, zincirin bölgesel halkları arasındaki dayanışma önemini artırıyor. Meksikalı emekçi Türkiye'den, Türkiyeli emekçi Malezya'dan, Malezyalı emekçi Fransa'dan Fransalı emekçi Arjantin'dan fazla uzak değildir artık. Tersine her geçen gün yakınlaşma ve dayanışmanın önemi daha çok artıyor.

Evet... ne demiştik! Üretimden uzaklaşan, kupon kesen, kağıt alan-satan, tuşa basan, spekülâtör dedikosu ile türettiği pazarla yaşanan emperalizm, çürüyen ve can çekişen kapitalizmdir. Yeniyi, diriyi, güzeli ve özgür geleceği muştulayan proletarya, bu gün herşeye rağmen çok avantajlıdır. Kapitalizmin dünya emekçilerine sefalet ve vahşetten başka vereceği hiçbir şeyi yoktur. Teknoloji ilerledikçe, işsizlik ve yoksulluk çoğalıyor. Bir avuç zümrenin zenginliği korkunç boyuta erişirken, milyarların açlığı artıyor. Mars'a gidilecek bir yüz yılda, insanlık yer yüzünde mars ediliyor.

Uydular yükselirken semaya, canlı yüz binler toprağa gömülüyor. Birileri için fezada şehirlere kurulumlar yapılırken, milyonlar dünyada başını sokacak kulübe bulamıyor. Çok düşürülenler uzun zamandır çok yükselenler tarafından uyutularak alıktırıldı. Çok yükselenler fazla yükseldiğinden afallanarak çürümeye yüz tutarken, çok düşürülenler fazla düşürüldüğüne şaşırarak ayağa doğrulmak için hızla direşmekte. Fazla olup çok düşürülenler, düşürüldükçe, az olduğu halde çok yükselenleri ayağından tutup boynundan yere çakacaklar.

Çelişkiler en çok sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde keskinleşiyor. Bu ülkelerde devrimci ve komünist güçler önderliğinde sürdürülen silahlı mücadele giderek güçlenmekte ve taban toplamaktadır. Mao sonrası, Maoist güçlere her zamandan daha çok güven vermektedirler. Dayanışma, güç ve eylem birlikleri artmakta, silahlı mücadeleye yönelim noktasında destekler ise çoğalmaktadır. Anti-emperyalist zeminde devrimci-komünist güçler daha çok biraraya gelmekte, emperalizme karşı ortak mücadele zeminini güçlenmektedir. Dünya Maoistleri, kendilerine ve güçlerine güvenmeyi esasa alarak, kavga dostları ile bundan böyle daha çok kenetlenecek ve kavgayı daha güçlü vereceklerdir.

Emperyalizmi her açıdan tanımada, tahlil etmede, gidişatını anlamada ve gerçekliğini açık ortaya sermede, enternasyonal proletaryanın ölümsüz önderlerinden Lenin yoldaşın emperyalizmin tahlili bugün daha çok önem ve değer taşımaktadır. Marks-Engels, Lenin, Stalin ve Mao yoldaşların kıvılcığı bugün daha çok anlamlı ve elzemdir. Enternasyonal proletarya ve ezilen dünya halklarının Marksizm-Leninizm-Maoizm'e olan ihtiyaçları her zamandan daha çok gerekli ve zorunludur. Dünya ge-

nelinden ülkemiz somutuna ustaca uyarlanan ve uyarlanacak olan Kaypakkaya güzergahı ülkemiz işçi sınıfı, Kürt ulusu ve tüm ezilenler için zorunludur.

Hayatı ve herşeyi yaratan, geliştiren ve yetkinleştiren biz olduğumuza göre, bugün olduğumuz durumdan çok daha iyi durumda olabiliriz. Her baskı ve zulmü gören, ölen biz; ayağa doğrularak örgütlenmesi ve silahlı kuşanması gereken de biziz. Sıkıntı ve yoksullukla dolu bir yaşam künyemize kazılmışken, kısa sürede mücadelede “doyduk” diyen biziz. Düşmanımız, düşmanı olan bizlerin örgütlemeye çırpınırken, önemini bildiğimiz halde kendimizi örgütlemeyen biziz. Geleceğin sahipliğinden dem vururken, bugünü sahipsiz bırakan biziz. Mahale ve şehirleri örgütleyeceğiz derken, evimizi örgütlemekten sürekli uzak kaçan biziz. Bekle-gör, bil-sakla, iste-verme, sor-sorulma, o yürüsün-sen konuş politikası en büyük çıkmazımızdır. Tüm bunlar aydınlıkta konuşup karanlığa kaçmanın teorisidir. Mücadelede ‘kararlı’ bir avuç zebani düşmanımız karşısında, mücadelede kararsız milyonlar biziz. Düşmanımızın en güçlü ve en büyüğü, hiç şüphe yoktur ki mücadelede ikilemli, tereddütlü ve kararsız oluşumuzdur.

Microsoft, Intel, Dijital Satalit, Boing, Xerox vb’leri... emperyalizm bir hiçtir.... çünkü onlarıda üreten, yetirtiren, geliştiren ve açıklarını bilen biziz. Sınırsız bir sistem kurma iddiamız, ilk önce kendi sınırlarımızı aşma ve parçalama ile başlar. Sömürsüz bir toplum yaratma cürretimiz ise ilk etapta içinde olduğumuz sömürücü sisteme baş kaldırmaktan geçer. İstemek cürret etmekle, arzulamak cesaret etmekle, bunlara yönelmek mevcut sistemi isyan edip başkaldırmakla olur. Bunlar zor değildir. En büyük zor, bizim zorluk çıkarmamızda... İnanın, beyin ve yürekte yanın... Zorlukları aştıkmi, proletaryanın zorunluluklarında buluşmak ve zoru zor ile yıkmak hiçte zor değil. Yeterki emek sömürüsüne karşı verilen mücadelede kendimize dirayetli bir yer bulalım! Yeter ki düşmanımız gibi, birazda biz kararlı olalım! Gerisi mi? O çok rahat gelir ve kendisini, sana fazlasıyla anlatır...

Ve milyarlar... insanlıktan uzaklaşan, kokuşan ve çürüyen... ve can çekişen bir avuç vampir düşmanı ile... sınıf bilinçli kinlerini örgütleyerek, öfkeleri kuşanmış zorunlu voltanın son turlarını atarlarken... dorukların patika yolunda mavzerli adımlar hızlanıyor ve adımlar hızla çoğalıyor... cephemizde... baskı altında yürüme turları kısalmakta, özgürlüğü muştulayan güzergah belirginleşmekte... hemen yanibaşımızda aniden çıkıveriyor bilge mavzerli... dağların doruklarından heybetlice.. özgür geleceğe... aydınlık yarınlara uzanan patika yol... ovaya ustaca süzülürken coşkunluğu

artmakta... ve patika yol, sınırsız ovalara ulaşırken Partizan sabırsızlığıyla taşıp coşmakta... sınıf bilinçli hasret, özlem ve sevdayı yüreğin korunda çarpmakta.. doruklardan filizlenen ve Astenosfer 'e kök salan mavzerli patika... hücumlarda milyonların görkemliliği ile hemen genişleyerek... son hıza ve tam gaza uygun vaziyet almakta... ve asırlık bilinçli sevda, tarihinin en büyük cürret ve cesareti ile... asırların esaretini, tarihin çöplüğüne atarak... iddiasını büyüterek ilerliyor...

Yararlanılan Kaynaklar (kitap, dergi, makale...)

A journal of world affairs-Orbis-1997
A journal of theoretical politics-1997
A national security strategy of engagement ve enlargement- 94
Aviation week and space technology-1996
Beijing's reach in the south China Sea-Orbis-1996
Crime and employment- 1995
Current politics and economics of Japan-1997
Direction of trade statistics-1997
European management journal- 1997
European economic review- 1996
Friends or Rivals? US-Japan relations- 1996
Foreign direct investment and trade in Eastern Europe- 1996
Foreign affairs- 1994
Global village or global pillage- 1993
Global dreams imperial corp. and the new world order- 1994
Inter-economics (üç sayı)- 1997
In globalization technology and competition- 1993
In future competition telecommunications- 1997
Managing the global economy- 1995
Mergers and acquisitions 1986 to 1996- 1997
National review; stand up and fight- 1994
Predicasts (iki sayı)- 1997
Re-building military ties to Tokyo- 1995
Structural change on economic dynamics- 1997
Social trends- 1994
The American yearbook- 1996
The Bretton Woods system, concept and practice- 1995
The bulletin of the atomic scientist (iki sayı)- 1997
The conflict environment of 2016- 1996
The European Union structure and process- 1996
The European Union and world- 1997
The New Pacific community- 1996
The US-Japan security alliance in an Asian context- 1997
The World economy- 1995
The World yearbook- 1996
Tokyo business today; can it save the US-Japan alliance- 1995
US security strategy for the East Asia Pacific region- 1995
When corporations rule the world- 1995
World power and world money- 1993
World transport policy and practice- 1997

Düzenli yararlanılan haber-yorum- araştırma dergileri

Business Week , Convergence , Euromoney, European Business, Fortune, Far Eastern Economic Review, Information Strategy, News Week, New Europe, South , The Banker , The Economist, The European , Time

Emperyalistler arası keskinleşen rekabetin ortaya çıkardığı askeri oluşum; Avrupa Ordusu

Avrupa Ordusu oluşturma çabası emperyalistler arası dalaşın ekonomik alandan, askeri bir alana sıçramasının olasılığının giderek arttığını, emperyalist-kapitalizmin yapısında ki çürümenin dibe vuruşunda görmek mümkündür. Krizi çözebilme, atlatabilme becerisi yerine krizi yönetme ile durumu idare etmeye çalışan emperyalistler 1. ve 2. Emperyalist Paylaşım Savaşları öncesindeki sürece benzer bir süreci yaşamaktadırlar.

Avrupalı emperyalistler 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan günümüze, ABD emperyalizmine teslim ettikleri güvenliklerini, artık kendileri gerçekleştirmenin ve böylece ekonomik anlamda gerçekleştirmeye yöneldikleri atılımı, askeri alanda taşımının adımlarını hızlandırdılar. Almanya, İngiltere ve Fransa'nın başını çektiği AGSK (Avrupa Güvenlik ve Savunma Konseyi) geçtiğimiz günlerde 60 bin kişilik ortak bir güç oluşturmak için ciddi bir adım attı. Modern revizyonist ve sosyal emperyalist diktatörlüklerin çöküşüyle birlikte ABD'nin askeri himayesine ihtiyaç duymayan Avrupalı emperyalistler ilk önce NATO'yu tartışma konusu yaptılar. **Varşova Paketi**'nin dağılması nedeniyle varoluşunun temel gerekçesi "komünizm tehdidine karşı hür dünyayı savunmak" olan NATO'unun dağıtılabileceği gerekçesini öne süren Avrupalı emperyalistlerin bu yönlü çabaları, ABD'nin denetiminde olan ve ABD'nin ihtiyaçları ve yapmaya çalıştığı düzenlemelerde, askeri operasyonlarda önemli işlevi olan NATO'yu dağıtamadılarsa da, tek başlarına rekabet edemedikleri ABD emperyalizmine karşı böylece bir blok halinde oluşturdukları AB çatısını ilk etapta 60 bin kişilik ortak bir askeri güçle donatmayı kararlaştırdılar.

AB dönem başkanı Finlandiya'nın Avrupa Güvenlik ve Savunma Konseyi (AGSK) konulu rapor taslağı AB devlet ve hükümet başkanlarının yaptığı toplantıda alınan kararlarla kabul edildi. Kabul edilen raporda AB'nin AGSK çerçevesinde siyasal ve askeri organlar oluşturma, NATO ile işbirliği çerçevesinde, "barış"ı korumaya gibi operasyonlarda yer alma isteği belirtilirken, AB üyesi olmayan yahut NATO içerisinde yer alan devletlerle ve AB'ne aday ülkelerle bu noktada işbirliği, danışmadiyalog güvenceleri verileceğini işaret etmektedir. Fakat AGSK'nın tek karar mercii olduğu ve karar mercii içerisinde de yalnızca AB üyesi ülkelerin

yer alacağıında altı çizilmiştir.

Bu rapora göre 2003 yılına kadar oluşturulacak Avrupa Ordusu'nun işleyiş mekanizması da şöyle olacak; AB üyesi her devletin üst düzey yetkililerinden oluşacak bir **“Sürekli Güvenlik ve Politika Komitesi”**, genelkurmay başkanlarından oluşacak bir **“Askeri Komite”** ve bir **“Genelkurmay”** yapısı.

Türkiye'nin karar mekanizması içinde yer almadığı için tepki gösterdiği AGSK, Türkiye gibi aday ülkeleri karar mekanizmasına katmazken yapacağı operasyonlarda bu ülkelerden yararlanmayı hedeflediği açıktır. Şimdilik NATO bünyesinde de yer alan AB ülkeleri attıkları bu adımla birlikte önümüzdeki süreçlerde ABD ile kızıyacak pazar dalaşları paralelinde NATO bünyesinde yer alan bir çok ülkeyi de yanlarına çekerek NATO'nun yıllardır üstlendiği misyonu kendi denetimlerinde olan AGSK'ne yüklemek istemektedirler. Bu durum **paylaşılmış sömürü alanlarının yeniden paylaşımı mücadelesinin sertleştirdiği emperyalistler arası rekabetin doğal sonucu olacaktır**. Ekonomikörgütsel alanda devam eden kapışma askeriörgütsel alana taşınmaktadır.

ABD, AB bünyesinde yaşanan bu gelişmeden oldukça rahatsızdır. AB'ne aday üyeliği kabul edilmesi için yoğun bir destek sunduğu **Türkiye'yi burada bir Truva Atı işlevine büründürerek** Türkiye üzerinden AGSK içine müdahale etme çabaları da sonuçsuz kaldı.

NATO üyesi Dışişleri Bakanları'nın yaptığı toplantıya katılan **NATO Avrupa Kuvvetler Komutanı General Wesley Clark** ABD'nin rahatsızlığını ifade etmiştir. Wesley Clark, basına yaptığı açıklamada üstü kapalı bir biçimde de olsa konuşmasının önemli bir bölümünde Fransa'nın yaklaşımını eleştirmiştir. Çünkü; Fransa bağımsız bir Avrupa Savunma kapasitesinin geliştirilmesi gerektiğini en fazla savunan ve bu noktada çaba gösteren ülkedir. Fransa'nın askeri bağımsızlığa bu kadar ağırlık verme çabasının altında genel anlamıyla ABD'nin vesayetinden tümüyle kopuş yatsa da bu özgülde dünyanın üçüncü büyük askeri sanayisine sahip olan Fransa'nın, Avrupa özgülünde ve karar mekanizmasında kendisinin ciddi anlamda ağırlığının olduğu bu oluşumun askeri donanımından büyük bir kaynak kazanmış olacaktır. Diğer taraftan da, ABD'nin askeri alandaki gücünün etkisiyle pervasızca ve kimi zamanlar Avrupalı emperyalistleri bir oldubittiye maruz bırakan yaklaşımlarını da frenlemeyi hesaplamaktadır.

Avrupa Birliği, Avrupa Ordusu'nun oluşumu noktasında bu adımlarını daha hızlandırırken NATO'nun Kuzey Atlantik Konseyi toplantısı sonuç bildirgesinde AGSK oluşumu da değerlendirilerek ABD'nin bu oluşuma

karşı tutumu da ana hatlarıyla belirtildi. Bildirgede, AB'nin oluşturacağı askeri güce karşı çıkılmazken, bu oluşumun NATO'nun imkanlarından yararlanmasının ancak NATO ülkelerinin oy birliği ile ve her talebin ayrı ayrı onaya sunulmasıyla mümkün olabileceği belirtildi. Yine bu bildirgede AB'nin NATO'dan bağımsız NATO imkanlarıyla hareket etmesi için bir takım ön koşullar sıralandı. "AB'nin, NATO'nun katılmadığı askeri eylemlerde değerlendirmek üzere, kendine özgü bir savunma yeteneği geliştirme iradesini not ediyoruz. AB'nin bu çerçevede NATO imkan ve yeteneklerini kullanmasına yönelik yöntemleri belirlemeye hazırız. AB'nin Avrupa Güvenlik ve Savunmaya bağlı konularda AB üyesi olmayan Avrupalı müttefikleriyle diyalog-danışma ve işbirliği için uygun yapılaşmaya yönelik iradesini de not ediyoruz. AB üyesi olmayan Avrupalı NATO üyelerinin AB tarafından yönetilecek askeri operasyonlara katılımı, bu operasyonların etkisini arttıracak ve ittifakın Avrupa kanadını güçlendirecektir."

Avrupa Ordusu oluşturma çabası emperyalistler arası dalaşın ekonomik alandan, askeri bir alana sıçramasının olasılığının giderek arttığını, emperyalistkapitalizmin yapısındaki çürümenin dibe vurduğunda görmek mümkündür. Krizi çözebilme, atlatabilme becerisi yerine krizi yönetme ile durumu idare etmeye çalışan emperyalistler 1. ve 2. Emperyalist Paylaşım Savaşları öncesindeki sürece benzer bir süreci yaşamaktadırlar. "Yoğunlaşan rekabet, mali genişleme ve yapısal istikrarsızlık, belli bir kapitalist gelişmenin geçiş döneminden başka bir şey değildir. Dünya ticaretinin bir önceki genişleme döneminin lideri, dünya çapındaki kapitalistin birikim sürecinin zirvesinde bulunmasının meyvelerinde bu dönemde toplar. Ancak bu dönem aynı zamanda bu liderliğin yükselmeye başlayan bir başkası tarafından, dünya ekonomisindeki egemen yerinden yavaş yavaş indirildiği bir dönemdir." (Braudel'den aktaran E. Yıldızoğlu)

Şimdilik **bölgesel savaşlar ve sömürüyü daha da derinleştirerek** durumu idare etmelerine rağmen görünen odur ki emperyalistler arası rekabetin boyutu tüm dünya halkları açısından daha büyük felaketlerin de ön işaretlerini bizlere sunmaktadır. Dünya halkları 1. ve 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda ve sonrasındaki bölgesel savaşlarda yaşadığı yıkımın daha da büyüğü olacak bu tür tehlikeleri ancak, kendi örgütlü güçleriyle hem buldukları ülkelerde hem de uluslararası alanda oluşturacakları birlikteliklerle engelleyebilirler. Bu güçleri de vardır. Talan ve yağma düzeninin ekonomikaskeri saldırganlığının her geçen gün daha da boyutlandığı günümüz koşullarında AB çerçevesinde oluşturulan AGSK, söylemi-

nin aksine, tıpkı NATO gibi dünya halklarına **Avrupa merkezli bir saldırı aygıtı olarak örgütlenmektedir**. Son aylarda özellikle liberal sol ve Kürt milliyetçileri tarafından adeta demokrasi dağıtanlar olarak sunulan ve zenginliklerine ve görece demokratik ortamlarını dünya halklarının sömürü, talan ve katliamına borçlu olan Avrupalı emperyalistler bu askeri gücün oluşmasıyla saldırganlıklarını daha da arttıracaklardır.

AB ordusunda kullanılacak silahlar

Rafale: (Fransız yapımı) Dassault firmasının çift motorlu savaş uçağı. Ordunun uçak filosunu oluşturacak.

Eurofighter Tayfun: (İngiliz, Alman, İspanyol, Fransız yapımı) Rafale savaş uçaklarının farklı modeli. İngiltere, Almanya, İtalya ordularında kullanılacak.

Saabjas 39 GRİPEN: (İsveç yapımı) İsveç tasarımı, İngiltere yapımı ve Amerikan motoruyla güçlendirilmiş benzerlerine kafa tutuyor.

Tiger(Kaplan): (Alman, Fransız yapımı) Savaş helikopteri. Tanklar ve destek birlikleri gibi kara birliklerini donatacak.

A 129 Mangusto: (Fransız yapımı) Kaplan'dan bir önceki helikopter modeli. İtalya üretiyor.

Helios: (İtalya, İspanya, Fransa yapımı) Fransa'nın uydu projesi. Helios 1A ve 18 adında iki askeri haberleşme uydusu kurdu.

Lepopard 2: Almanya 1979 yılında üretti. En az 8 Avrupa ülkesinin ordusunda bulunuyor.

Komandolar: (İngiliz) Avrupalı ülkelerin en temel askeri gücünü oluştururlar. Kosova hareketına da katıldılar.

Challenger 2: (Fransız) Loclero tanklarından farklı olarak obüs mermilerini otomatik olarak doldurmaz.

Aster: (İngiliz, İtalyan, Fransız) Füzesavar. Amerikan Patriot füzelerinin AB ordusunda kullanılacak modeli olacak.

Özel Birlikler: (Fransa) denizci ve dağcı birlikleriyle ön plana çıkan özel birlikler. AB ordusunun temel taşları olacak.

Uçak Gemileri: (İngiliz ve Fransız yapımı) İngiltere ve Fransa 60 bin tonluk uçak gemileri için proje başlattı.

SNLE: (Fransız) Güçlü motorları bulunan ve güdümlü füze atabilen nükleer denizaltılar.

Apache: (Fransızİngiliz yapımı) Fransızİngiliz işbirliğiyle üretilen Apache füzeleri AB'yi kurtaracak.

Leclerc: (İngiliz yapımı) 40 dereceden, 54 dereceye kadar sıcaklıklarda bile sorunsuzca çalışabilmesiyle, Avrupa ordusunun en güçlü vurucu birliklerini oluşturacak.”

NATO'nun konsept değişikliği ve Avrupa devletlerinin yeni stratejisi

Son kertede, ya devrim ya da karşı devrim kazanacaktır. Ancak, bu gerçekteşene kadar yürütülecek çetin bir mücadele ve yığınla ayrıntı vardır. Ezilenlerin nesnel çıkarlarını etkileyen gelişmeler, onların toplumsal bir özne olarak müdahalesini gerektiren gelişmelerdir aynı zamanda. Bu düzeyde bir müdahale sınıf bilincini, proleter siyaseti, sınıf yeteneğini kazanmayı gerektirir. Bunun için, içinde olduğumuz sürecin niteliğini kavramada hiçbir yetersizliği kabul etmeyelim. Dayatılan emperyalist hegemonyayı izlemekle yetinmeyip kendi geleceğimize ışık tutan sınıf mücadelesine yüklenelim. Çünkü tarihin motoru sınıf mücadelesidir ve tarihi ancak ve ancak kitleler yaratabilir, ezilenler yaratabilir, biz yaratabiliriz.

“Sosyalist yayılmacılığa engel amaçlı” kurulmuş olduğu iddia edilen NATO, Rus Sosyal Emperyalizmi'nin yıkılması ile beraber iddiasındaki haklılığı yitirdiğinde varlık koşulunu yeniden tartışmaya başladı. Bu tartışmada, ABD en büyük emperyalist güçlerden biri olarak gücünü devam ettirdiğinden, bunun zayıflatılmasına karşı durarak NATO'nun işlevine dair yeni adımlar attı ve ciddi müdahaleyle NATO'ya yeni bir konsept hazırladı ve karşımızda, ABD tarafından geliştirilen, şimdilik büyük oranda kabul görmüş olan yeni NATO konsepti bulunuyor. Bu yeni konsept ile beraber aynı zamanda AB'nin kendi bölgesel çıkarlarını gözönüne alarak geliştirdiği yeni güvenlik ve savunma perspektifi de son NATO zirvesiyle sunulmuş durumdadır. Emperyalistlerin birbirleriyle olan çatışmalarının günümüzde özellikle ABD ve AB devletleri arasında olduğunu göstermesi açısından bu gelişmeler önemlidir.

Öncelikle, bu yeni konseptin yarattığı manipülasyona dikkat çekmek gerekmektedir. Bir savunma gücü olduğu iddia edilen NATO, kurulduğu andan itibaren böyle bir nitelikte olmadığını defalarca göstermiştir. Bir çok ülkede egemenlik kuran faşist diktatörlüklerin NATO tarafından desteklediği, güçlendirildiği, hatta faşist diktatörlükle sonuçlanan kimi darbelerin bizzat NATO tarafından planlanıp hayata geçirildiği, yine bir çok ülkede örgütlenmiş olan kontrgerilla (Gladio Kısa Kılıç) örgütlenmelerinin ülke halklarından gizli olarak NATO tarafından kurulup güçlendirildiği son yıllarda tamamen deşifre olmuş gerçeklerdir. İtiraf-ları dahi yapılmış bu gerçeklerin şimdi unutturulduğunu görüyoruz. Bunları akıldan çıkarmamak gerekiyor. NATO'nun başından itibaren bir saldırı örgütü olduğu ve bir çok defa bunu ispatlamış olduğu gerçeği ile bugün iddasında bulunan “savunmadan saldırı süreci”ni bir manipülasyon olarak kabul etmek ve öyle değerlendirmek gerekiyor. Sadece bunun daha açık bir hal aldığından bahsedilebilir. Tıpkı, son Filistin-İsrail anlaşmalarında CIA'nın açık bir denetleyici kabul edilmesi gibi. **ABD'nin merkezi haber alma örgütünün diğer ülkelerde gizli devlet gibi çalıştığı bilinmiyor**

değildi, ancak bu hep gizli kaldı, ortaya çıkanlar skandal kabul edildi. Ama günümüzde çok olağan bir şeymiş gibi ülkesi dışındaki bir bölgede “denetleyici” olabiliyor.

50. yıl kutlamalarının gerçekleştirildiği bu yılki NATO zirvesinde hem yeni konsept tartışmaları hem de AB'nin süreçteki perspektifi yoğun tartışılması beklenen konulardı. Ancak, bu zirve sonunda iddia edilen “birlik, bütünlük” çok iyi yürüdüğünden (!) tartışmalar Yugoslavya'ya müdahale meselesi ile sınırlı kalmak durumunda kaldı. Gelecek tartışmaları için uygun koşullar yaratılmamış, tam tersi, içinde bulunulan ortam NATO için tali sayılması gereken bir konuya yoğunlaşmıştır. Başlanırken kısa sürede biteceği savlanan savaş, daha ağır faturalarla devam ediyor. Tartışmalar bu ağır fatura ekseninde yürütüldü.

Bu durum, aslında NATO içinde de yaşanan bir kutuplaşmanın göstergesidir. Savaş içindeyken ilan edilmiş olan “birlik ve bütünlük devam ediyor” sözleri savaşın doğal söylemi olarak ortaya çıkmaktadır. Oysa geleceğe ilişkin bir sapmanın olmayışı bu birliğin ve bütünlüğün kaybedilmiş olduğunun altını çizmektedir. Bu son zirveye biçilen, yeni konsept değişikliğinin tam bir kabul görmesiydi. ABD'nin kendi egemenliğini zaruri gösterme hedefi başarısızlıkla sonuçlanmış bulunuyor. Bu hedef ertelenmiş, ertelenmekle kalmamış zayıflamıştır.

Sürecin genel özelliğini şöyle ifade etmek olanaklıdır: SSCB'nin RSE'ne dönüşmesi ve sonrasında ad değiştirerek güçsüzlüğünün ortaya tamamen çıkmasından sonra ABD tartışmasız tek “süper güç” olduğunu ilan etti. Devam eden süreçte diğer emperyalist devletler kendi geleceklerinin yeni perspektiflerini oluşturmaya başladılar. Girildiği sanılan tek kutuplu dünya “YDD” ile formülendirilirken özellikle **AB kendi bölgesel çıkarlarını her açıdan önemsemeye ve ABD denetimini yavaş yavaş geriletmeye başlayarak çok kutupluğa geçişin sinyallerini vermeye başladı**. Kısa süren ‘tek kutuplu dünya’ emperyalizmin içinde sürekli barındırdığı çatışmanın krizle birlikte artmasıyla yerini yeniden ‘çok kutuplu dünya’ya bırakmaya yöneldi. Ulus-devletlerin gerçekliklerini yitirdikleri ve artık uluslararası bir entegrasyonunun gerçekleştiği demagogjilerinin manipülasyondan öte anlam taşımadığı ortaya çıktı. Henüz netlik kazanmasa da kutuplaşmanın ana çizgileri giderek berraklaşıyor. Artık ABD tek ve herşeyi istediğince yapabilecek bir güç değil. Son savaş ABD'nin bir zorlanma yaşadığını apacık gösteriyor. Yugoslavya'da savaşı zorunluluk kabul ettiren ABD, bu savaştan istediği sonucu çıkarmamasının sıkıntılarını çok net yaşıyor. Bunun da etkisiyle NATO'nun son zirvesinde egemenliğini yeni konsept ile beraber resmileştiremedi. **“Emperyalistler arası çatışma esastır”** Leninist tezinden hareketle; yaşamın doğası gereği düşmanlıkların ve pazar dalaşlarının olacağı kesindi, durağanlık, barış, entegrasyon olamazdı.

Bu süreçte ABD karşısındaki alternatifin daha hızlı bir şekilde ortaya çıkacağını ifade edebiliriz. Soğuk savaş dönemi sonrasında, düşmanlıkların nasıl şekilleneceğini belirlemek ise anlık, bir dönemlik bir iş olamazdı. Bunun zaman alacağı bilinmekteydi. Ne de olsa ABD hakimiyet koşullarını yitirmesi, bunun kar-

şısındaki gücün de kendi hakimiyet koşullarını hazırlaması gerekiyordu. Şu anda ABD karşısında ittifaklar oluşmaya başlamış durumda. Burada en öne çıkan AB'dir. Rusya'nın buna yedeklenmesini bekleyebiliriz. Ancak, aynı zamanda Çin-Hindistan eksenli geliştirilmeye çalışılan bir ittifakın da olduğu bilinmektedir. Keza Japon'ya önemli ekonomik bir atak içerisindedir, derinden bir güçleniştir bu. AB kendi rotasını daha net çizmiş gözükmektedir. Rusya ise henüz zayıflığını tersine çevirecek bir yönelim kazanamamış durumda.

Hegemonya krizinin kendini apaçık olarak taraflarıyla, her düzeydeki çatışmalarıyla ortaya koyduğu yer özellikle Avrupa'dır. Avrupa bu yüzyılın iki emperyalist paylaşım savaşının da göbeği olmuştur. Bunun nedeni, paylaşıl-mak istenen toprakların esasının burada olması, petrol havzaları, maden yuvaları vs. değil. Avrupa'da devletler arası dalaşların gerçek nedeni bu kıta ülkelerinin dünya üzerindeki hegemonya kavgasında etkin rol oynayan siyasal güçler olmasıdır. Dünyada, ekonomik statüleri en gelişkin olan devletlerin önemli bir kısmı bu kıtada bulunmaktadır. **Avrupa'daki siyasal hakimiyet, netlik, hegemonya sorunda önemli bir yer tutmaktadır.** Hegamonya savaşı bu kıtada her zaman en dorukta yaşanmıştır. Bu nedenle Ortadoğu, Ortaasya veya bir başka bölgedeki savaşlar, ekonomik dalgalanmalar Avrupa'yı, özellikle siyasi açıdan ilgilendirir, Avrupa'yı etkiler.

Bilindiği üzere, uzun zamandır ABD ve AB devletleri bir karşı karşıya geliş yaşamaktadır. 1980'lerden başlayarak, belli zamanlarda doruğa ulaşan ve dünya ekonomisinde alt-üst oluşlara neden olan mali kriz, temelde, tüm dünyada yaşanan aşırı üretim ile ilgili olarak devam ediyor. Fazla kapasite yoğunlaştıkça rekabetin aratacağı ve bu durumda da devletlerin tekellerini istemlerine göre daha da darlaşacağı ve karşı karşıya geleceği Lenin tarafından 1920'lerde belirtilmişti. Bu belirtilenin günümüzde yeniden ve daha karmaşık olarak yaşandığına tanık oluyoruz. Eldeki pazarları korumak, yeni pazarlara açılmak devletlerin müdahalesi ile gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu özellik ABD'nin ticaret savaşını, özünü ortaya koyuyor. AB ile ABD arasındaki bu çatışma dünya ekonomisinin ve özel olarak da bu ülke ekonomilerinin kriz sarsıntıları yaşamasıyla ve bunun devam edecek olmasıyla genişleme eğilimi taşımaktadır. **ABD ekonomik olarak gelişme gösterirken ithalat ve ihracatı arasında bir uçuruma tanık oluyor.** Şu anda ithalata açık olan ekonomisi gelecek için tehlike sinyalleri veriyor. Bu nedenle önce Japonya'yı sürekli uyan ve bu ülkeye belli adımlar attıran ABD, son aylarda da AB'yi zorlamaktadır. Ancak AB bu konuda ekonomideki durgunlukla beraber yetersiz kalmaya devam etmektedir. Avrupa ithalatı azaltırken ihracata ağırlık vermeye devam ediyor. ABD'nin Avrupa ihracat ürünlerine kota koymasıyla yoğun tartışmalar yaşandı. Sorun, Dünya Ticaret Örgütü'ne kadar geldi. Bir ara Muz Savaşları olarak ifade edilen çatışma bu ekseninde yaşandı. WTO'nun ABD hakimiyetindeki işleyişi biraz olsun ABD'yi rahatlatırsa da gelişmeler yönelim olarak ABD aleyhine. **ABD, genelde yaşanan ve kendisinin de yaşayacağı ekonomik bunalıma önlem olarak silahlanmaya ağırlık verdiğini son savaşlarla gösteriyor.** Bu savaşla ABD hem silah ta-

nıtımı yapıyor hem de silaha ihtiyacın yoğun olarak devam ettiği ABD tarafından kabul ettiriliyor. Yugoslavya'daki savaşın aynı zamanda silahlanma ile beraber ABD ekonomisine getirdiği veya getireceği rahatlama bu savaşın başka bir gerçekliği ve hatta nedenidir. Çünkü, ABD silahlanmada halen en önde olan ülkedir. Silahlanmak isteyenler ABD silah tekellerinin önünde kuyruk olmaya devam ediyor. Savaşta başarısızlık ABD'nin silah gücünü gölgelese de bu böyledir.

ABD ve AB arasındaki savaşın hızlandığı bu son dönemde hızlandırılan başka önemli bir olgu daha var. Ki, bu da çatışmaya netlik kazandıran bir olgudur. **AB devletleri birleşmektedir.** Para birliği yönünde atılan adım büyük yankı uyandırdı. Ve şimdi de savunma birliği oluşmaktadır.

Son zirvenin önemli kabul edilmesi gereken bir yanı da AB'nin Avrupa Savunma ve Güvenlik Kimliği (ESDI) oluşturmasıdır. BAB ile atılan adım ESDI ile netleşiyor. TC'nin itirazlarıyla kendince büyük diplomatik zafer naraları attığı bu mesele ABD karşısında AB'nin girdiği rotanın izlerini sunmaktadır. AB, ABD'yi Avrupa'dan uzaklaştırmaya ve bu yönde ABD denetimini azaltmaya çalışmaktadır. ABD'nin has adamı olan TC'nin bunun dışında kalmasının başka nedenleri aranabilir mi? TC'nin itirazlarıyla başardığı, sadece NATO olanaklarının ESDI kararlarıyla bu kurum tarafından otomatikmen kullanılmasını engellemek yönünde oldu. Ki, bu da aslında netleşen bir karar değil, şimdilik ertelenen bir karar niteliğine dönüştürüldü. ABD, ESDI'ye karşı bir tepki geliştirmede açık olarak. Ancak TC'nin arkasında olduğu bilinmektedir. Sonuç olarak ESDI'nin hedefini bilmeyecek kadar meseleye uzak da değil. Tam tersi, öncesinde attığı adımlar buna engel olma çabasının kendisiydi. Yugoslavya savaşını boş yere zorlamadı. Ondan önce de Bosna-Hersek savaşında önemli müdahalelerde bulundu. Rusya ile karşı karşıya gelme yönelimi de Avrupa denetiminden vazgeçmek istemeyeşinin başka bir göstergesiydi. NATO'nun genişletilmesi çabası bu ekseninde düşünüldüğünde durum açıktır.

TC devletinin kitleleri aldatma çabasındaki yoğun uğraşı ne yazık ki bu meselede de esasta başarılı olmuştur. Attığı zafer çılgınlıklarının karşısında varlığını koruyan yetersizlik Avrupa'dan dışlanan, misyonu daralan TC'nin egemenliğini, aldatmalarla üst düzeyde devam ettirmesine neden olmaktadır. Bunu; özellikle son seçimlerde gelişmiş olarak gördüğümüz şovenizmle ele aldığımızda durumun içaçıcı olmadığı görülmelidir. Emperyalizme bağımlılığının daha da meşrulaşacağı, çevre ülkelere saldırganlığın daha da kanıksanacağı, devrimci her harekete uluslararası bir meşrulukla yönelineceği bu kadar açıkken, bu yetersizliği aşmamak ciddi bir tehlike olarak yanibaşımızda durmaktadır.

Bugünün ABD-AB dengesinin TC'nin belli güç gösterilerine izin verdiğini kabul edebiliriz. AB, ABD ile ilişkilerinde henüz tam bir karşıtlık ortaya koyacak düzeyde değil. Özellikle İngiltere'nin ESDI için büyük ısrar göstermesine karşılık TC'nin itirazları ile ESDI'nin NATO olanaklarını kendi karar mekanizması içinde otomatikmen kullanabilme istemini yumuşatması ve bunun için NATO onayının olması gerektiğini kabul etmesi ABD'nin varlığıyla ger-

çekleşebilmiştir. Yoksa TC'nin özellikle Lüksemburg'dan sonra AB tarafından tamamen istenmeyen ülke olduğu, devletin ideolojik görevlileri tarafından da itiraf edildi. Hatta kimileri "Ama bizim AB ile entegrasyon sürecimiz var, bu zarar görmesin" diyen Ercan Karakaş'ı eleştiriyor ve böyle diyenleri elmalarla armutları karıştıranlar olarak suçluyorlar (28/04/1999, Cumpuriyet, Erol Manisalı). TC için ESDI bir dışlanmadır. TC için ABD bayraktarlığının getireceği olanakların daralmasıdır ve tabi ki AB ile ilişkilerde eski rahatlığın da yitimidir. Bir zamanların "AB kapılarını açan fatihler" propagandası yerini AB düşmanlığına bırakmaya başlamıştır. Endişe gösterilen meseleler hemen sıralanıyor; **Ege ve Kıbrıs**, Yunanistan ile ilişkiler, **Kürt sorunu**. Avrupa daha da rahatsız edecek deniyor...

TC'nin ABD ve İsrail ile geliştirdiği ittifakta yeterli dirayeti gösteremediğini A. Öcalan'ın yakalanması sonrasında gösterdi. Kaypak bir zemin taşıyan bu ittifak İsrail'in içinde bulunduğu kaos ile ele alındığında ve yönelim gösterdiği Ortadoğu'nun yeniden şekillenen görüntüsü gözönüne getirildiğinde durumun iç açıcı olmadığı görülecektir.

Görünen, TC'nin ABD ile ilişkilerinde daha da uysal ve itaatkar davranacağı, Ortadoğu ve Kafkasya özelemlerinde daha ajitatif davranacağı, AB düşmanlığının körükleneceği vs. dir. Türkiye'de geliştirilen şovenizmle ele alındığında bunun tehlikeli gelişmeleri barındırdığı ve devletin daha merkezi ve ve militarist örgütlenmesi hedefi ile de uyum kazanacağı ortada.

Bütünlüklü olarak, uluslararası düzeyde her gelişme direkt ya da dolaylı tüm dünya devletlerini ve bu devletlerin egemenliğindeki kitleleri etkilemektedir. Ekonomik, siyasal ve ideolojik düzeyde gerçekleşen bu etkileşim günümüzde daha karmaşık ve daha etkili bir hal almış durumdadır. Emperyalizmin egemenliğini sürdürdüğü sürece geliştireceği bu özellik tarafımızdan anlaşılmalı ve kavgamızın önemli bir gerçeği olarak kabul edilmelidir. Burjuvazinin egemenliğini sürdürüş tarzındaki her ayrıntıyı görebilmek ve sınıf savaşımının siyasal düzeyde kavranışına tekabül eden proleter sınıf bilinciyle mücadele gücü yaratabilmek, kabul edilmelidir ki varlığımızın temel unsurudur. Çünkü, **kitlelerin gücüne sahip olabilmek, ancak bu mücadele ile gerçekleşebilir**. Ve, devrim ile karşı devrimin ayakta kalışı ancak kitle gücü ile açıklanabilir. Son kertede, ya devrim ya da karşı devrim kazanacaktır. Ancak, bu gerçekleştene kadar yürütülecek çetin bir mücadele ve yığınla ayrıntı vardır. Ezilenlerin nesnel çıkarlarını etkileyen gelişmeler, onların toplumsal bir özne olarak müdahalesini gerektiren gelişmelerdir aynı zamanda. Bu düzeyde bir müdahale sınıf bilincini, proleter siyaseti, sınıf yeteneğini kazanmayı gerektirir. Bunun için, içinde olduğumuz sürecin niteliğini kavramada hiçbir yetersizliği kabul etmeyelim. Dayatılan emperyalist hegemonyayı izlemekle yetinmeyip kendi geleceğimize ışık tutan sınıf mücadelesine yüklenelim. Çünkü **tarihin motoru sınıf mücadelesidir ve tarihi ancak ve ancak kitleler yaratabilir, ezilenler yaratabilir, biz yaratabiliriz**.

YDD ekseninde küreselleşme stratejisi: MAI ve TAHKİM

Yine dünyanın en zengin ve en yoksul ülkeleri arasındaki kişi başına gelir farkı 1960'de 30 kat, 1990'da 60 kat, 1995'te 74 kat artmıştır. Bu paralelde dünyanın varlıklı 200 kişisinin toplam geliri, dünya nüfusunun %41'ine eşit. Yani 4.5 milyar insanın toplam gelirinden daha fazla varlığa sahiptir.

Sanayileşme süreciyle başlamış olan ve çeşitli geçişken aşamaların bütünselliğini günümüze taşımış olan sermaye, küreselleşme stratejisiyle gün itibarıyla doruk noktasına ulaşmıştır. Bahsetmiş olduğumuz geçişken aşamaların belirleyici kıstasları, sermayenin ilkel birikimi, emtia dolaşımı ve tekelleşmiş sermaye (sermaye ihracı) şeklinde kabaca da olsa belirtilebilir.

Dünya coğrafyası doğuşundan beri, “boğazına kadar pisliğe bulaşmış” sermayenin en pervasız haliyle karşı karşıyadır. Öyle ki bu hal birkaç ülke veyahut kıta gibi bölgesel sayılabilecek sınırların ötesine taşınmış, tüm dünya ölçeğinin varolan gerçekliği halini almıştır. Tekelleşmiş biçimiyle tedrici olarak, kartelleşme, tröstleşme, konsorsiyum... vb. biçimleriyle kendisini yeniden şekillendiren sermaye, kendi ihracıyla beraber yeni hedefler de belirlemiştir.

17 Ekim Devrimi'yle dünya halklarına yepyeni bir pencere açılmıştır. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra bloklaşmaya dönüşen ve 1 Ekim 1949 Çin devrimiyle iyice güçlenen sosyalist blok, sermaye hareketliliğini nispeten de olsa kendini frenleme ihtiyacını hissettirmiştir. Çünkü; karşısında kendisine karşı güç unsuru teşkil eden bir alternatif yapı vardı. Fakat, sosyalist iktidarın revizyonistlerce ele geçirilmesi, bürokrat burjuvaların iktidarında sosyal-emperyalist politikaların uygulanışı ve sonuçta sosyalist maskeli revizyonizmin çöküşüyle beraber sermayenin önünde kendisine engel teşkil edecek herhangi bir güç de kalmayınca, sermayenin “sosyal devlet”, “refah devleti” gibi kamuflajını taşıma zorunluluğu da ortadan kalkmıştır.

Sermaye günümüze taşınmışlığını kendi ekseninde Yeni Dünya Düzeni (YDD) olarak belirlemiştir. Peki bu düzen içerisinde neler vardır? Ana hatlarıyla belirtmek gerekirse, emperyalizmin YDD ekseninde etrafında belirlediği politikalar küreselleşme stratejisi ve bunlara destek programı şeklinde entegre edilen MAI (Çok Taraflı Yatırım Anlaşması), TAHKİM vb. şekillenmelerdir.

Yaşamın her alanında neo-liberalizasyon hedefiyle yola

çıkan küreselleşme stratejisi kendisine engel teşkil eden, hareket sahasını daraltan yönleri de budama içerisine girmiştir. Sermaye hareketliliğinin önünü açan girişim GATT (Ticaret ve Tarifeler Üzerine Genel Anlaşma) ile 1948 yılında ivme kazanmıştır. (Bu durum geçmişteki çalışmaların niteliksel boyutudur.) Daha güçlü, sistematik olmuş haline MARRAKESH Anlaşması ile oluşturulan DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) ile kavuşmuştur. Ayrıca oluşturulan AHC ile de önü açılmak istenen neo-liberalizmin hedeflenen amaç için anlaşmazlık olarak tabir edilen fakat niteliği itibariyle “yoluma çıkan temizlerim” mantığı olduğu da açıktı.

Küreselleşme yaklaşımında sermaye sistemi, dünyadaki tüm doğal zenginliklerin/kaynakların, kendisinin olduğunu, yine tüm emek gücünün sadece kendisine biat etmesi gerekliliğini vs. yaklaşımlarından hareketle bunlar üzerindeki tasarrufun tek sahibinin de kendisi olduğunu ifade etmektedir. Bundan ötürüdür ki, kendisinin geliştirdiği her türden ekonomik, politik gelişmelerin, kültürel oluşumların da kendi tasarrufunda olduğunu, olması gerektiğini ifade eder.

Dünyayı tek bir pazar olarak gören küreselleşme stratejisi, MAI gibi oluşumlarla bunu yaygınlaştırmakta, fiili hale sokmaktadır. MAI'nin ne olduğunu en iyi ifade eden ise DTÖ Genel Müdürü Renato Ruciero olmuştur. “**Tek bir küresel ekonominin anayasası**”; sermayeye her türden hareket serbestisi kazandıran bu anlaşma başlıca; **üretim sahasından pazarlamaya**, tüm madde kaynakları, **işgücünü** vs. yatırım bazında ise ister doğrudan yatırım, isterse menkul kıymetler, telif hakları gibi portföy yatırımlar olsun, aşırı serbesti ve sınırsızlık içerisinde zuhur etmektedir. Ulusal ölçekte ülkenin kendi üreticilerini büyük tekellere karşı koruduğu, birtakım korumacı politikalarda bu anlaşma gereği çoğu korunmuştur. Yani, bağımlı ülkelerin kendi ekonomik yapılarını oluşturma, nispetende olsa ekonomik yeterlilik kazanma koşullarını ortadan kaldırmıştır. Bağımlı ülkelerin ekonomik faaliyet sahaları kısıt altına alınmak istenmektedirler. Bu ülkeler, sadece primer mal ihraç eder konumda bırakılmak istenmekte, doğal kaynaklar ve işgücü tamamiyle küreselleşen ekonominin anayasasını yazanlarca hizmet eder durumda bırakılmak istenmektedir.

Ekonomik güç dengesizliğinin bu kadar bariz olduğu bu ortamda tekelleşmiş ülkelerin sermaye sahiplerinin ayrıyeten istedikleri ülkelere korumacı politikalar uygulayamayacağı gibi kendi yatırımcısına yapacağı her türden yardım yabancı yatırımcılardan soyutlanamayacaktır. Bu tür yaklaşımlar sergileyen kapitalistler, halen daha meşhur mukayeseli üstünlükler teorisini bağımlı ülkeler için bir referans olarak sunma aymazlığı, pişkinliği içerisindedirler. Bu aymazlık öyle bir hal içerisine düşmüştür ki, sermayenin pişmiş olduğu ülkelere doğayı, çevreyi tahrip etmelerini önlemek için konulan birtakım sınırlamalar karşısında istedikleri ise veriminden mahrum oldukları karların finanse edilmesidir. Bu anlaşmanın diğer bir boyutu ise geçmiş süreçte az da olsa bağımlı bir takım haklarının gasp edilmesi bu ülkelerin ekonomik imkanlarının iyice yon-

tulmasıdır.

Şöyle ki, geçmiş süreçte yabancı bir ülkede yatırım girişimlerinde bulunan uluslararası şirketlerin teknolojik yenilik götürme zorunluluğunun ortadan kaldırılması, yine yatırıma girilen ülkenin işgücü istihdamına belirli imkanlar tanınması zorunluluğu, doğrudan yatırım için gerekli birtakım zorunlu unsurlar vb. gibi etmenlerde ortadan kaldırılmıştır.

Başat yönü ekonomik ve ardıl olarak siyasal, politik, kültürel olarak her şeyiyle tüm dünya coğrafyasını kendisine benzetmek ve tasarrufuna hakim olmaya çalışan sermaye sistemi, MAI sürecine katılım gösterecek olan ülkelerin kamburlarını daha da çekilmez hale getirmiştir. Zira anlaşmayı imzalayan ülkelere biçilen kaftan, anlaşmayı imzaladıktan sonra, **anlaşma kapsamından çıkmak istemelerini ilk beş yıl içinde bildirmediği zaman bir daha çıkmamasıdır**. Çıkmakta ısrarlı davranan ülkeleri ise ne gibi akibetlerin beklediğini nüanse edilmiş haliyle bildikleri var sayılmaktadır. **Daha ötesi ise ilk beş yılı içerisinde anlaşma içerisinden çıkmak istediklerini bildiren ülkelerin anlaşma gereklerini 15 yıl yerine getirme zorunluluğudur**.

Küreselleşme politikalarının bir başka önemli ayağı ise MAI kapsamı içerisinde vuku bulan Tahkim sürecidir. Transnasyonaller (çok uluslu şirketler) Tahkim'i özellikle yabancı ülkelerde yatırım yapan çok uluslu şirketlerin çıkabilecek olası potansiyel ihtilaslara karşı kendilerini güvence altına almak ve yatırım yapılan devletin mahkemelerinin yanlı davranacağı kaygısı olarak dile getirilmektedir. Oysa ki Tahkim'den çok uluslu şirketlerin umduğu kesinlikle risk payının sıfır olması koşuludur. İşte bu tarzda devlet ile yatırımcı şirketler arasındaki bu güven bunalımını ve öncelikle de farklılığı aşmak için uluslararası düzeyde genel ilkeler çerçevesinde oluşturulma ihtiyacı olarak Tahkim öne sürülmektedir. Yeni oluşumu sağlayan güçler; küresel anayasayı yazan güçlerle aynı olan tahkime genel hatlarıyla değinmek gerekirse:

Tahkime göre ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümü; tarafların anlaştığı kurallar çerçevesinde hakem ya da hakemler kurulu kararı verecektir. Bu kurallar silsilesi, taraflardan bir tarafın veya ortak alınan kararları, uluslararası tahkim kurumlarından birinin kurallarını içeren kurallar bütünü olabilmektedir. MAI süreci içerisinde hiçbir sınırlamayla karşılaşmayan çok uluslu şirketler, Tahkim desteğiyle de önlerine çıkabilecek diğer bazı engellerin kaldırılması, anlaşmazlık, çelişkiler durumunda ise kendi yönlendirmesine tabi bir hakem, hakemler kurulu ile istediği gibi hareket etme olanağı bulmuş, karşısındaki kısıtlamalarda ortadan kalkmış olmaktadır. (Bu konuda hiçbir şüpheleri yoktur. Çünkü ekonomik gücü elinde bulunduran yaptırım gücüne de sahiptir.)

Tahkim'in en can alıcı noktası ise hakemlerin, hakem kurullarının alacakları kararlar ticari mahiyet taşıdığı için "ticari sır" olarak gizli olması ilkesidir. Zira toplumdaki her insanı fena halde etkileyen gelişmeler hakkında bilgi sahibi olması beşeriyetin en özlük haklarından. Geniş toplumsal kesimleri her yönüyle ilgilendiren ve toplumun kaderi üzerinden tayinde bulunan Tahkim ta-

rafları her nedense yaşananların asıl muhataplarını konu dışına itmede ve geniş halk yığınlarına rağmen kararlar alabilmekte ve kararları tenfiz (alınan hakem kararlarının aynen yerine getirilmesi) edilmesi güvence altına alınabilmektedir. Tahkim kararlarının gizlilik çerçevesinde halktan sır gibi saklamasının ciddi nedenleri olmalıdır. İkili bir ayrıma tabi tutarsak:

Birincisi; çok uluslu şirketlerin kararlarında, kararlardan direkt olarak etkilenecek halk yığınlarının görüşünün önemli olmadığı ve aslolanın çok uluslu şirketlerin kar marjlarının ne derece artırabiliyor olması (azami kar teorisi).

İkincisi; ve önemli olan ise Tahkim kararlarının, kararlar yüzüye gelecek olan toplumsal kesimlere kabul edilmemesi şeklinde gelişeceğinin kesinliğidir. Zira tahkimle özellikle, toplumsal yaşantı üzerinde etkisinin çok açık ve ihtiyaç itibarıyla birinci dereceden sayılacak bir takım “kamu hizmetleri” üzerindeki hesaplarıdır. Somuta indirgersek enerji, iletişim, sağlık, eğitim, baraj, köprü vb. gibi sektörler üzerinde halkın alacağı kararlar ile çok uluslu şirketlerin menfaatleri çelişki arz edeceğinden ve kar marjlarını baltalayacağından gizlilik ilkesi “ticari sır” ile emperyalistler için daha elzem olmaktadır.

Ülkemizde, enerji sektöründe yapılmak istenen ve yasal engellerden dolayı gerçekleşmeyen özelleştirme, tahkim yoluyla aşılmak istenmektedir. Neo-liberal politikaları benimseyen burjuva politikacıları; yabancı sermaye ve özelleştirmenin olmadığı Tahkim’de dünyanın sonunun geleceği imajını yaratmakta ve halkın bilincinde çarpıklık yaratmak istenmektedir. Bu da olayın ideolojik, politik ve psikolojik boyutudur. Bu yönünü üstlenmek de sözümona; toplumda karizma sahibi olan devletin en üst düzey yöneticilerinin seçilmesi tabi ki tesaadüf değildir. Küreselleşme stratejisine tam teşekküllü olanak sunan Tahkim’in, bu anlaşmayı imzalayan ülkeleri gelişmiş kapitalist ülkelerin ve çok uluslu şirketlerin tahakkümü altına sokması kaçınılmazdır.

Tarihsel gelişimi içerisinde ele alındığında uluslararası düzeyde hazırlanan ilk ciddi Tahkim anlaşması **1923 Cenevre Protokolü’dür**. Daha sonra 1927 yılında imzalanan Cenevre Sözleşmesi ile protokolün kapsamı genişletilmiştir. 1958 yılında **New York Sözleşmesi** hazırlanmıştır. Cenevre Sözleşmesi’nde Cenevre Protokolü’nde Tahkim bazında var olan bir takım dezavantajlar bu sözleşmede daha sistemli hale getirilmiştir. Bu tarihsel çerçevede dünya halklarından yana hiçbir karar almayacak olan bu finans çevrelerinin oluşturdukları Tahkim kurumlarında bu işleyişi çok uluslu şirketler ve gelişmiş kapitalist-emperyalist ülkelerin lehine sürdürmektedir.

Kurumsal ve özel hakem kurulu olarak ayrılan Tahkim’in yerli ve yabancı temsilcilerine bakıldığında bu durum daha çıplak bir şekilde görülecektir. Uluslararası Tahkim kurumları; “**Milletlerarası Ticaret Odası Tahkim Divanı (ICC)**”, “**Dünya Bankası Tahkim Kurulu**”, “**Uluslararası Yatırım İhtilafları Çözüm Merkezi (ICSID)**”, “**Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAC)**”dır.

Konumuz gereği emperyalist sermaye tarafından oluşturulmuş olan Dünya

Bankası, Birleşmiş Milletlerarası Ticaret Odaları ve bunların denetimindeki hakemlik kurullarının vereceği kararın ne derece adil olacağı konusunda herkes fazlasıyla fikir sahibidir.

Gerek küreselleşme, gerek MAI ve gerekse de Tahkim birbirinden ayrılmaz konulardır. Fakat yalnız başlarına ele alınıp incelenecek konular olmakla beraber, yazımızın çerçevesi itibariyle birarada daha çok yüzeysel olarak ele alınmıştır. Son bölümde küreselleşme, MAI ve Tahkim konumuza ışık tutacak, daha çok istatistiki verilerini tartışacağız.

MAI konusundaki en iyi ifadeyi Dünya Ticaret Örgütü Genel Müdürü'nden aktarmıştık. Küreselleşme konusunda da yine yetkili bir ağızdan dinleyelim:

Avrupa kökenli, çok uluslu şirket olan ABB'nin patronu aynen şunları söylemektedir; "Kendi grubu içinde istediği zaman, istediği yere yerleşme, istediğini üretme, istediği yerde alıp, istediği yerde satma, iş mevzuatı, sosyal yükümlülük konusunda olabildiğince zorlayıcı bir düzenlemeyle karşılaşma..." (Chesmoris 1996). Bu anektodda YDD ekseninin küreselleşme stratejisi, MAI, Tahkim gibi konumuz bağlılıklarının hepsinin bünyesinde barındırdığı gözden kaçmayacak kadar alenidir. Merkez-çevre ilişkisini çok daha netleştiren, küreselleşme stratejisi, soğuk savaş dönemindeki "çevre liberalizmi" yapısını terketmiş, "yapısal uyum" çerçevesinde kompradorlaşma rayına yeniden, daha sağlam oturtulmuştur. Diğer taraftan küreselleşme dünyayı, tabiri caizse kıyamete doğru sürüklemeye çoktan başlamıştır. BM 1999 yılı İnsani Gelişme Raporu'na göre gerek ekonomik, gerekse de sosyal paylaşım açısından tarihin en kötü dönemi yaşandığı ifade edilmektedir. Dönemin vahametini BM Kalkınma Programı Yöneticisi'nden dinleyelim: **"Eğer mevcut eğilim devam ederse, sanayileşmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler (merkez-çevre) arasındaki ekonomik farklılık eşitsiz olma aşamasından, gayri-insani aşamaya geçecektir."** (Le Monde Diplomatique, Ağustos 1997) Aslında durumun çoktan gayri-insani aşamayı geçtiği son derece açıktır. Diğer taraftan mevcut eğilimin daha boyutlu ve derin bir şekilde devam ettiğini göstermektedir. "Çevreleme liberalizmi"ni terk edip ve küreselleşme (tek pazar) iddiası bu gerçeği güçlendirmektedir.

Bölgesel bütünleşmeler babında, merkez-çevre ülkeler arasındaki ilişkinin küreselleşme eğilimindeki bu gerçeği iyice perçinler niteliktedir. NAFTA oluşumuyla, Meksika'nın ABD etkinliğine sokulması, ACPCKE ile Afrika ülkelerinin Avrupa Topluluğu ülkelerine bağlanması ve ASEAN'la Güney Doğu Asya'da bir Japon egemenliğinin adım adım oluşturulması aşamaları küreselleşmenin boyutsal gelişimini peyderpey daha anlaşılır kılmaktadır. Bu bölgesel bütünleşmeyi sağlayan ülkelerin en büyük 200 çok uluslu şirketin dünya GSYİH'nin %31.2'sini ellerinde tuttukları görülmekte olup, bu çok uluslu şirketlerin yine bölgesel bütünleşmede etkin (baskın) rol oynayan gelişmiş ülkelere ait olduğunu da görmekteyiz.

Japonya 62, ABD 53, Almanya 23, Fransa 19, İngiltere 11, İsviçre 8 tablo.

Ayrıca bu 200 transnasyonellerin yıllık karı 251 milyar dolardır. Bugünkü eğilimlerin devam etmesi FP Clairmant'ın tahminine göre bu şirketlerin işlem hacminin (cirosunun) 2000 yılında 10.000 milyar dolara yükseleceğidir.

Dünyanın en büyük gücü olan ABD'nin GSYİH'nu 7.600 milyar dolar olduğu hatırlanırsa bu durum daha iyi anlaşılacaktır. (F.Başkaya)

Yine dünyanın en zengin ve en yoksul ülkeleri arasındaki kişi başına gelir farkı 1960'de 30 kat, 1990'da 60 kat, 1995'te 74 kat artmıştır. Bu paralelde dünyanın varlıklı 200 kişinin toplam geliri, dünya nüfusunun %41'ine eşit. Yani 4.5 milyon insanın toplam gelirinden daha fazla varlığa sahiptir.

Tüm bu veriler bize küreselleşme denen emperyalist çılgınlığın, dünyayı sürüklediği kıyamet gününün ipuçlarını vermektedir. Sermayenin hiçbir şekilde sınır tanımadığı, sınırlamayla karşılaşmadığı, tüm dünya halklarını hoyratça kullandığı, emeğiyle geçinen dünya emekçilerinin korkunç bir kıskaçla alındığı ve dünyanın coğrafik, ekolojik olarak tam bir felaketle karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Yüksek faiz oranları, spekülatif amaçlı sermaye transferleri, üretimin ucuz işgücünün ve hammaddenin bulunduğu ülkelere kaydırılması, her türden sosyal hakkın budanmaya çalışmasının, sendikasızsızlaştırma, örgütsüzleştirme, yabancılaştırmanın son kertelere varması vb. gibi sonuçlar yine küreselleşmenin nimetleri olarak görülmektedir.

Aslında küreselleşen sermayenin başlatmış olduğu topyekün saldırı emek cephesinde de enternasyonalist bağların daha fazla güçlenmesinin sağlanmasına hizmet edecektir. Fakat burada dikkat edilmesi gereken önemli unsurlar vardır. Bunların başında **objektif şartlara uygun geliştirilecek subjektif faaliyetlerin olgunluğudur**. Zira emperyalizm ideolojik, politik, kültürel anlamda hiçbir şekilde boş durmamakta, bilakis tüm gücüyle yüklenmektedir. Bu ve benzeri işçi sınıfının dayanışma gücünü kırmaya yönelik saldırıları boşa çıkartmak, işçi sınıfının, emeğiyle geçinen tüm güçlerin örgütlülüğüyle gerçekleşecektir. Enternasyonalist dayanışmayı teorik dozlardan kurtarıp pragsist yaklaşım temelinde yaklaşmalı, bu durum ülkelerarası komünist, devrimci partiler, sendikalar, demokratik kitle örgütleri tarafından inşa edilmelidir.

Kapitalist üretim ile emeği toplumsallaştıran sermaye sistemi bugün de kendisine daha büyük bir düşman cephesi yaratarak, kendi sonlarının başlangıcının daha hızlı yol almasına katkı sunmuştur.

“Pahlı tüfek, sahibini vurur”, kapitalizmin dünya halklarını esir hale getirmek istemesi bugüne has yaşanan bir durum değildir. Küreselleşme çabaları kapitalist formasyonda her zaman bulunmuş (günün şartlarına uygun haliyle), daha fazla zorlandıkça kendi sonuna daha fazla yaklaşmıştır.

Kontr-gerilla örgütlenmesi ve uyuşturucu ticareti münferit mi?

Kontr-gerilla, bu karşı-devrimci savaş yöntemleriyle, halk hareketlerine, işçi grevlerine, yürüyüş ve mitinglere, devrimci-yurtsever ve komünistlerin faaliyetlerine karşı, resmi ve sivil güçlerini kullanarak katliam ve sabotajlar yoluyla gelişen halk muhalefetini boğmaya çalışmışlardır. 12 Mart ve 12 Eylül AFC'lerinde, kontr-gerilla faaliyetleri aleni bir şekilde uygulanmıştır.

Son süreçte; estirilen “demokratikleşme”, “Kopenhag Kriterleri”, “AB’ne uyum” rüzgarları eşliğinde yine “ilginç” (!) açıklamalara tanık olmaktadır. Faşist M. Ali Ağca’nın Türkiye’ye getirilmesiyle yeniden alevlenen bu tartışmalar, bütünlüklü bir konseptin uygulanması olarak değerlendirilmiştir.

18 Nisan seçimleriyle işbaşına gelen ve “istikrar” söylemleri adı altında günümüze kadar devam ettirilen koalisyon hükümeti aracılığıyla egemen sınıflar yoğun bir “değişim”(!) söylemi içerisine girdiler. Cumhurbaşkanı’nın değiştirilmesi ve yeni Cumhurbaşkanı’nın kırmızı ışıkta durması bile bu değişim’in bir örneği olarak kitlelere yansıtılmaya çalışıldı. Ya da sistemli bir devlet politikası olarak sürdürülen işkencenin “varlığı” 4 yıl önce çekilen bir filmle “kanıtlanması”(!) gibi. Meclis İnsan Hakları Komisyonu’nun 2 yıl önce hazırladığı raporun yeniden ısıtılarak gündemleştirilmesi vb. örnekler çoğaltılabilir.

Son olarak M. Ali Ağca’nın Türkiye’ye getirilmesi de bu örnekler arasında sayılabilir. Daha çok M. Ali Ağca çerçevesinde medya aracılığıyla gündemleştirilen bu faaliyetle, egemen sınıfların halka, devrimcilere, komünistlere yönelik yürüttükleri karşı-devrimci terörün üstü örtülmek isteniyor. Devletin kontr-gerilla faaliyeti gözlerden kaçırılarak, yapılanlar bir kaç kişinin üzerine yıkılmak isteniyor. Yine tam da bu süreç içerisinde bununla bağlantılı olarak MHP Genel Başkan Yardımcısı faşist Ş. Bülent Yahnici’nin “uyuşturucu ticaretini devlet yapıyor” açıklamaları gündemde yerini almakta gecikmedi. Açıktır ki, bu ve benzeri açıklamalar TC’nin “Yeniden Yapılandırılması’ndan” bağımsız değildir. Böylelikle egemen sınıflar, halk kitleleri üzerinde tam bir bilinç bulanıklığı yaratmak istiyor.

Hatırlanacağı üzere Susurluk kazasından sonra medyaya aktarılan MİT kaynaklı haberler, MGK kaynaklı yorumlar, geniş halk kitlelerinin sisteme tepki duymasına yol açan katliamların, işkencelerin, yolsuzlukların, “faili meçhul”lerin, cinayetlerin, faili olarak A. Çatlı ve grubunu ve bunlarla “çete”

bağlantısı içerisinde olan bir kaç üst düzey bürokrati “suçlu” olarak ilan ediyorlardı.

“Yeniden Yapılandırma” sürecinde, yeni düzenlemeler için üç-beş katilin icraatlarını kısmi boyutuyla (o da bir yığın çelişkiyle dolu) ortaya dökerek, üç-beş katilini gözden çıkararak geniş halk kitlelerinin oluşan tepkilerini karşılamaya çalıştılar. Ardından “Umut”, “Malazgirt”, “Paraşüt” vb. göstermelik operasyonlarla devleti aklama, karanlık ilişkileri açığa çıkartıyormuş izlenimi verme, “faili meçhul”leri, kirlili ilişkileri çözüyormuş imajını oluşturarak ve bunun yanında eski kullandıkları kontr-gerilla katillerini, uyuşturucu tacirlerini, yurt dışından komik cezalarla yargılama, sorgulama yapmama şartı ile getirerek, bazılarını serbest bırakması, devletin bir dönem kitleler nezdinde teşhir olmuşluğunu düzeltmek amacıyla, bunları yaparak artık birşeylerin “değiştiği”ni ve böylelikle tespit edilen iç düşmana yani yurtsever-devrimci-komünistlere karşı MGK çevresinde devletin kurumları olan polis, MİT, ordu, siyasi partiler vb. ulusal bir kenetlenme sağlanarak, kitleler kazanılmaya, kitleler nezdinde yitirilen güven yeniden kazanılmaya çalışılıyor.

Tam da bu noktada, üzerinde pek çok spekülasyon yapılarak muğlaklaştırılan ve egemen sınıfların, halka, devrimcilere, yutseverlere, komünistlere karşı yürüttüğü savaş ve bunun bir ayağı olan kontr-gerilla örgütlenmesi üzerinde durmak gerekiyor. Çünkü, gerek M. Ağca ve gerekse A. Çatlı gibi “sivil” unsurlarca desteklenen bu örgütlenme, burjuva-feodal sistemin ve onun öncülü olan Osmanlı Devleti’nin resmi güçlerin de kullandığı bir örgütlenmedir.

Bugün yaşadığımız coğrafyada kontr-gerilla ve devletin çelik çekirdek gücünün oluşturulmasının köklerinin Osmanlı’ya dayandığını görüyoruz. 1878’de Osmanlı Meclis’i Mebusanı’ni kapatan Abdülhamit, polis ve jandarma örgütünü devletin çelik çekirdeği haline getirerek; yeni kurduğu jandarma dairesinin başına bir İngiliz’i (Baker Paşa) getirir. Ayrıca Baker Paşa dışında çok sayıda yabancı subaylar çağırılmıştır. 1908’de İtalyan De Georgies komutasında jandarma örgütü daha da geliştirilir. “Gayri Nizami Harp” veya “Özel Savaş” olarak adlandırılan şiddet yöntemlerinin merkezileştirilmesinin temelini de Abdülhamit döneminde atıldığını görüyoruz. “**Hamidiye Alayları**”nın kuruluş amacına dair 1891 yılında Macar Prof. Vanbery’e şöyle demektedir: “**Sizi temin ederim, Ermenileri pek yakında dize getireceğim. Onların sesini kesmenin yolunu biliyorum.**” Ardından Anadolu coğrafyasında yüzbinlerce Ermeni, devletin bizzat çelik çekirdeğince planlanıp yürütülen operasyonlarla katledildi.

Tarihsel olarak miyadını dolduran Osmanlı Devleti’nin ardılı olan TC devleti de faşist bir ideoloji olan Kemalizm çerçevesinde, Osmanlı devlet örgütlenmesini emperyalizmle işbirliği içerisinde, daha modern bir şekilde, koşullara da uyarlayarak yetkinleştirmiştir. Bu yetkinleşmenin bir sonucu olarak, M. Suphi ve yoldaşları Karadeniz’de katledilmiştir.

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası yıllara geldiğimizde **TC devletinin kontr-gerilla örgütlenmesinin emperyalizmle ilişkisi çerçevesinde yeniden**

şekillendirildiğini görüyoruz.

Bu anlamıyla o tarihlerde ABD Başkanı **Truman'ın** 12 Mart 1947'de ABD kongresine sunduğu ve **Truman Doktrini** olarak adlandırılan doktrine değinmekte yarar vardır. Esasen, temelini ekonomik politikaların oluşturduğu Truman Doktri'ni Sovyetler Birliği'nin II. Emperyalist Paylaşım Savaşından emperyalizme karşı zaferle çıkması ve **Sosyalist Kampın** giderek güçlenmesi üzerine emperyalist devletlerin "Kızıl Tehlike"ye karşı yeni bir şekillenmeye gitmeleriyle ilgilidir. Bizleri burada ilgilendiren ise, girilen yeni ekonomik şekillenmeyle birlikte, TC devletinin de "yeniden yapılandırılması" bağlamında kontr-gerilla örgütlenmesinin de daha bir "modern"leştirildiğidir.

Truman Doktrini'nin ardından, **TC ile ABD arasında 12 Temmuz 1947'de bir anlaşma imzalanarak, askeri ve teknik yardım işlemeye başlamıştır.** Kararlaştırılan program uygulamaya konularak, 1947 Kasım'ından itibaren ABD'deki muhtelif kontr-gerilla eğitim merkezlerine çok sayıda subay-astsubay, polis, emniyet müdürleri ve sivil bürokratlar gönderilmiştir. Emperyalistler tarafından eğitilen kontr-gerilla elamanları stratejik hammadde kaynaklarına sahip olan Ortadoğu'da, efendilerinin çıkarlarını savunmak için hizmete sokulmuştur. Gerekçe ise "dost ve bağımsız" ülkeleri komünist yayılmadan kurtarmaktır.

TC devleti, yarı resmi olarak sürdürdüğü kontr-gerilla faaliyetlerini, "27 Eylül 1952'de Özel Harp Dairesi (ÖHD) Başkanı **Tuğgeneral Kemal Yılmaz** tarafından, **Seferberlik Tetkik Kurulu'nun 17/C sayılı kararıyla kurulmuştur.**" (Güneş Gazetesi 4 Aralık 1991) haberinde de görüleceği üzere resmileştirmiştir. Kontr-gerilla örgütlenmesinin sivil unsurlarının faaliyete geçirilmesinde bu plan çerçevesinde birlikte yürütülmüştür.

"İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında ABD, anti-komünizmi örgütlemiş, bu düşüncüyü miliyetçilik diye tüm ülkelere ihraç etmiş ve bu amaçla neo-nazi ve neo-faşist partileri CIA, dolarlarıyla beslemiş, çıkarına ters gelen parti, örgüt ve kişileri maşalar kullanarak etkisiz hale getirmeye çalışmıştır. Fransa'da yayımlanan ve Patricie Charoff tarafından kaleme alınan yapıtta MHP, Avrupa faşist partileri arasında sayılmış ve 'MHP ve Ülkü Ocakları'nın CIA'dan önemli ölçüde yardım aldığı' açıklanmıştır. Anılan yapıtı incelediğimizde dünyada ki bütün neo-nazi ve neo-faşist partilerin isimlerinin içinde 'movement' yani 'hareket' sözcüğünün bulunduğunu hayretle görmekteyiz." (Talat Turhan Özel Savaş Terör ve Kontr-gerilla sf. 55)

Kontr-gerilla teröristlerinin iki aşamalı terör yaklaşımını benimsediklerini görüyoruz. Bunlar, "**şuursuz terörizm**" ile "**seçilmiş terörizm**" aşamalarıdır. "**Şuursuz terörizm**"den maksat... alaka toplamak, halkın dikkati bir defa çekildikten sonra gizli olarak bulunan taraftarları cezbetmekti. Bu da geliş güzel yapılan terör hareketleriyle, bombaların patlatılması, yangın çıkartmakla, suikastlar yapmakla ve mümkün olduğu kadar fazla seyirci cezbedebilecek şekilde toplu olarak, koordine edilerek ve ayarlı bir şekilde yapılır. Bu tip hareketler

için gayet az sayıda insana ihtiyaç vardır.

Seçilmiş terörizm ise, çarçabuk şuursuz terörizmi takip eder. Bundan maksat halkı mücadeleye sokmak ve **asgari olarak halkın pasif suç ortaklığını temin etmektir**. Bu, memleketin muhtelif yerlerinde bazı kimseleri, halka en yakın teması olan küçük rütbeli hükümet memurlarını, polis, postacı, belediye reisi, belediye meclis azası ve öğretmen gibi insanları öldürerek yapılır. Yüksek derecede ki hükümet memurlarının öldürülmesiyle gayeye hizmet edilmiş olmaz. Çünkü, yüksek derecedeki hükümet memurları halktan uzakta bulduklarından bunların öldürülmesi halk için bir misal teşkil etmez” (David Galula, Ayaklanmaları Bastırma Harekatı. sf. 52)

Yukarıdaki her iki terörist yöntem, “şuursuz terörizm” ile “seçilmiş terörizm” yaşadığımız coğrafyada Osmanlı’dan günümüze değin uygulana gelmiştir ve halen de uygulanmaktadır.

Şuursuz terörizme örnek olarak Dersim ve Şeyh Sait isyanlarında onbinlerce Kürdün katledilmesi, 24 Aralık 1978’de yapılan Maraş Katliamı, 12 mart 1995 Gazi ve ardından 14 Mart 1995’te Ümraniye Katliamı vb. örnek olarak verilebilir.

Seçilmiş terörizme örnek olarak ise, **Prof. Cavit Orhan Tütengil**, Uğur Mumcu, Savcı **Doğan Öz**, Abdi İpekçi, DİSK Genel Başkanı **Kemal Türkler**, Musa Anter vb. aydın, yazar, gazetecilerin katledilmesi verilebilir.

Devletin çelik çekirdeğini oluşturan kurumlardan ordunun kurmaylarından Tüm General **Cihat Akyol** “Kontr-gerillanın psikolojik savaşının hedeflerini şöyle belirtmektedir: “a) Ayaklanmanın sebebini ortadan kaldırmak b) Asiler arasında anlaşmazlık yaratarak bölünmeler meydana getirmek, bunu istismar etmek, liderleri bertaraf etmek. c) Ayaklananların moralini bozmak, mukavemet azimlerini yıkmak. d) Asileri tecrit etmek, mahalle halkının desteğinden mahrum etmek, bilakis mahalle halkının desteğini karşı koyma kuvvetleri tarafına kazanmak. e) Asilere yabancı ülkelerden gelecek desteğe mani olmak destekleyen ülkeleri hasım devlet kavramı içinde propaganda vasıtasıyla yıkıcı faaliyetlerde bulunmak. f) Asileri en zayıf zamanlarında ciddi ve kesin sonuçlu bir harekete teşvik ve tahrik etmek. g) Ayaklanmaları bastırma kuvvetlerinin moralini yükseltmek, hareketini muaffak kılacak şekilde desteklemek. h) Hükümet otoritesinin tahribini önlemek, icrayı kolaylaştıracak surette hükümeti desteklemek” (Ayaklanmaya Karşı Koyma Harekatında Psikolojik Harp, sf. 4.)

Kontr-gerilla, bu karşı-devrimci savaş yöntemleriyle, halk hareketlerine, işçi grevlerine, yürüyüş ve mitinglere, devrimci-yurtsever ve komünistlerin faaliyetlerine karşı, resmi ve sivil güçlerini kullanarak katliam ve sabotajlar yoluyla gelişen halk muhalefetini boğmaya çalışmışlardır. 12 Mart ve 12 Eylül AFC’larında, kontr-gerilla faaliyetleri aleni bir şekilde uygulanmıştır. Bu süreçlerde kontr-gerilla faaliyetleri resmi ve yasal bir statü kazanarak katliamlar ve idamlar “meşrulaştırılarak” işkence ve her türlü terör, devletin çelik çekirdeği eliyle (ordu, polis ve bürokratlarla, MİT, JİTEM) aracılığıyla açıktan uygulanmıştır.

Komprador patron-ağa devleti T. Kürdistanı'nda Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne ve yine devrimcilere ve komünistlere karşı yürüttüğü savaşında kendi ömrünü uzatmaya, kurumlarını ayakta tutmaya çalışırken, bu haksız savaşı başta uyuşturucu ticareti olmak üzere, devlet ihaleleri, ihracat kredileri ya da vergi iadesi adı altında finanse ederek esas olarak zorbalığa ve silah gücüne dayanarak yağma, talan, şantaj, hile ve entrikaya başvurarak ekonomik kaynaklar yaratıp, kontr-gerilla katillerinin ve ülkücü faşist çetelerin her türlü giderlerini rutin ve "rutin dışı" yollarla teknik ve ekonomik olarak donatıp kullanmışlardır. Aynı zamanda bu yolla sağlanan kaynaklar esasen haksız savaşın sürdürülmesine hizmet ederken, öte yandan emperyalistlere olan dış borçlarında ödenmesinde kullanılmaktadır.

Bugün, dünya üzerinde ABD'nin yürütmüş olduğu kontr-gerilla faaliyetlerinin, önemli bir kısmı uyuşturucudan finanse edilmektedir. ABD emperyalizmi, özellikle 'arka bahçesi' olarak saydığı Latin Amerika ülkelerinde yürüttüğü haksız savaşlarda bu konuda oldukça teşhir olmuştur. Örneğin son süreçte Kolombiya'daki uyuşturucu kartelleri ile ilişkisi ayyuka çıkmıştır.

Bugün dünya kamuoyunda uyuşturucu cenneti olarak anılan TC'nin devlet düzeyinde uyuşturucu üretmeye başlaması ve bu yönlü kurumlaşmaya gitmesi de 12 Mart 1971'le başlamıştır. MHP Genel Başkan Yardımcısı **Şevket Bülent Yahnici** Türkiye'de eroin ticaretinin devlet tarafından örgütlenmesini şu sözlerle ifade ediyor: "Türkiye'de çok büyük 'dükkanlar' kuruldu. Bu büyük dükkanların büyük ortakları oldu. Emniyet ve MİT'i çatlatacak kadar büyük dükkanlar var... Çok net söylüyorum: Yüksekova, Marsilya yolunda 100 milyar dolarlık uyuşturucu üleşilir... Polis yol verir, tırlar yürür. Önde polis arabaları gider, arkada bilmem neler bunlara eskortluk yapar. Bu uyuşturucu bu şekilde 25-30 senedir gider." (Radikal Gazetesi 12 Haziran 2000)

Yine "terörizmle" mücadele maskesi altında, uyuşturucu ticaretini devletin kurumlaştırıp (Polis, MİT, Korucular, JİTEM ve sivil faşist çeteler aracılığıyla) kendi hukuk çerçevesinde dokunulmazlık zırhına büründürmesini beraberinde getirmiştir. **Terörizmle mücadeleden kastedilen ise bilineceği üzere yurtseverlere, devrimcilere, komünistlere karşı yürüttükleri haksız savaştan başka bir şey değildir.** Uyuşturucu ticareti artık devlet geleneği haline getirilmiştir. Baba mesleği gibi, babadan oğula geçer gibi, istisnasız tüm TC yöneticileri bu kirli ilişkilerin bir parçası haline gelmiştir. Bu kirli ilişkilerin dışında olmaları düşünülemez. Bu konuda Doğu Ergil Radikal Gazetesi'nin 19 Haziran 2000 tarihli sayısında Neşe Düzel'le yaptığı röportajda şöyle diyor: "... Uyuşturucu, terörizmin finansmanını sağlayan ana kaynaklardan biri olduğu için, terörizmi uyuşturucudan bağımsız tutmak mümkün değildir. Mesela; kaynaklarla orada çalışırken (Yurt dışını kastediyor bn.) Hollanda İnterpol Şefi bana İnterpol'ün kaçakçılık şubesinin İstanbul polis şefine bilgi vermediğinden şikayetmişti. 'Verdiğimiz bilgi kaçakçılara gidiyor, kaçakçılarla istediğimiz gibi mücadele edemiyoruz' demişti... ülkücü gençliğin bir 'kısmı, Çatlı'lar falan hepsi kara iş-

lere, uyuşturucu kaçakçılığına bulaştılar... Uyuşturucu kaçakçısı **Baybaşın** söyledi: **Ne zaman ki sıkıyönetim ilan edildi, bir yerler güvenlik altına alındı, normal hukuk koşulları içinde denetlenemeyen alanlar yaratıldı, orada kaçakçılık engellenemeyecek bir biçimde yerleşti.** Yahnici'nin dediği gibi 1980'den sonra büyük dükkanlar kuruldu. 80'ler olağanüstü halin yaygınlaştığı zamanlardır. Kara koalisyon olduğu dönemlerdir. Bu büyük kaçakçılık bu kara koalisyonun kurulmasından sonra oldu. 70'lerde başladı. 80'lerde kurumlaştı. Daha önce kaçakçılık aile geçimi biçimindeydi.”

Devlet çeteleri olarak telaffuz edilen kontr-gerilla ve hizbi kontranın çeşitli kanatlarına ilişkin haberler medya aracılığıyla kamuoyuna yansıtıldı. Şimdiye kadar üzeri örtülüp geçiştirilen katliamların faileri ortaya dökülmeye başlandı. **Uğur Mumcu, Bahriye Üçok** vb. kimler tarafından öldürüldüğü, kimlerin uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı “faili meçhul”lerde tetiği kimin çektiği ve dış bağlantıları, onlarca yüzlerce insanın “domuz bağıyla” nasıl öldürüldüğü... ve daha yüzlerce olay. Herşeyin birbirine karıştırılarak kamuoyunun aldatılmaya çalışıldığı bir süreçten sonra şimdi egemenler tarafından faşist medya kullanılarak bütün “faili meçhul”lerin çözüldüğü izlenimi yaratılmaya çalışılıyor. Devleti töhmet altından kurtarmak ve aklayıp temize çıkarmak için egemenler kimi piyonlarını göstermelik yargılamarla “cezalandırıyor.”

Faşist katillerden Ş. Bülent Yahnici'nin açıklamaları da bu çerçevede değerlendirilmelidir. Uyuşturucu ticareti ve kirliliği, sanki bir kısım “çürük elma”nın işi gibi gösterilip hem devletin aklanması hem de MHP'nin bu ilişkilerdeki asıl rolünü gizleme amaçlıdır. Böylelikle sicili tescilli katiller sürüsünün kirliliğine karşı mücadele verdiği izlenimi yaratılarak sözde “bağırsak temizleme” operasyonu devam ettiriliyor.

Sonuç olarak; TC hukuku yasaları, esasta kontr-gerilla hukuku ve yasalarıdır. Görünürdeki demokratik biçim gerçekte bunu gizleyen maskeden öte birşey değildir. Zaten ihtiyaç duyulduğunda o maskeyi de kaldırıp bir kenara atabiliyorlar. **Bizimki gibi ülkelerde kontr-gerilla bizzatihi devlettir.** Biçimsel olarak hukuk devleti görünümüne bürünmesi onun işkenceci, katliamcı, kontr-gerillacı içeriğini gizleyemez.

Çünkü; tüm bu insanlık dışı pislikleri üreten sistem yıkılmadıkça değişen yanı sıra figüranlar olacaktır. Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi halkın payına işsizlik, yoksulluk ve zulüm düşme gerçeği artarak devam edecektir. Bugün yaşanan da budur. **Pislikleri yaratanlar çözüm gücü olamazlar.**

Çözüm; işçi sınıfı ve halkın örgütlü gücünde yatıyor. **Çözüm, mücadelenin her alanında Parti saflarında örgütlenerek siyasal iktidar perspektifi ile faşist diktatörlüğe karşı mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.**

Emperyalizmin “barışçıl” saldırıları ve anti-emperyalist mücadele görevimiz

Sorunların ve felaketlerin mimarları ve yaratıcıları olanlar bu sorunları çözebilir mi? Böylesi yalanlarla ve masallarla kimi kandırabilirler? Geçici olarak bilinçlerde yarattıkları bulanıklık ve burjuva ideolojisinin yarattığı siyasal yozlaşma ve umutsuzlaştırma dışında dünya halklarını bu yalanlarına uzun süre inandırmaları mümkün olabilir mi?

Kapitalizmin en üst aşamasını ifade eden ve onun bir dünya sistemi olarak yaşam bulmasının adı olan emperyalizm özünde bir avuç emperyalist tekelin dünyanın bütün zenginliklerini sömürmesi, dünya halklarını ve mazlum ulusları köleleştiren bir sömürgecilik siyasetinin uygulanmasıdır. Kısacası, bir avuç gelişmiş emperyalist devletin dünyanın geri kalan kısmı üzerinde kurduğu ekonomik-siyasal hegemonyadır. Geri bırakılmış ulusların ve halkların bir avuç haydut devlet tarafından ekonomik ve mali olarak bağımlı duruma getirilmesi ve tüm yeraltı-yerüstü zenginliklerinin arsızca talan edilip, yağmalanmasıdır. Mali sermayenin dünya üzerinde kurduğu bu zalim diktatörlük ve sömürü ilişkileri eskisinden farklı olarak fetih ve ilhak yerine daha “uygarca” yapılmaktadır. Görünürde devletlerin birbiriyle kurdukları eşit ve adil ekonomik-ticari ilişkiler yoluyla gerçekleşen “özgür ve saygın” ilişkilerdir, fakat özünde yaşanan emperyalist güçlerin diğerleri üzerindeki mutlak hegemonyası ve onları bağımlı duruma getirmesidir. Sömürü ve hegemonyasını esas olarak mali-ekonomik ve siyasal temelde gerçekleştiren ve buna uygun düşen yarı-sömürge (ya da yeni-sömürge) siyaseti izleyen emperyalizm görünürde “uygar ve barışçıl”dır.

Fakat gerçekte de böyle mi? Tarihin tanıklık ettiği en gerici ve barbar düzen olan emperyalizm dünya halklarına ve insanlığa büyük acılar ve felaketler yaşatmıştır. I. ve II. Emperyalist Paylaşım Savaşları başta olmak üzere çıkartılan bölgesel savaşlar, askeri müdahaleler ve özgürlük mücadelelerini bastırmak için gerçekleşen operasyonlar ve saldırılar, sık sık başvurdukları darbe ve provokasyonlar vb. örneklerde yaşandığı gibi emperyalistler dünya halklarının kanını oluk oluk akıtmıştır ve halen bu suçları işlemeyi sürdürmektedirler. Yalnızca II. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nda 40 milyon insanın öldüğünü, Vietnam, Kore, Kamboçya, Laos, Cezayir, Irak vs. bir dizi ülkede milyonlarca insanın; özgürlük talepleriyle emperyalistlere

kafa tutan ezilen dünya halklarının emperyalistler ve suç ortaklarınca katledildiğini hatırlamak bile emperyalizmin niteliğini anlamak için yeterli olacaktır.

Konumuz bir bütün olarak emperyalizmin, bu insanlık dışı sistemin suçlarını deşifre etmek olmadığı için daha fazla ayrıntıya girmek gerekmez. Biz daha çok “barışçıl müdahaleler” ve “barış süreçleri” olarak bilinen ve pek çok bölgedeki ulusal, dinsel ve sınıfsal temelde yaşanan çatışmalara müdahale edilerek gerçekleştirilen emperyalist hegemonyayı geliştirme ve yaygınlaştırma politikaları üzerinde durmaya çalışacağız.

Bilindiği gibi emperyalist-kapitalist sistem; Rus Sosyal Emperyalizmi’nin (RSE) çöküşünden sonra, Körfez Savaşı’nın hemen akabinde yeni bir süreci başlatıyordu. ABD emperyalizminin liderliğinde gelişen bu yeni süreç, gerek emperyalist güçler arasındaki ilişkilerin gerekse yarı-sömürgelelele kurulan ilişkilerin yeniden düzenlenmesini içermekteydi. RSE’nin dünya sahneden aktif bir özne olarak çekilmesiyle beraber, emperyalist haydutlar tarafından **ABD patronluğunun onaylanması ve güç ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi şeklinde gelişen bu yeni süreçle “Yeni Dünya Düzeni” ilan ediliyor** ve artık tek kutuplu bir dünyanın oluştuğundan dem vuruluyordu. Diğer kutbun (RSE) artık olmadığı yeni düzende insanlık artık “çatışmasız” bir dünyada yaşayacaktı. “YDD” ile birlikte “tarihin sonu” ilan ediliyor, sınıf çatışmalarının artık tarihe karışacağı(!) ve ideolojilerin öldüğü(!) vaaz ediliyordu. Artık yerküremizde evrensel barış ve uzlaşma dönemi başlamıştı(!) Bütün düşmanlıklar son bulacak ve “küreselleşen” dünyada artık demokrasi, refah ve zenginlik gibi kavramlar bütün ülkelerin ve insanlığın ortak değerleri olacak, “YDD”ye uyum sağlandığı, “Küreselleşen” dünyaya ayak uydurulup yasalarına uygun davranıldığı ölçüde herkes bu değerlerden ortak ve eşit olarak yararlanabilecekti. Tüm dünya “YDD”ye ayak uydurmaya, bütün insanlık onun kurallarına uygun yaşamaya çağrılıyordu. Aksi durumda çağa ayak uydurulmazdı, gelişme gerçekleşmez ve büyük felaketlerle yüzyüze kalmak kaçınılmaz bir kader olurdu(!) Böylesi bir eski kafalılık, çağ dışılık ve gericilik olarak mahkum ediliyordu.

Emperyalist neo-liberal vaazlar, korolar halinde ‘90’lardan bugüne dek seslendirilip durdu hep. Anlatılan “Küresel” masallar ile dünya halklarının bilinci çarpıtıldı ve sosyal-emperyalizmin çöküşü sosyalizmin, devrim ve sosyalizm davasının nihai yenilgisi olarak gösterilerek halkların bilincinde ve duygularında yaratılan tahribatla ve ele geçirdikleri moral-siyasal üstünlükle son hız saldırıldı.

RSE’nin sahnede olduğu koşullarda yeterince inisiyatif kuramadıkları Ortadoğu ve Afrika; RSE’nin çöküşüyle yeni pazar ve hegemonya alanları olarak gündeme gelen Balkanlar, Doğu Avrupa ve Kafkaslar emperyalistler

arasında büyük bir rekabete ve dalaşa sahne oluyordu. Tüm bu alanlarda etnik, ulusal, dinsel temelde gerçekleşen ve onbinlerce insanın ölümüne-yıkımına neden olan çatışma ve savaşlar gündeme geliyor ve buralar adeta her tarafından kan sızan bir kan deryasına dönüştürülüyordu. Dünyanın her köşesi bölgesel savaş ve çatışmalarla anılır olmuştu. Emperyalizm tarafından körüklenip çıkartılan, çelişkiler kışkırtılarak boyutlandırılan ve dünyanın hemen her tarafını kapsayan bölgesel savaş ve çatışma tablosu aynı zamanda emperyalizm tarafından bu bölgelere müdahalede bulunmanın uygun birer fırsatı durumundaydı. Her çatışmalı bölge aynı zamanda bir emperyalist müdahale alanı olarak değerlendiriliyor ve askeri operasyon ve müdahaleler yoluyla haydutlar buralara müdahale edip üsleniyor-kurumsallaşıyorlardı. “İnsani ve barışçıl müdahaleler” adı altında “BM”de, emperyalizmin hukuksal meşruiyet organı olan bu kurumunda alınan kararlar ile meşrulaştırılan bu müdahale ve operasyonlar emperyalist hegemonyanın pekişmesinin birer aracı olarak işlev görüyordu. Bu paralelde Somali’de, Bosna’da, Irak’ta, Endenozya’da, Yugoslavya’da vs. bir dizi ülkede operasyonlar ve müdahaleler gerçekleştirildi. Sözkonusu operasyon ve müdahalelerde onbinlerce insanın kanı akıtıldı. Binlerce bebek katledilip yüzbinlercesi açlığa mahkum edildi, milyonlarca insan evsiz, yurtsuz ve açlık çeken bir duruma getirildi. Emperyalistler buralarda yerleşik askeri üsler kurarak kurumsallaşıp-kalıcılaştılar.

“YDD”nin ilanıyla yaşananlar gerçekte tam bir emperyalist saldırganlık ve dünya halklarının her taraftan kuşatılmasıydı. “Tarihin sonu” diye ilan ettikleri şey akıldışı kapitalist-emperyalist sistemin ve onun hayasız egemenliğinin ölümsüzlüğünü ilan etmekten, bunu dünya halklarına onaylatıp meşrulaştırma çabasından başka bir şey değildi. İdeolojilerin ölümünün ilanı ise gerçekte tek geçerli ideoloji olarak burjuva ideolojik hegemonyasının ezilen halklar üzerinde kurulması çabasıydı. Epeyce mesafe aldıklarını söylemek abartı olmayacaktır bu çabalarında. İdeolojik saldırılar ve uygulanan neo-liberal emperyalist politikalar ile emperyalist sermayenin dünya soygununda önündeki bütün engelleri ortadan kaldırma konusunda epeyce başarılar elde ettiler. Ezilenlerin örgütsüzleşmesinde, bilinçlerinin manipüle edilip sürecin pasif-edilgen unsurları durumuna getirilmesinde ve hatta uygulanan emperyalist politikaların ezilen halklara onaylatılmasında epeyce mesafe aldılar. Emperyalist haydutlar bir yandan enerji-petrol ve jeo-politik konumu kilit roldeki stratejik bölgelere etkili müdahaleler yaparken ve bu müdahaleleri insan hakları ve barış demagojileriyle meşrulaştırırken diğer taraftan emperyalist merkezler dahil olmak üzere tüm yerkürede özelleştirmeler, halkların ekonomik ve sosyal kazanımlarının tasfiyesi, siyasal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, vb. vb. uygulamalarla hem dizginlerinden boşalmış bir sömürü ve talan gerçekleştiriyor hem de ideolojik

saldırıları, siyasal terör ve yozlaştırma yoluyla “yeryüzünün lanetlilerini” örgütsüz, umutsuz ve geleceği olmayan bir yaşama mahkum ediyorlardı.

Emperyalist neo-liberal saldırganlık, tarihlerinde görülmediği kadar yoğunlaştırılmış sömürü, eşitsizlik ve zulüm dönemi idi. Bir kaç dolar milyarderinin gelirinin 50’ye yakın ülkenin ve milyarlarca insanın gelirine eşit olduğu, dünyadaki zenginliklerin ezici bölümünün belli başlı birkaç tekel ve çok uluslu şirketin elinde toplanıp milyarlarca insanın işsizlikten, açlıktan, barınaksızlıktan, hastalıklardan vs. kıvrandığı, kahrolduğu bir süreçti. Fakat aynı zamanda tüm bu gerçeklerin yoğun ideolojik manipülasyonlarla ve emperyalist propaganda merkezlerinin denetlediği araçlar yoluyla gizlendiği, gerçeklerin tersyüz edildiği bir süreçti aynı zamanda. Yalanın ve sahtekarlığın altınçağı yaşanıyordu. Emekçi milyonların bilinçleri ve duyguları emperyalistler tarafından kontrol ediliyor ve yönlendiriliyordu. Devrim ve sosyalizmdeki gerileme ve sınıf mücadelelerindeki duraganlık emperyalizme uygun bir zemin sunmuştu.

Emperyalizm dizginsiz saldırılarını sürdürürken izlediği politikalarından biri de yarı-sömürge fırtına merkezlerinde yürütülen ve yarattığı moral-siyasal devrimci etki yanında fiili-pratik olarak da emperyalist egemenliği tehdit eden, saldırganlığını dizginlemek zorunda bırakan sosyal ve ulusal temellerde verilen devrim ve ulusal özgürlük savaşımını “barış, uzlaşma ve siyasal çözüm” stratejisi yoluyla ehlileştirme, denetleme ve giderek mücadeleye önderlik eden güçler üzerinde geliştirdikleri ideolojik-siyasal etki ile “YDD”nin beklentisi ve dayanağı pozisyonuna getirip tasfiye etme, devrimci ve anti-emperyalist dinamiklerini tamamen yoketme politikasıydı. Sözkonusu politika ile emperyalizme karşı mücadele ve direnç merkezleri olan devrimci-demokratik ve ilerici güçlerin geriletmesinde ve tasfiyesinde kimi başarılar kazandıklarını söylemek gerekiyor.

Birçok yerde sözkonusu strateji ekseninde ilişkiler geliştirdiler ve epeyce mesafe aldılar. İrlanda sorunu ekseninde geliştirdikleri ilişki ve politikalar sonucu ulusal burjuva konumundaki IRA’yı tasfiye edip silahlı mücadelesini bitirdiler. Filistin sorununda FKÖ ve Y.Arafat üzerinde kurdukları etki ve geliştirdikleri “Ortadoğu Barış Süreci” ile Filistin ulusal devrimci dinamikleri yok edilmesinden, en azından “YDD” açısından tehdit olmaktan çıkarılmaya çalışılmasından söz etmek gerekir. Keza Kürt ulusal-devrimci savaşına önderlik eden PKK ve yarattığı emperyalizmi tehdit edici etkinin bertaraf edilmesi amacıyla yapılanlar ortada. Bu noktada PKK üzerinde yaratılan “barışçıl çözüm” ve “siyasal uzlaşma” rotasıyla, bu doğrultuda geliştirdikleri ilişkiler ve ortaya koydukları çabalarla PKK üzerinde nasıl bir etki oluşturdukları ve nasıl sonuç aldıkları bilinmektedir. Devrimci ulusal zeminden reformist zemine kaymış olmasına rağmen 15 yıllık devrimci savaş sürecinde biriken ve **halen muazzam dinamikler taşıyan devrimci**

potansiyelin tamamen yokedilip tasfiyesi için tüm emperyalistlerin nasıl bir koalisyonla çabaladıklarını ve seferber olduklarını yine biliyor ve izliyoruz.

Başka bir örnek Latin Amerika coğrafyasından verilebilir. Önce Sandinistler ve FSLN üzerinde kurulan etki ile Nikaragua’da başlayan süreç giderek El Salvador, Uruguay gibi ülkelerde verilen küçük burjuva nitelikli gerilla mücadelelerini barış ve uzlaşma çizgisine çekilip tasfiyesine uzanmıştır. Son olarak Kolombiya ve Meksika’daki devrimci-demokratik güçler üzerinden geliştirilmeye çalışılan süreçlerde benzeri taktikler yoluyla bu mücadeleleri tasfiye etmeyi hedeflemektedir. Proleter devrimci çizgideki Peru-PKP üzerinde denenip gerçekleştirilemeyen tasfiye operasyonu şimdi Kolombiya ve Meksika devrimci güçleri üzerinde uygulanmaya çalışılmaktadır.

Özetleyecek olursak, emperyalist-kapitalist saldırganlık bütün insanlık dışı vahşetiyle hükmünü sürdürüyor. Ve yeryüzü; “YDD” denilen neo-liberal saldırganlık dönemiyle emperyalizm, tarihinin en aşağılık zulüm ve barbarlık dönemine, en koyu sümürü ve talan politikalarına tanıklık ediyor. Aynı zamanda, tüm bunlar büyük yalan bombardımanları ve demagogiler eşliğinde gerçekleşiyor. Emperyalist haydutlar barış ve demokrasi adına, insan hakları ve özgürlük adına gerçekleştiriyorlar tüm bu saldırılarını. Bir taraftan gelmiş geçmiş en adaletsizce ve eşitsizlikçi ilişkiler yaşanır, arsızca bir sömürü ve talan gerçekleştirilirken, diğer yandan “barış süreçleri”, “diyalog”, “uzlaşma” vb. tuzaklarla emperyalist hegemonya pekiştirilmeye, kurumsallaştırılıp-meşrulaştırılmaya ve emperyalizme karşı mücadele ve direniş odakları etkisizleştirilip tasfiye edilmeye, giderek “YDD”nin destek dayanak güçleri olarak yozlaştırılıp gericileştirilmeye çalışılıyor.

Fakat nerede görülmüştür ki, insanlığın başına büyük belalar açan ve felaketlere neden olan emperyalistler insanlık için iyi şeyler yapsın. İnsan haklarını, barışı, adaleti ve eşitliği emperyalistler getirebilir mi? Savunup, koruyabilir mi? Halkların boynuna kölelik zincirini takan bir sistemin, halkların özgürlüğünü ve demokratik gelişimini boğan insanlık dışı bir düzenin özgürlüğü ve demokrasiyi savunmasını, gerçekleştirmesini beklemek gerçekçi olur mu? Sorunların ve felaketlerin mimarları ve yaratıcıları olanlar bu sorunları çözebilir mi? Böylesi yalanlarla ve masallarla kimi kandırabilirler? Geçici olarak bilinçlerde yarattıkları bulanıklık ve burjuva ideolojisinin yarattığı siyasal yozlaşma ve umutsuzlaştırma dışında dünya halklarını bu yalanlarına uzun süre inandırmaları mümkün olabilir mi?

Kuşkusuz ki bunu başaramazlar ve hiçbir zaman da buna güçlerinin yetmeyeceği açıktır. Halkların boynunda sallanan emperyalist kölelik zincirinin ağırlığı ve keskin gerçekliği tüm bu demagoji ve yalanlara inat orta yerdedir. Ezilen halkların yaşamlarındaki katlanılmaz acılar ve yokluklar,

ölümler ve işkenceler sanal bir dünyanın pembe yalanlarına ve yayılmaya çalışılan liberal hayallere inat halkların bilincini sürekli zorlamakta ve **hayatın keskin çelişkileri onları emperyalizme ve köle yaşama karşı isyan ve nefret duygularıyla bilemektedir.** Halkların bilincinde ve yüreğinde yoğunlaşan bu duyguların emperyalizme karşı mücadele bilincine ve anti-emperyalist mücadele dalgasına dönüşmesinin olanakları yüksektir. **Dünyanın her köşesinde emperyalizme karşı muazzam bir savaş potansiyeli birikmekte ve giderek olgunlaşmaktadır.**

Seattle, Washington, Davos, Prag ve Melbourn gibi merkezlerde yoğunlaşan ve kapitalist-emperyalist sistemin sözünü ettiğimiz uygulamaları ve esasta sonuçlarına yönelen öfke bu birikimin ve potansiyelin izlerini yansıtmaktaydı.

Keza, “Pax Amerikan” patentli İsrail-Filistin barış sürecinin daha doğrusu “Ortadoğu Barış Süreci” balonunun patlayarak Filistin’ in başlayan yeni intifada ile yangın yerine dönmesi, sözünü ettiğimiz gelişimin en son halkası olarak karşımızda durmaktadır ve günceldir. Son 20 yılın pratik deneyimine sahip olan dünya halklarının emperyalist demagojilere ve barış şarlatanlıklarına karnı toktur artık. Filistin’ de başlayan intifadanın görkemi ve siyasal-moral etkisi tüm Ortadoğu ve bölgeyi başta olmak üzere dünyanın pek çok yerini etkileyecek, yeni bir anti-emperyalist mücadele sürecinin dönemeci olarak görülebilir. Filistin intifadası “21.yüzyılın ayaklanmalar yüzyılı” olabileceği yönlü emperyalistlerin yaptıkları tespitleri ve duydukları endişe ve korkunun boşuna olmadığını örneklerinden biri olmuştur daha şimdiden. Haydutbaşı katil Clinton’ın günlerce süren ve gecesi gündüzüne karıştığı Filistin İntifadası’ nı bitirme ve yeniden “barış sürecini” başlatma çabaları umutsuz çabalar olarak kalmaya mahkumdur. Nitekim E. Barak ve Y. Arafat’ la yapılan sözlü ateşkes anlaşması sonrası yaptığı kapanış konuşmasıyla fazla umutlu olmadığını ortaya koymuştur Clinton. “Fazla hayale kapılmayalım” sözleriyle dışa vurulan bu umutsuzluk ABD liderinin gelişimin yönünü gördüğünü, yıkılanın yalnızca Ortadoğu barışı değil “YDD” nin ciddi bir dönemece girdiğinin kısacası durumun vehametinin farkında olduğunu göstermektedir.

Tüm bu gelişmelerin coğrafyamızda ve bütün dünyada ortaya çıkaracağı, dahası daha şimdiden çıkardığı kimi gerçekleri görmek önemlidir. Bu aynızamanda gelişimin yönünü de doğru olarak görmekle eş anlamlıdır. Yaşananlar neyi gösteriyor? Bölgede ve dünyada yaşananlardan tek bir sonuç çıkmaktadır. **Halkların özgürlük, eşitlik ve demokratik talepleri capcanlıdır.** Emperyalist sistem bu talepleri karşılayamaz. Tersine tüm bu taleplerin varlığının nedeni emperyalizmin halklar üzerindeki baskısıdır. Sorunların yaratıcısı olanlar çözüm gücü olamazlar. Bu gerçeklik tüm demagoji ve yalanlara inat her geçen zaman halkların bilincinde daha belir-

gin olarak yer etmektedir.

Halkların bu haklı ve meşru taleplerinin tutarlı savunusu temelinde emperyalizme karşı mücadele ve gelişecek olan yeni anti-emperyalist savaşlar dünya gericiliğinin “terörizm” demagojisine inat halkların bilinç ve yüreklerinde derin bir saygınlığa ve meşruiyete sahiptir. Bu gerçeğin daha da pekişeceği bir süreçten geçileceği konusunda kuşku duymamak gerekiyor. Tersine, bu haklı ve meşru taleplere sırtını dönen barış, uzlaşma ve diplomasi tezgahlarında emperyalizin yörüngesinde hareket ederek halkların öfke ve isyanına yanıt olamayanlar süreçten tecrit olmayla yüzyüze kalacaklardır. Örneğin; Filistin halkının özgürlük ve ulusal bağımsızlık talebine yanıt olamayan, bu haklı ve meşru talebi emperyalistlerin barış süreçlerinde pazarlayan Arafat ve FKÖ böylesi bir süreçle yüzyüze bulunmaktadır. Keza aynı durum başka biçimde A. Öcalan ve PKK için de sözkonusudur. Kürt halkının özgürlük, ulusal demokratik haklarının kazanılması vb. taleplerine net yanıt olunamadığı durumda, başka bir ifadeyle “barış, uzlaşma ve demokratik cumhuriyet” politikaları adına Kemalist faşist TC’ye ve emperyalizme karşı onur kırıcı, pasif ve Kürt halkının savaşkanlığıyla zıt, pısrık tutum sürdürüldüğü ve bu politikalarda ileriye doğru bir gelişim olmadığı sürece PKK ve A. Öcalan’ın kaderi de Arafat ve FKÖ’den farklı olmayacaktır. Nasıl ki Filistin’de İslamcı temelde de olsa Hamas gibi radikal ve ulusal taleplerini tavizsizce savunup buna uygun pratik bir duruş sergileyen güçler geliyorsa ve FHKC emperyalizme ve siyonist saldırıganlığa karşı kararlı tutumuyla gelişim sürecine giriyorsa coğrafyamızda da hakim ulus baskısına ve emperyalizme karşı uzlaşmaz bir savaşım veren inatçı devrimci güçlerin başta Kürt halkı olmak üzere halklarımız tarafından kabul görüp destekleneceği açıktır.

Sonuç olarak; **21. yüzyılın emperyalistler açısından oldukça sıkıntılı bir süreç olacağının bütün belirtileri mevcuttur.** Gelişmeler, yerküremizin; devrimci fırtına merkezlerinden (yarı-sömürgeler ve ve bağımlı uluslar) esecek yeni anti-emperyalist güçlü fırtınaların habercisi durumundadır. Bu fırtınaları Maoizm biliminin kumandasında zaptedilemez devrim kasırgalarına dönüştürmekle; **emperyalizmi ve dünya gericiliğini temellerinden sarsmakla mükellefiz.** Coğrafyamızdaki fırtına jeo-stratejik konumu nedeniyle etkili ve kapsamlı olacaktır. **Bütün Ortadoğu’yu, Kafkasları ve Balkanları sarsacak olan bir ülkenin devrim fırtınasında esmek ve coşmak gerek.**

Şnurov, yine aynı broşüründe şunları söylüyor:
“Türkiye’nin en büyük kapitalistleri, yabancılardır. Bütün maden işletmelerinden başka, bir de demiryolarının büyük bir kısmı ve tarım ürünlerini işleyen fabrikaların çoğu yabancıların elindedir. Türkiye ulusal ekonomisine 1.100 milyon frank yabancı sermaye yatırılmıştır. Sermayenin 450 milyonu Alman, 350 milyonu Fransız, 200 milyonu İngiliz ve 100 milyonu diğer ülkelerin sermayesidir.” (sf. 72-73)

Şnurov, broşürünün bir başka yerinde Türkiye’nin yarı-sömürge olduğunu da belirtiyor.
“Türkiye, az gelişmiş, yarı-sömürge olan bir ülkedir. Türk işçisi ve köylüsünün sırtından Fransa, Almanya ve İngiltere kapitalistleri servetler sağlıyorlar...” (sf. 57)

Gerek Jön Türkler, gerekse Kemalistler emekçi sınıfların sırtından iktidara geldiler. Fakat her ikisi de, Türkiye’nin yarı-sömürge yapısını aynen korudular. Jön Türk devrimi Sultanlığı da koruduğu halde, Kemalist devrim Sultanlığı kaldırdı ve bir de işgal altındaki toprakları, yani **sömürgeleştirilmiş** toprakları kurtardı. Böylece sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal düzen, yarı-sömürge ve yarı-feodal bir düzen haline geldi.

İBRAHİM KAYPAKKAYA Seçme Yazılar sf: 138